WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU
Wydział Badań i Analiz

Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku

KUJAWY POMORZE
Województwo Kujawsko-Pomorskie
100-lecie Publicznych Służb Zatrudnienia 1919-2019
Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
jest Jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku

Analiza *"Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku"* została przygotowana w Wydziale Badań i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
ul. Szosa Chełmińska 30/32
87-100 Toruń
www.wup.torun.pl

Wydział Badań i Analiz
e-mail: analizy@wup.torun.pl

Toruń, kwiecień 2019 r.

WSTĘP

Celem niniejszej analizy jest dostarczenie najważniejszych informacji dotyczących sytuacji bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim. Zaprezentowane dane dotyczą 2017 roku, a w przypadku przedstawienia dynamiki zmian – 2016 roku.

Dane zawarte w informacji dotyczą liczby bezrobotnych kobiet, ich struktury, zawodów oraz form aktywizacji jakimi były objęte w powiatowych urzędach pracy.

Opracowanie powstało w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego, Sprawozdanie *MRPiPS-01 o rynku pracy* wraz z załącznikami. Sprawozdanie to, przekazywane jest przez powiatowe urzędy pracy do wojewódzkich urzędów pracy na podstawie programu badań statystycznych statystyki publicznej.

ADMITTANCE

The purpose of the analysis is to provide the most important information on the situation of unemployed women in the Kujawsko-Pomorskie *voivodship*. The data presented are related to 2017, and in the case of presentation of change dynamics - 2016.

Data included in the information refer to the number of unemployed women, their structure, occupations and forms of activation that were covered by poviat labour offices.

The publication was based on data from the Central Statistical Office, the "MRPiPS-01 Report about the labor market" with attachments. These reports are sibmitted by the Poviat Labor Offices to the Voivodship Labor Offices on the basis of the statistical program of public statistics.

Przy publikowaniu danych prosimy o podanie źródła
When publishing data please indicate the source

SPIS TREŚCI	NR STRONY
Kujawsko-pomorski rynek pracy	10
Bezrobotne kobiety	14
Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	22
Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi	26
Bezrobotne niepełnosprawne kobiety	35
Bezrobotne kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	41
Bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego	48
Bezrobotne kobiety bez kwalifikacji zawodowych	52
Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	57
Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	61
Długotrwale bezrobotne kobiety	68
Bezrobotne kobiety do 30 roku życia	77
Bezrobotne kobiety do 25 roku życia	86
Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia	95
Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	104
Aktywizacja bezrobotnych kobiet za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy	109

SPIS TABEL		NR STRONY
Tabela 1.	Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku	10
Tabela 2.	Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia według województw. Stan w końcu roku	11
Tabela 3.	Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego. Stan w końcu roku	13
Tabela 4.	Bezrobotne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016 2017. Stan w końcu roku	14
Tabela 5.	Bezrobotne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	17
Tabela 6.	Bilans bezrobotnych kobiet na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	21
Tabela 7.	Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	22
Tabela 8.	Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego	25
Tabela 9.	Zmiany w poziomie bezrobocia wśród kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	26
Tabela 10.	Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	27
Tabela 11.	Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	30
Tabela 12.	Powody wyrejestrowań bezrobotnych kobiet według miejsca zamieszkania w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	31
Tabela 13.	Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku	33
Tabela 14.	Bilans bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	34
Tabela 15.	Bezrobotne niepełnosprawne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	35
Tabela 16.	Bezrobotne niepełnosprawne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	38
Tabela 17.	Bezrobotne niepełnosprawne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku	39
Tabela 18.	Podjęcia pracy przez bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	40
Tabela 19.	Podjęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji przez bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	41
Tabela 20.	Bezrobotne kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	42
Tabela 21.	Bezrobotne kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w	45
Tabela 22.	Bezrobotne kobiety będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-	46
Tabela 23.	Bezrobotne kobiety będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na tle bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	47
Tabela 24.	Bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	48
Tabela 25.	Bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017.	51
Tabela 26.	Bezrobotne kobiety bez kwalifikacji zawodowych wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	52
Tabela 27.	Bezrobotne kobiety bez kwalifikacji zawodowych wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w	55
Tabela 28.	Zmiany w poziomie bezrobocia wśród kobiet bez kwalifikacji zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	56
Tabela 29.	Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	57
Tabela 30.	Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu	60

SPIS TABEL		NR STRONY
Tabela 31.	Zmiany w poziomie bezrobocia wśród kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	61
Tabela 32.	Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	62
Tabela 33.	Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu	65
Tabela 34.	Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku	67
Tabela 35.	Długotrwale bezrobotne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	68
Tabela 36.	Długotrwale bezrobotne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu	71
Tabela 37.	Długotrwale bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016 2017 r. według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku	72
Tabela 38.	Długotrwale bezrobotne kobiety na tle bezrobotnych długotrwale według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku	73
Tabela 39.	Powody wyrejestrowań długotrwale bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	74
Tabela 40.	Bilans bezrobotnych długotrwale kobiet na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	75
Tabela 41.	Bezrobotne kobiety do 30 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	77
Tabela 42.	Bezrobotne kobiety do 30 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według powiatów województwa kujawsko pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu	80
Tabela 43.	Tabela 42. Bezrobotne kobiety do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku	81
Tabela 44.	Powody wyrejestrowań bezrobotnych kobiet do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	82
Tabela 45.	Bezrobotne kobiety do 30 roku życia według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku	84
Tabela 46.	Bilans bezrobotnych kobiet do 30 roku życia na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	85
Tabela 47.	Bezrobotne kobiety do 25 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	86
Tabela 48.	Bezrobotne kobiety do 25 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu	89
Tabela 49.	Bezrobotne kobiety do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku	90
Tabela 50.	Bezrobotne kobiety do 25 roku życia według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku	91
Tabela 51.	Bilans bezrobotnych kobiet do 25 roku życia na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko pomorskim w latach 2016-2017	92
Tabela 52.	Powody wyrejestrowań bezrobotnych kobiet do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	93
Tabela 53.	Bezrobotne kobiety do 50 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	95
Tabela 54.	Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu	98
Tabela 55.	Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016- 2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku	99
Tabela 56.	Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku	100
Tabela 57.	Powody wyrejestrowań bezrobotnych powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	101
Tabela 58.	Bilans bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko pomorskim w latach 2016-2017	102
Tabela 59.	Bezrobotne kobiety, posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku	104
Tabela 60.	Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu	107

SPIS TABEL		NR STRONY
Tabela 61.	Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku	108
Tabela 62.	Zmiany w poziomie bezrobocia wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	109
Tabela 63.	Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według powiatów	112
Tabela 64.	Wybrane kategorie bezrobotnych kobiet podejmujących pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 r.	113
Tabela 65.	Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych kobiet i z powodu podjęcia pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według powiatów	114
Tabela 66.	Powody wyrejestrowań bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według płci	115
Tabela 67.	Podjęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji przez bezrobotne kobiety według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017	117
Tabela 68.	Struktura podjęć pozazatrudnieniowych form aktywizacji przez bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	118
Tabela 69.	Wybrane kategorie bezrobotnych kobiet rozpoczynające pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	118
Tabela 70.	Wybrane kategorie bezrobotnych kobiet rozpoczynających szkolenia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	119
Tabela 71.	Wybrane kategorie bezrobotnych kobiet rozpoczynających staże w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	120
Tabela 72.	Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	121
Tabela 73.	Realizacja Indywidualnych Planów Działania w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	122
Tabela 74.	Bezrobotni według kodu zawodu w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu 2017 roku	128

SPIS WYKRESÓW		NR STRONY
Wykres 1.	Zmiana poziomu stopy bezrobocia rejestrowanego w okresie grudzień 2016 roku – grudzień 2017 roku według województw	12
Wykres 2.	Udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	15
Wykres 3.	Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku	16
Wykres 4.	Udział (w %) wybranych grup bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem i wśród bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 roku	18
Wykres 5.	Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 r. - wybrane grupy	19
Wykres 6.	Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 roku według wielkich grup zawodów	20
Wykres 7.	Udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	23
Wykres 8.	Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2008-2017. Stan w końcu roku	24
Wykres 9.	Udział bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	28
Wykres 10.	Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku	29
Wykres 11.	Aktywizacja bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	32
Wykres 12.	Udział bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	36
Wykres 13.	Bezrobotne niepełnosprawne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku	37
Wykres 14.	Udział bezrobotnych kobiet w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	43
Wykres 15.	Bezrobotne kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku	44
Wykres 16.	Udział bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	49
Wykres 17.	Bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego w województwie kujawsko- pomorskim w latach 2008-2017. Stan w końcu roku	50
Wykres 18.	Udział bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	53
Wykres 19.	Bezrobotne kobiety bez kwalifikacji zawodowych w województwie kujawsko pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku	54
Wykres 20.	Udział bezrobotnych kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	58
Wykres 21.	Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku	59
Wykres 22.	Udział bezrobotnych kobiet będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	63
Wykres 23.	Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 210-2017. Stan w końcu roku	64

SPIS WYKRESÓW		NR STRONY
Wykres 24.	Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 roku	66
Wykres 25.	Udział długotrwale bezrobotnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	69
Wykres 26.	Długotrwale bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007 2017. Stan w końcu roku	70
Wykres 27.	Aktywizacja długotrwale bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	76
Wykres 28.	Udział bezrobotnych kobiet do 30 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	78
Wykres 29.	Bezrobotne kobiety do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2017. Stan w końcu roku	79
Wykres 30.	Aktywizacja bezrobotnych kobiet do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	83
Wykres 31.	Udział bezrobotnych kobiet do 25 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	87
Wykres 32.	Bezrobotne kobiety do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku	88
Wykres 33.	Aktywizacja bezrobotnych kobiet do 25 roku życia w województwie kujawsko pomorskim w latach 2016-2017	94
Wykres 34.	Udział bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	96
Wykres 35.	Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku	97
Wykres 36.	Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko pomorskim w latach 2016-2017	103
Wykres 37.	Udział bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku	105
Wykres 38.	Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku	106
Wykres 39.	Bezrobotne kobiety podejmujące pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku według powiatów	110
Wykres 40.	Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017	111
Wykres 41.	Bezrobotne kobiety podejmujące pracę w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017	113
Wykres 42.	Aktywizacja bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016 2017	116
Wykres 43.	Struktura (w %) bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 roku według ustalonego profilu pomocy	122

KUJAWSKO-POMORSKI RYNEK PRACY

Z informacji opublikowanej przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że w całym 2017 roku liczba bezrobotnych w kraju zmniejszyła się o ponad 250 tys. osób, tj. o ok. 19,0%, podczas gdy w 2016 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 228,2 tys. osób, tj. o 14,6%. Zatem tempo spadku liczby bezrobotnych w 2017 roku było silniejsze. Wskaźnik bezrobocia w końcu 2017 roku osiągnął poziom niższy niż w końcu 2016 roku o 1,6 pkt. proc. Od 1991 roku jest to najniższy poziom tego wskaźnika odnotowany w końcu roku. Stopa bezrobocia w grudniu 2017 roku (6,6%) była o 1,4 pkt. proc. niższa od wysokości tego wskaźnika przyjętej w założeniach do projektu budżetu państwa na rok 2017 (8,0%). Jedną z przyczyn spadku liczby bezrobotnych w 2017 roku w porównaniu do roku ubiegłego było ożywienie gospodarcze. Utrzymujący się wzrost gospodarczy wpłynął na wzrost liczby ofert pracy w skali roku[1].

W końcu grudnia 2017 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy z terenu województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowanych pozostawało **81 543 bezrobotnych** – o 17,2% mniej niż w końcu 2016 roku i aż o 33,8% mniej niż w 2007 roku.

Tabela 1. Bezrobotni w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych ogółem	Zmiana do poprzedniego roku	
		w osobach	w %
2007 r.	123 243	-36 818	-23,0
2008 r.	110 256	-12 987	-10,5
2009 r.	134 127	23 871	21,7
2010 r.	139 401	5 274	3,9
2011 r.	139 622	221	0,2
2012 r.	148 839	9 217	6,6
2013 r.	150 145	1 306	0,9
2014 r.	127 111	-23 034	-15,3
2015 r.	107 255	-19 856	-15,6
2016 r.	98 522	-8 733	-8,1
2017 r.	**81 543**	**-16 979**	**-17,2**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W latach 2007-2017 największą zmianę w liczbie bezrobotnych odnotowano w 2007 roku. W odniesieniu do roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 23,0% (36 818 osób) i wyniosła w końcu roku – 123 243 osoby. Najwięcej bezrobotnych zarejestrowano w końcu 2013 roku – 150 145 osób. Ich liczba w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 0,9% (1306 osób).

[1]Źródło: Dane z Wortalu Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

Tabela 2. Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia według województw. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni				Stopa bezrobocia		
	2016 r.	2017 r.			2016 r.	2017 r.	zmiana (w pkt. proc.)
			zmiana do 2016 r.				
	osoby			%			
POLSKA	**1 335 155**	**1 081 746**	**-253 409**	**-19,0**	**8,2**	**6,6**	**-1,6**
Dolnośląskie	85 984	**68 813**	-17 171	-20,0	7,2	**5,7**	-1,5
Kujawsko-pomorskie	**98 522**	**81 543**	**-16 979**	**-17,2**	**12,0**	**9,9**	**-2,1**
Lubelskie	95 596	**81 221**	-14 375	-15,0	10,3	**8,8**	-1,5
Lubuskie	32 367	**24 605**	-7 762	-24,0	8,6	**6,5**	-2,1
Łódzkie	91 041	**72 662**	-18 379	-20,2	8,5	**6,7**	-1,8
Małopolskie	96 531	**79 430**	-17 101	-17,7	6,6	**5,3**	-1,3
Mazowieckie	188 910	**154 068**	-34 842	-18,4	7,0	**5,6**	-1,4
Opolskie	32 419	**26 066**	-6 353	-19,6	9,0	**7,3**	-1,7
Podkarpackie	107 567	**90 972**	-16 595	-15,4	11,5	**9,6**	-1,9
Podlaskie	48 361	**39 997**	-8 364	-17,3	10,3	**8,5**	-1,8
Pomorskie	64 132	**49 653**	-14 479	-22,6	7,1	**5,4**	-1,7
Śląskie	119 981	**94 687**	-25 294	-21,1	6,6	**5,1**	-1,5
Świętokrzyskie	57 126	**46 570**	-10 556	-18,5	10,8	**8,8**	-2,0
Warmińsko-mazurskie	73 079	**60 003**	-13 076	-17,9	14,2	**11,7**	-2,5
Wielkopolskie	77 697	**58 857**	-18 840	-24,2	4,9	**3,7**	-1,2
Zachodniopomorskie	65 842	**52 599**	-13 243	-20,1	10,9	**8,5**	-2,4

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy po korekcie stopy bezrobocia za okres grudzień'2017 - sierpień'2018

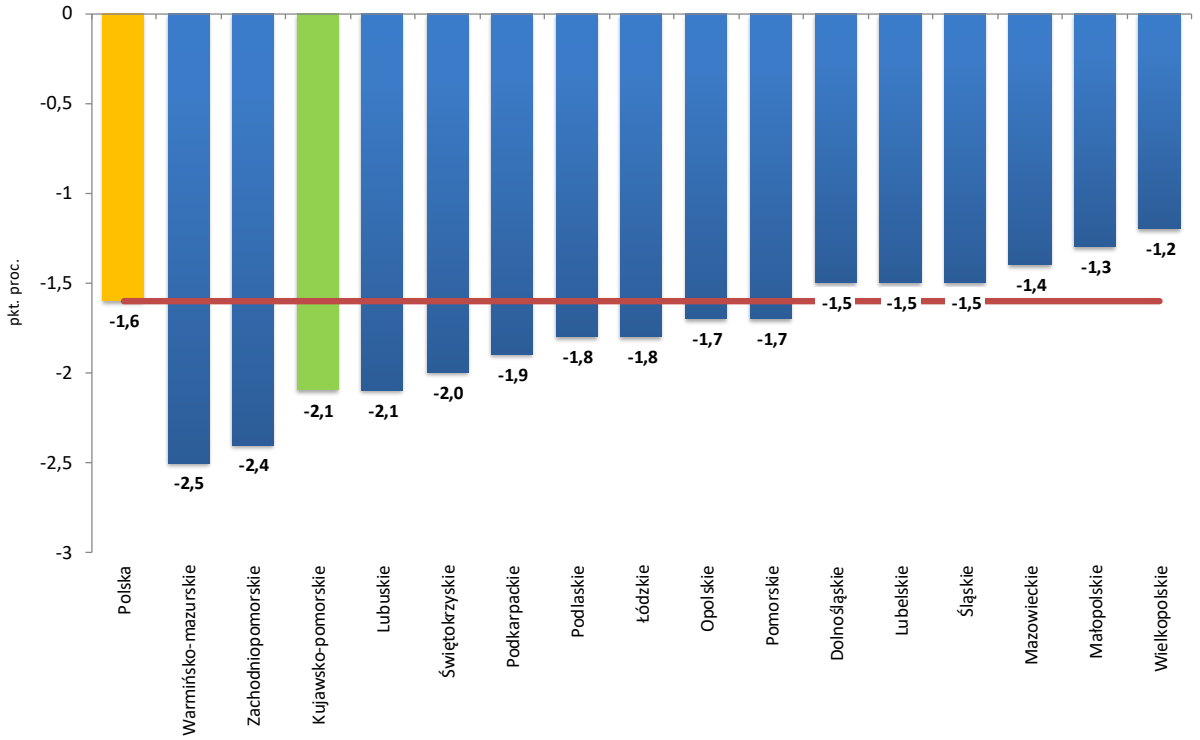
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych psz.praca.gov.pl oraz danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy po korekcie stopy bezrobocia za okres grudzień 2016-sierpień 2017 oraz grudzień 2017-sierpień 2018

W odniesieniu do końca 2016 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się we wszystkich województwach. Największy spadek nastąpił w województwie *wielkopolskim* o 24,2% (18 840 osób), zaś najmniejszy spadek w *lubelskim* o 15,0% (14 375 osób). Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 3,7% w *wielkopolskim* do 11,7% w *warmińsko-mazurskim*. W porównaniu z końcem 2016 roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich województwach, w tym w największym stopniu w *warmińsko-mazurskim* (o 2,5 pkt. proc.), a w najmniejszym *wielkopolskim* (o 1,2 pkt. proc.).

Zaobserwowane zmiany spowodowały, że w końcu grudnia 2017 roku województwo kujawsko-pomorskie zajmowało, podobnie jak w 2016 roku, czwarte miejsce w kraju pod względem liczby bezrobotnych oraz drugie miejsce pod względem stopy bezrobocia.

Zmniejszenie liczby bezrobotnych spowodowało spadek stopy bezrobocia, która w końcu grudnia 2017 roku wyniosła w województwie kujawsko-pomorskim 9,9% i była wyższa od krajowej o 3,3 pkt. proc. W ciągu roku wojewódzka stopa bezrobocia zmniejszyła się o 2,1 pkt. proc. (w Polsce spadek o 1,6 pkt. proc.).

Wykres 1. Zmiana poziomu stopy bezrobocia rejestrowanego w okresie grudzień 2016 roku – grudzień 2017 roku według województw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS (www.stat.gov.pl).

Poziom bezrobocia rejestrowanego jest zróżnicowany pomiędzy poszczególnymi powiatami województwa. Najwięcej bezrobotnych było w powiecie *inowrocławskim* (8827 osób), w *Bydgoszczy* (6560 osób), we *Włocławku* (6160 osób) oraz w powiecie *włocławskim* (6104 osoby), a najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego (udział osób bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) odnotowano dla powiatów: *włocławskiego* (18,5%), *radziejowskiego* (18,4%) oraz *lipnowskiego* (17,8%). W regionie stopa bezrobocia niższa od średniej wojewódzkiej w omawianym okresie utrzymywała się w dwóch miastach na prawach powiatu – *Toruniu* (5,2%) i *Bydgoszczy* (3,9%) oraz w powiatach: *świeckim* (8,5%), *brodnickim* (7,7%) i *bydgoskim* (6,4%).

W ciągu roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 17,2% (16 979 osób). Spadek liczby bezrobotnych, w odniesieniu do grudnia 2016 roku, wystąpił we wszystkich powiatach województwa. Przy czym najdynamiczniejszy był on w powiecie *żnińskim* o 24,0% (946 osób) i *lipnowskim* o 22,5% (1209 osób). Spadek liczby bezrobotnych (poniżej 15,0%) odnotowano w *Toruniu* o 13,6% (755 osób), w powiecie *chełmińskim* o 12,9% (361 osób), *radziejowskim* o 12,2% (401 osób) oraz w powiecie *toruńskim* o 10,7% (512 osób).

Tabela 3. Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni				Stopa bezrobocia		
	2016 r.	2017 r.	zmiana do 2016 r.		2016 r.	2017 r.	zmiana (w pkt. proc.)
	osoby				%		
Bydgoszcz - powiat grodzki	8012	**6560**	-1452	-18,1	4,8	**3,9**	-0,9
Bydgoszcz - powiat ziemski	3152	**2649**	-503	-16,0	7,8	**6,4**	-1,4
Grudziądz - powiat grodzki	4534	**3703**	-831	-18,3	13,0	**10,6**	-2,4
Grudziądz - powiat ziemski	2388	**2026**	-362	-15,2	16,5	**14,2**	-2,3
Toruń - powiat grodzki	5569	**4814**	-755	-13,6	6,1	**5,2**	-0,9
Toruń - powiat ziemski	4788	**4276**	-512	-10,7	13,7	**12,3**	-1,4
Włocławek - powiat grodzki	7812	**6160**	-1652	-21,1	16,4	**12,8**	-3,6
Włocławek - powiat ziemski	7405	**6104**	-1301	-17,6	22,0	**18,5**	-3,5
Aleksandrów Kujawski	3363	**2813**	-550	-16,4	16,9	**14,2**	-2,7
Brodnica	3080	**2443**	-637	-20,7	9,8	**7,7**	-2,1
Chełmno	2802	**2441**	-361	-12,9	15,7	**13,8**	-1,9
Golub-Dobrzyń	2493	**2012**	-481	-19,3	13,5	**11,0**	-2,5
Inowrocław	10 446	**8827**	-1619	-15,5	16,9	**14,4**	-2,5
Lipno	5383	**4174**	-1209	-22,5	21,7	**17,8**	-3,9
Mogilno	2388	**1959**	-429	-18,0	13,9	**11,5**	-2,4
Nakło nad Notecią	4406	**3677**	-729	-16,5	15,7	**13,1**	-2,6
Radziejów	3279	**2878**	-401	-12,2	20,5	**18,4**	-2,1
Rypin	2351	**1979**	-372	-15,8	13,8	**11,8**	-2,0
Sępólno Krajeńskie	2470	**2071**	-399	-16,2	17,1	**14,2**	-2,9
Świecie	3533	**2917**	-616	-17,4	10,3	**8,5**	-1,8
Tuchola	2703	**2267**	-436	-16,1	14,9	**12,5**	-2,4
Wąbrzeźno	2223	**1797**	-426	-19,2	16,7	**13,6**	-3,1
Żnin	3942	**2996**	-946	-24,0	15,5	**12,2**	-3,3
Województwo kujawsko-pomorskie	**98 522**	**81 543**	**-16 979**	**-17,2**	**12,0**	**9,9**	**-2,1**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy* oraz danych Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy po korekcie stopy bezrobocia za okres grudzień 2016-sierpień 2017 oraz grudzień 2017-sierpień 2018

W porównaniu z końcem ubiegłego roku spadek stopy bezrobocia dotyczył wszystkich powiatów. Największy w powiecie *lipnowskim* (3,9 pkt. proc.), zaś najmniejszy w *Bydgoszczy* i *Toruniu* (o 0,9 pkt. proc.).

BEZROBOTNE KOBIETY

Według danych opublikowanych na stronie Publicznych Służb Zatrudnienia **w końcu 2017 roku** liczba bezrobotnych kobiet w Polsce zmniejszyła się o 16,4% (116 697 osób) i wyniosła **595 530 osób**. Stanowiło to **55,1% wśród ogółu bezrobotnych**. W tym samym czasie w kraju było **486 216 bezrobotnych mężczyzn**, którzy **stanowili 44,9% wszystkich bezrobotnych**, a ich liczba w odniesieniu do stanu w końcu 2016 roku zmniejszyła się o 21,9% (136 712 osób). Spadek liczby bezrobotnych kobiet odnotowano we wszystkich województwach, niemniej jednak najbardziej widoczny był on w województwie *wielkopolskim* o 21,8% (9950 osób), *lubuskim* o 20,8% (3806 osób) oraz *pomorskim* o 19,7% (7572 osoby).

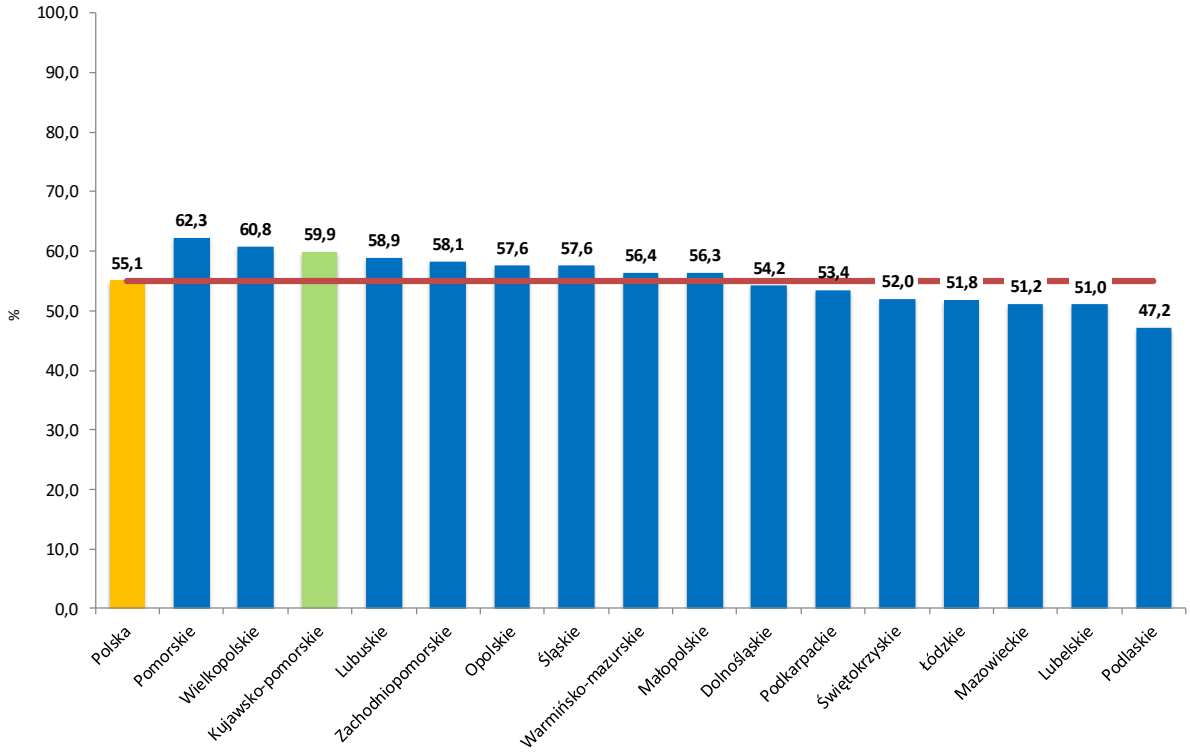
Tabela 4. Bezrobotne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.				
					zmiana		
	osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
POLSKA	**712 227**	**53,3**	**595 530**	**55,1**	**-116 697**	**-16,4**	**1,7**
Dolnośląskie	45 464	52,9	**37 305**	54,2	-8 159	-17,9	1,3
Kujawsko-pomorskie	**56 684**	**57,5**	**48 825**	**59,9**	**-7 859**	**-13,9**	**2,3**
Lubelskie	47 184	49,4	**41 455**	51,0	-5 729	-12,1	1,7
Lubuskie	18 300	56,5	**14 494**	58,9	-3 806	-20,8	2,4
Łódzkie	46 116	50,7	**37 634**	51,8	-8 482	-18,4	1,1
Małopolskie	52 328	54,2	**44 721**	56,3	-7 607	-14,5	2,1
Mazowieckie	93 803	49,7	**78 818**	51,2	-14 985	-16,0	1,5
Opolskie	18 019	55,6	**15 006**	57,6	-3 013	-16,7	2,0
Podkarpackie	56 384	52,4	**48 619**	53,4	-7 765	-13,8	1,0
Podlaskie	22 057	45,6	**18 861**	47,2	-3 196	-14,5	1,5
Pomorskie	38 481	60,0	**30 909**	62,3	-7 572	-19,7	2,2
Śląskie	66 686	55,6	**54 498**	57,6	-12 188	-18,3	2,0
Świętokrzyskie	28 939	50,7	**24 225**	52,0	-4 714	-16,3	1,4
Warmińsko-mazurskie	39 627	54,2	**33 817**	56,4	-5 810	-14,7	2,1
Wielkopolskie	45 716	58,8	**35 766**	60,8	-9 950	-21,8	1,9
Zachodniopomorskie	36 439	55,3	**30 577**	58,1	-5 862	-16,1	2,8

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

Najwyższy udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych wystąpił w województwie *pomorskim* (62,3%), a najniższy w województwie *podlaskim* (47,2%). Z kolei najwyższa zmiana tego udziału wystąpiła w województwie *zachodniopomorskim* (o 2,8 pkt. proc.), a najmniejsza w *podkarpackim* (o 1,0 pkt. proc.)

Wykres 2. Udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

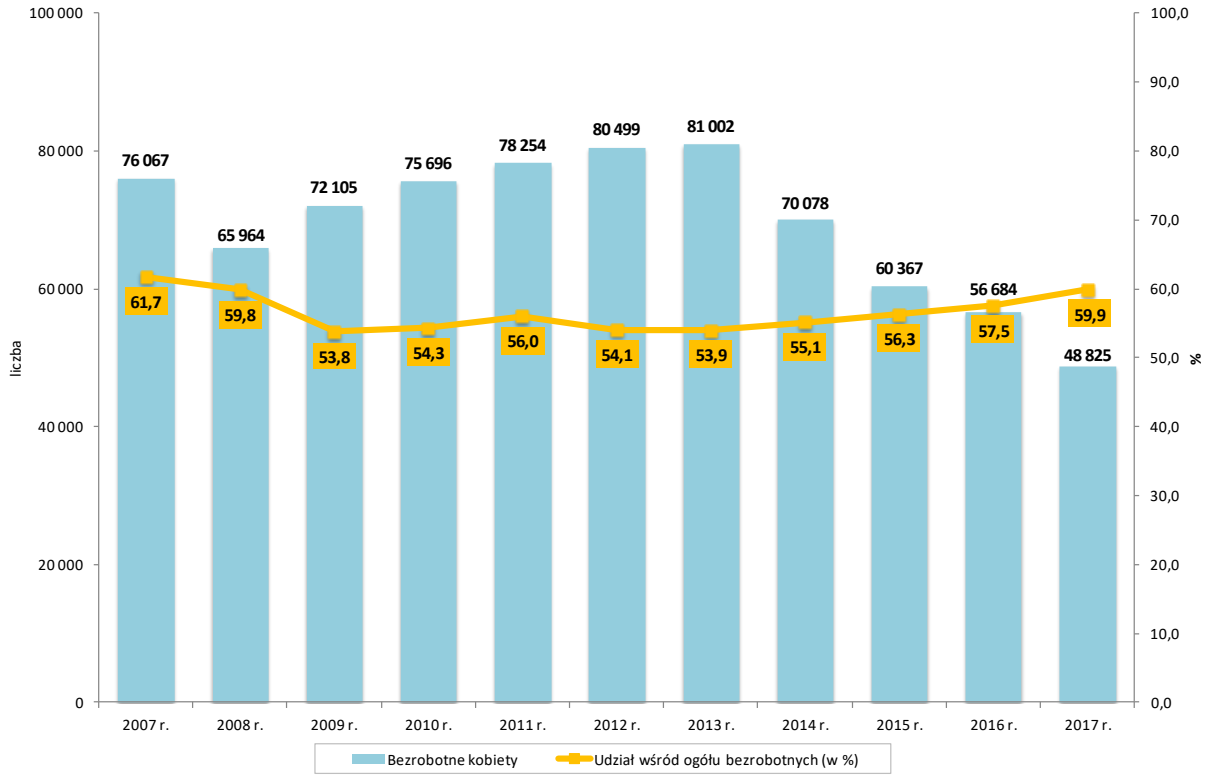

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 roku w regionie zarejestrowanych pozostawało 48 825 bezrobotnych kobiet. Stanowiły one **59,9% ogółu** bezrobotnych w województwie, a ich liczba w porównaniu z końcem roku ubiegłego zmniejszyła się o 13,9% (7859 osób). W tym samym okresie było **32 718 bezrobotnych mężczyzn**, którzy stanowili **40,1% ogółu** bezrobotnych w województwie, a ich liczba w porównaniu z końcem roku ubiegłego zmniejszyła się o 21,8% (9120 osób).

W latach 2007-2017 liczba bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim ulegała ciągłym zmianom. W 2008 roku ich liczba w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyła się o 13,3% (10 103 osoby). W kolejnych latach ich liczba rosła, aż w końcu 2013 roku wyniosła 81 002 osoby. Od 2013 roku zauważalny jest wzrost udziału bezrobotnych kobiet przy jednoczesnym spadku ich liczby.

Wykres 3. Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Kobiety stanowiły ponad połowę bezrobotnych we wszystkich powiatach województwa. W 14 powiatach ich udział wśród ogółu bezrobotnych przekroczył 60,0%. W pozostałych powiatach wyniósł od 51,8% w a*leksandrowskim* do 59,8% w powiecie *bydgoskim.*

Spadek liczby bezrobotnych kobiet odnotowano we wszystkich powiatach województwa: największy w powiecie *lipnowskim* 20,6% (639 osób), zaś najmniejszy w powiecie *toruńskim* 7,4% (210 osób). Biorąc pod uwagę zmianę w udziale w ogóle bezrobotnych wzrost nastąpił we wszystkich powiatach. Od 0,5 pkt. proc. w powiecie *chełmińskim* do 5,2 pkt. proc. w powiecie *żnińskim*.

Tabela 5. Bezrobotne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

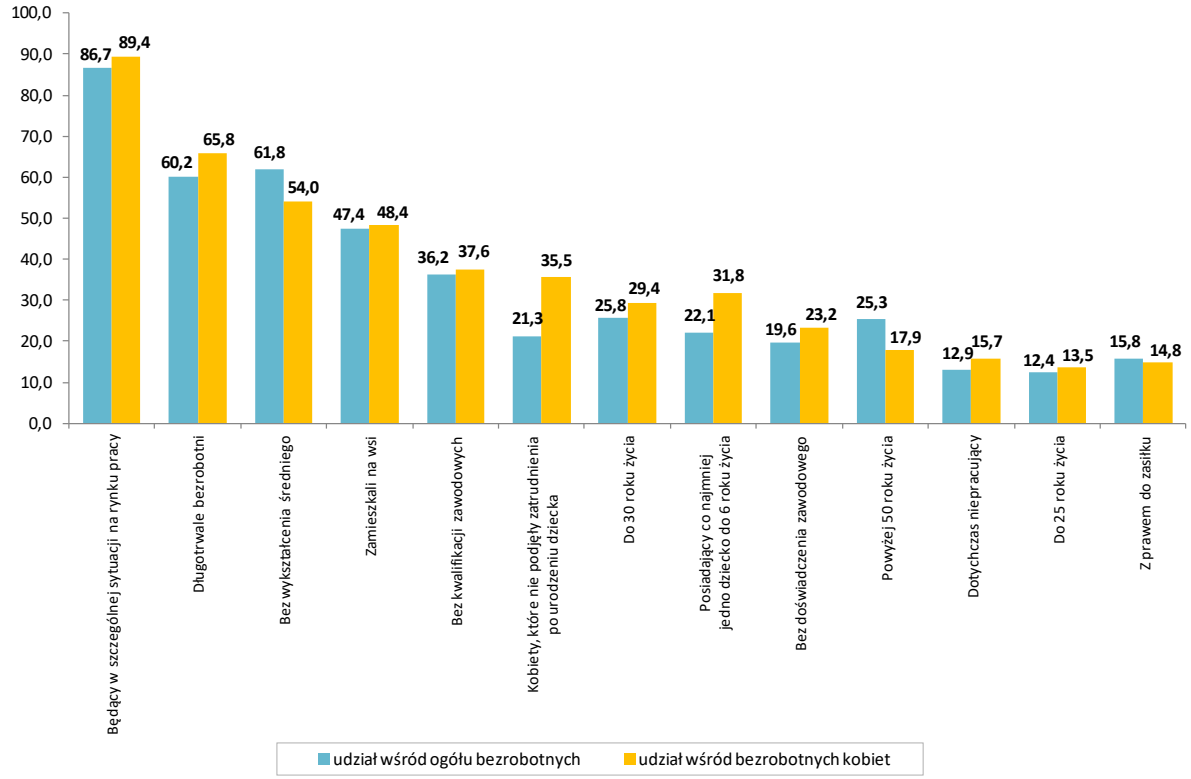
Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety						
	2016 r.		2017 r.				
					zmiana do 2016 r.		
	osoby	wśród ogółu bezrobotnych (w %)	osoby	wśród ogółu bezrobotnych (w %)	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	4382	54,7	**3748**	57,1	-634	-14,5	2,4
Bydgoszcz - powiat ziemski	1811	57,5	**1585**	59,8	-226	-12,5	2,4
Grudziądz - powiat grodzki	2574	56,8	**2226**	60,1	-348	-13,5	3,3
Grudziądz - powiat ziemski	1427	59,8	**1277**	63,0	-150	-10,5	3,3
Toruń - powiat grodzki	3052	54,8	**2783**	57,8	-269	-8,8	3,0
Toruń - powiat ziemski	2840	59,3	**2630**	61,5	-210	-7,4	2,2
Włocławek - powiat grodzki	4263	54,6	**3510**	57,0	-753	-17,7	2,4
Włocławek - powiat ziemski	4045	54,6	**3472**	56,9	-573	-14,2	2,3
Aleksandrów Kujawski	1708	50,8	**1457**	51,8	-251	-14,7	1,0
Brodnica	1906	61,9	**1566**	64,1	-340	-17,8	2,2
Chełmno	1701	60,7	**1494**	61,2	-207	-12,2	0,5
Golub-Dobrzyń	1529	61,3	**1285**	63,9	-244	-16,0	2,5
Inowrocław	5925	56,7	**5130**	58,1	-795	-13,4	1,4
Lipno	3100	57,6	**2461**	59,0	-639	-20,6	1,4
Mogilno	1535	64,3	**1301**	66,4	-234	-15,2	2,1
Nakło nad Notecią	2543	57,7	**2283**	62,1	-260	-10,2	4,4
Radziejów	1792	54,7	**1623**	56,4	-169	-9,4	1,7
Rypin	1554	66,1	**1335**	67,5	-219	-14,1	1,4
Sępólno Krajeńskie	1445	58,5	**1280**	61,8	-165	-11,4	3,3
Świecie	2174	61,5	**1852**	63,5	-322	-14,8	2,0
Tuchola	1564	57,9	**1374**	60,6	-190	-12,1	2,7
Wąbrzeźno	1360	61,2	**1133**	63,0	-227	-16,7	1,9
Żnin	2454	62,3	**2020**	67,4	-434	-17,7	5,2
Województwo kujawsko-pomorskie	**56 684**	**57,5**	**48 825**	**59,9**	**-7859**	**-13,9**	**2,3**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W porównaniu z bezrobotnymi ogółem to wśród bezrobotnych kobiet był wyższy udział osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zwłaszcza: bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, długotrwale bezrobotnych i osób do 30 roku życia), a niższy – osób powyżej 50 roku życia.

Kobiety to rzadziej niż ogół bezrobotnych osoby bez wykształcenia średniego. W końcu grudnia 2017 roku **wykształcenia średniego nie miało 54,0% bezrobotnych kobiet i aż 73,4% bezrobotnych mężczyzn**. Pomimo wyższego poziomu wykształcenia kobiety częściej od mężczyzn nie miały doświadczenia zawodowego (23,2% kobiet i 14,1% bezrobotnych mężczyzn).

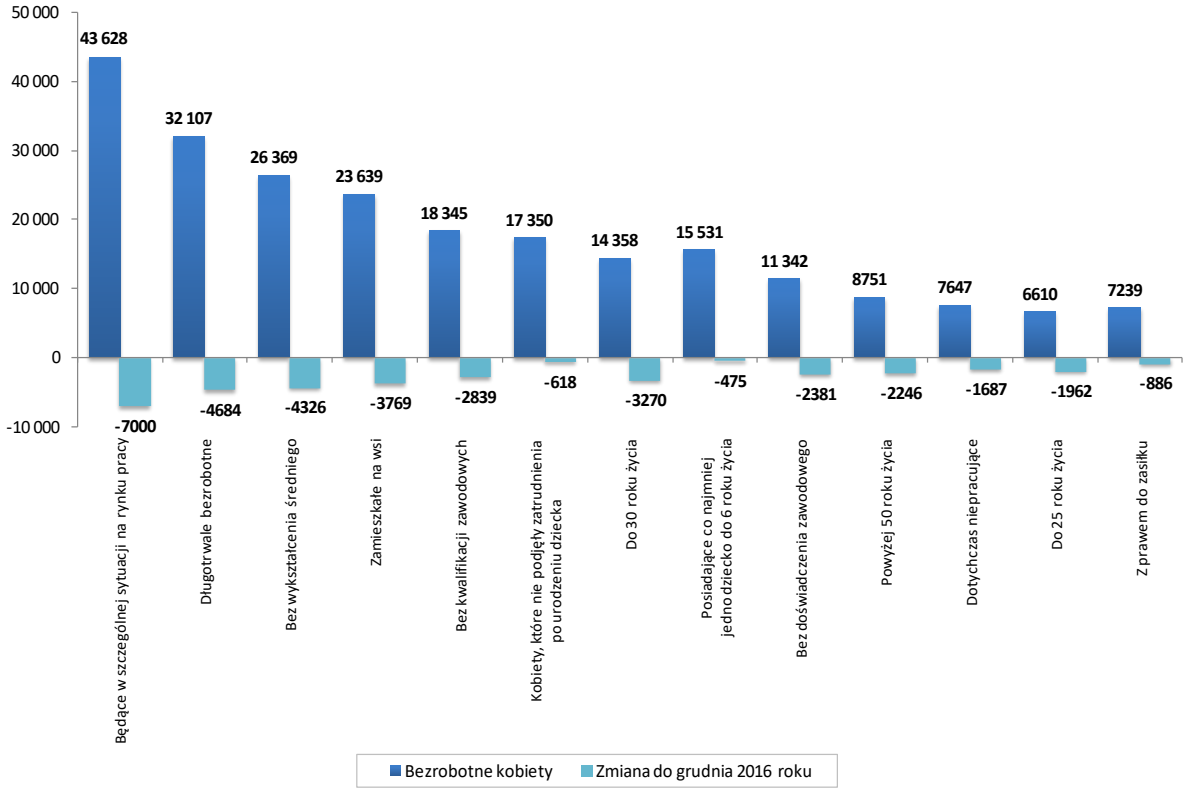
Wykres 4. Udział (w %) wybranych grup bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem i wśród bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W ciągu roku spadek liczby odnotowano we wszystkich najliczniejszych kategoriach bezrobotnych kobiet. Najdynamiczniejszy spadek dotyczył młodych kobiet (do 25 roku życia) – 22,9%. W porównaniu z grudniem 2016 roku nieznacznie zmniejszyła się jedynie liczba kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 3,0%) oraz kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 3,4%).

Wykres 5. Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 r. - wybrane grupy

** Od 1 października 2017 r. zmieniono przepisy dotyczące wieku emerytalnego, wobec tego w ewidencji powiatowych urzędów pracy w końcu roku nie było kobiet w wieku 60 lat i więcej.*

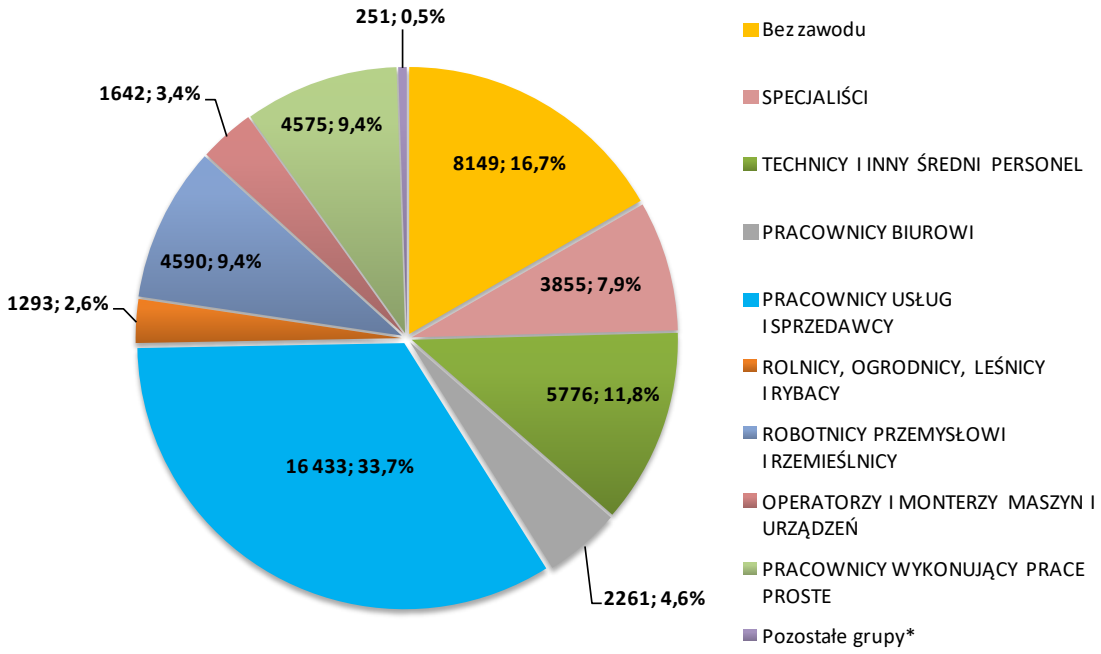
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

BEZROBOTNE KOBIETY WEDŁUG ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI

W dniu 31 grudnia 2017 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego pozostawało **40 676 bezrobotnych kobiet mających zawód** i **8149 osób bez zawodu**[2], co stanowiło odpowiednio 49,9% i 10,0% wśród ogółu bezrobotnych (oraz 83,3% i 16,7% wśród ogółu bezrobotnych kobiet). W populacji bezrobotnych mających zawód, podobnie jak w latach wcześniejszych, najliczniej reprezentowane były osoby z zawodami należącymi do takich wielkich grup zawodów jak: *pracownicy usług i sprzedawcy* (33,7% wśród ogółu bezrobotnych kobiet) oraz *technicy i inny średni personel* (11,8%).

[2] W statystyce rynku pracy wykorzystywana jest klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (Dz.U. z 2014 r. poz. 1145, z późn. zm.). Bezrobotni poprzednio pracujący klasyfikowani są według zawodu wykonywanego w ostatnim miejscu pracy (o ile był on wykonywany min. 6 miesięcy), a osoby dotychczas niepracujące – zgodnie z zawodem wyuczonym (potwierdzonym odpowiednim dokumentem).

Wykres 6. Bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 roku według wielkich grup zawodów

**Do pozostałych grup należą: siły zbrojne oraz przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności" do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku.*

Struktura zawodowa bezrobotnych znacząco różni się pod kątem płci. Bezrobotni mężczyźni częściej niż kobiety posiadają zawody techniczne – związane z obróbką metali (ślusarz), budownictwem (murarz, pomocniczy robotnik budowlany) oraz naprawą i obsługą maszyn (mechanik pojazdów samochodowych). Wśród kobiet dominuje natomiast taki zawód jak sprzedawca (18,7% bezrobotnych kobiet w końcu 2017 r.). W omawianym okresie zawodu nie miało 16,7% bezrobotnych kobiet i 11,9% bezrobotnych mężczyzn.

Najczęściej występujące zawody (1000 i więcej osób), jakimi legitymowały się bezrobotne kobiety to, podobnie jak w roku poprzednim:

- *sprzedawca* – 9110 osób (18,7% bezrobotnych kobiet),
- *kucharz* – 2159 osób (4,4%),
- *technik ekonomista* – 1447 osób (3,0%),
- *krawiec* – 1393 osoby (2,9%),
- *fryzjer* – 1217 osób (2,5%),
- *robotnik gospodarczy* – 1073 osoby (2,2%).

Tabela 6. Bilans bezrobotnych kobiet na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie				2016 rok				2017 rok				
				Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety		Bezrobotni mężczyźni		Bezrobotni ogółem	Bezrobotne kobiety		Bezrobotni mężczyźni	
					osoby	%	osoby	%		osoby	%	osoby	%
Bezrobotni zarejestrowani w okresie				**152 699**	**75 734**	**49,6**	**76 965**	**50,4**	**130 282**	**65 023**	**49,9**	**65 259**	**50,1**
w tym	po raz pierwszy			21 216	10 858	51,2	10 358	48,8	**19 555**	**10 223**	52,3	**9332**	47,7
	po raz kolejny			131 483	64 876	49,3	66 607	50,7	**110 727**	**54 800**	49,5	**55 927**	50,5
	po pracach interwencyjnych			217	97	44,7	120	55,3	**129**	**57**	44,2	**72**	55,8
	po robotach publicznych			2343	1155	49,3	1188	50,7	**2209**	**1162**	52,6	**1047**	47,4
	po stażu			13 847	9623	69,5	4224	30,5	**9275**	**6429**	69,3	**2846**	30,7
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych			11	3	27,3	8	72,7	**13**	**6**	46,2	**7**	53,8
	po szkoleniu			5174	2214	42,8	2960	57,2	**3758**	**1432**	38,1	**2326**	61,9
	po pracach społecznie użytecznych			3465	2129	61,4	1336	38,6	**2974**	**1803**	60,6	**1171**	39,4
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie				**161 432**	**79 417**	**49,2**	**82 015**	**50,8**	**147 261**	**72 882**	**49,5**	**74 379**	**50,5**
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w okresie			84 830	42 169	49,7	42 661	50,3	**74 885**	**37 267**	49,8	**37 618**	50,2
	z tego	niesubsydiowanej		66 054	33 430	50,6	32 624	49,4	**56 499**	**28 677**	50,8	**27 822**	49,2
		w tym	podjęcie działalności gospodarczej	1845	600	32,5	1245	67,5	**1800**	**554**	30,8	**1246**	69,2
			pracy sezonowej	2326	1273	54,7	1053	45,3	**1491**	**805**	54,0	**686**	46,0
		subsydiowanej		18 776	8739	46,5	10 037	53,5	**18 386**	**8590**	46,7	**9796**	53,3
		z tego	prac interwencyjnych	2992	1640	54,8	1352	45,2	**2908**	**1606**	55,2	**1302**	44,8
			robót publicznych	4934	2363	47,9	2571	52,1	**5202**	**2523**	48,5	**2679**	51,5
			podjęcia działalności gospodarczej	2099	875	41,7	1224	58,3	**2095**	**862**	41,1	**1233**	58,9
			w tym w ramach bonu na zasiedlenie	9	5	55,6	4	44,4	**20**	**5**	25,0	**15**	75,0
			podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3343	1224	36,6	2119	63,4	**2962**	**1108**	37,4	**1854**	62,6
			podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	508	235	46,3	273	53,7	**621**	**286**	46,1	**335**	53,9
			podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	29	22	75,9	7	24,1	**45**	**26**	57,8	**19**	42,2
			podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	x	0	x	**1**	**1**	100,0	**0**	0,0
			podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	x	0	x	**0**	**0**	x	**0**	x
			podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	7	1	14,3	6	85,7	**1**	**0**	0,0	**1**	100,0
			podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	153	66	43,1	87	56,9	**158**	**62**	39,2	**96**	60,8
			inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	4711	2313	49,1	2398	50,9	**4393**	**2116**	48,2	**2277**	51,8
	rozpoczęcia szkolenia			5312	2250	42,4	3062	57,6	**3831**	**1468**	38,3	**2363**	61,7
	w tym w ramach bonu szkoleniowego			225	92	40,9	133	59,1	**118**	**42**	35,6	**76**	64,4
	rozpoczęcia stażu			11 977	8233	68,7	3744	31,3	**12 936**	**8789**	67,9	**4147**	32,1
	w tym w ramach bonu stażowego			289	176	60,9	113	39,1	**102**	**71**	69,6	**31**	30,4
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych			10	4	40,0	6	60,0	**14**	**7**	50,0	**7**	50,0
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej			3543	2136	60,3	1407	39,7	**3354**	**2030**	60,5	**1324**	39,5
	w tym w ramach PAI			404	266	65,8	138	34,2	**118**	**75**	63,6	**43**	36,4
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych			275	176	64,0	99	36,0	**0**	**0**	x	**0**	x
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI			6139	2203	35,9	3936	64,1	**6264**	**2124**	33,9	**4140**	66,1
	odmowy ustalenia profilu pomocy			3	1	33,3	2	66,7	**3**	**1**	33,3	**2**	66,7
	niepotwierdzenia gotowości do pracy			28 540	10 557	37,0	17 983	63,0	**25 472**	**9493**	37,3	**15 979**	62,7
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego			10 073	6245	62,0	3828	38,0	**9287**	**5861**	63,1	**3426**	36,9
	podjęcia nauki			405	266	65,7	139	34,3	**281**	**172**	61,2	**109**	38,8
	osiągnięcia wieku emerytalnego			946	646	68,3	300	31,7	**2558**	**1669**	65,2	**889**	34,8
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych			930	409	44,0	521	56,0	**1037**	**491**	47,3	**546**	52,7
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego			1571	896	57,0	675	43,0	**1125**	**642**	57,1	**483**	42,9
	innych			6878	3226	46,9	3652	53,1	**6214**	**2868**	46,2	**3346**	53,8
Bezrobotni według stanu w końcu okresu				**98 522**	**56 684**	**57,5**	**41 838**	**42,5**	**81 543**	**48 825**	**59,9**	**32 718**	**40,1**
w tym zarejestrowani po raz pierwszy				12 176	7676	63,0	4500	37,0	**10 055**	**6652**	66,2	**3403**	33,8

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

BEZROBOTNE KOBIETY, KTÓRE NIE PODJĘŁY ZATRUDNIENIA PO URODZENIU DZIECKA

W Polsce, liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w końcu 2017 roku wyniosła 186 529 osób. W odniesieniu do końca ubiegłego roku nastąpił spadek o 6,8% (13 577 osób). Spadek liczby bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka odnotowano we wszystkich województwach: od 13,6% (1701 osób) w województwie *wielkopolskim* do 3,4% (618 osób) w województwie *kujawsko-pomorskim*.

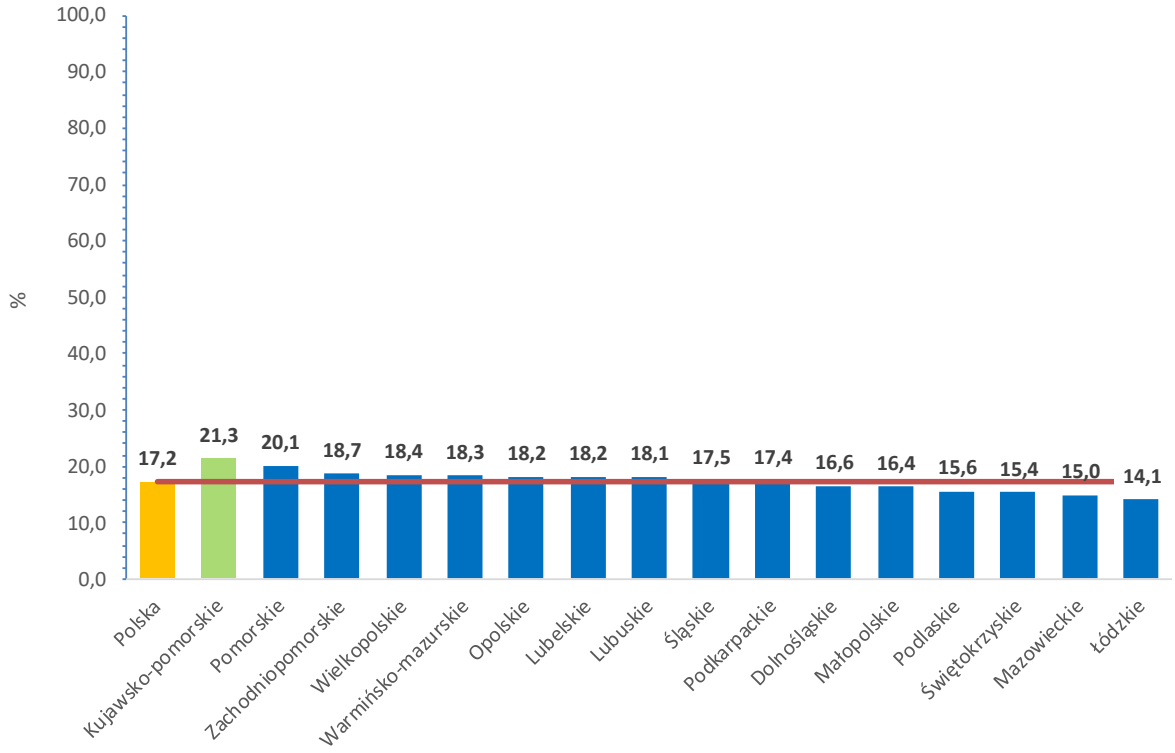
Tabela 7. Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka									
Wyszczególnienie	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
POLSKA	**200 106**	**15,0**	**28,1**	**186 529**	**17,2**	**31,3**	**-13 577**	**-6,8**	2,3
Dolnośląskie	12 636	14,7	27,8	**11 403**	16,6	30,6	-1 233	-9,8	1,9
Kujawsko-pomorskie	**17 968**	**18,2**	**31,7**	**17 350**	**21,3**	**35,5**	**-618**	**-3,4**	3,0
Lubelskie	15 710	16,4	33,3	**14 771**	18,2	35,6	-939	-6,0	1,8
Lubuskie	4 817	14,9	26,3	**4 461**	18,1	30,8	-356	-7,4	3,2
Łódzkie	10 719	11,8	23,2	**10 244**	14,1	27,2	-475	-4,4	2,3
Małopolskie	13 616	14,1	26,0	**13 056**	16,4	29,2	-560	-4,1	2,3
Mazowieckie	24 257	12,8	25,9	**23 039**	15,0	29,2	-1 218	-5,0	2,1
Opolskie	5 058	15,6	28,1	**4 748**	18,2	31,6	-310	-6,1	2,6
Podkarpackie	16 570	15,4	29,4	**15 818**	17,4	32,5	-752	-4,5	2,0
Podlaskie	6 566	13,6	29,8	**6 251**	15,6	33,1	-315	-4,8	2,1
Pomorskie	11 371	17,7	29,5	**9 964**	20,1	32,2	-1 407	-12,4	2,3
Śląskie	18 173	15,1	27,3	**16 544**	17,5	30,4	-1 629	-9,0	2,3
Świętokrzyskie	7 818	13,7	27,0	**7 174**	15,4	29,6	-644	-8,2	1,7
Warmińsko-mazurskie	11 705	16,0	29,5	**11 005**	18,3	32,5	-700	-6,0	2,3
Wielkopolskie	12 553	16,2	27,5	**10 852**	18,4	30,3	-1 701	-13,6	2,3
Zachodniopomorskie	10 569	16,1	29,0	**9 849**	18,7	32,2	-720	-6,8	2,7

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

Pod względem udziału liczby bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wśród ogółu bezrobotnych województwo kujawsko-pomorskie zajęło ostatnie miejsce. Udział ten wyniósł 21,3% i było o 4,1 pkt. proc. wyższy niż w kraju. Najniższy udział odnotowano w województwie łódzkim – 14,1%.

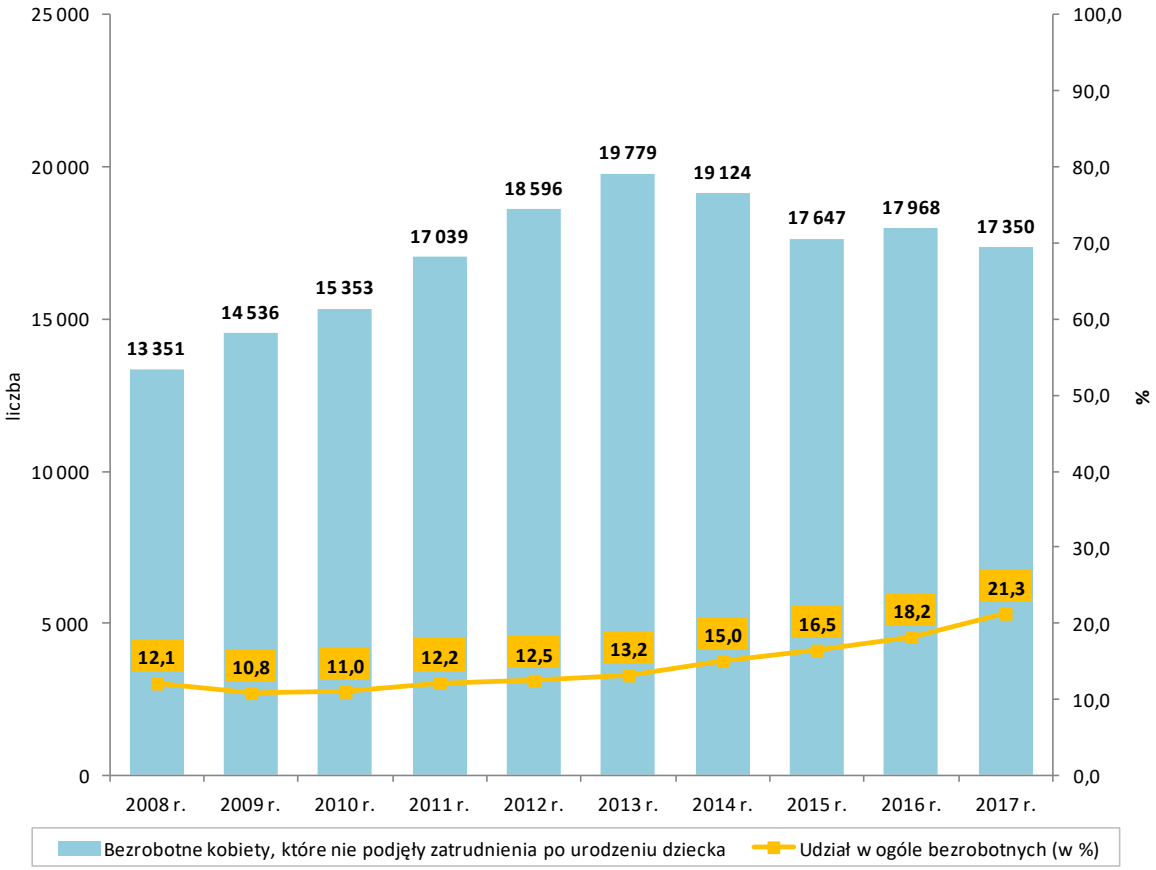
Wykres 7. Udział bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

W końcu 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **17 350 kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka**. Stanowiły one **21,3% ogółu bezrobotnych** (o 3,0 pkt. proc. więcej niż przed rokiem) oraz **35,5% bezrobotnych kobiet** w województwie (przed rokiem – 31,7%).

Wykres 8. Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2008-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Podobnie jak wśród ogółu bezrobotnych kobiet tak i w przypadku bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, odnotowano wzrost ich udziału wśród ogółu bezrobotnych. Od 2014 do 2017 roku udział ten wzrósł od 15,0% do 21,3%. W latach poprzednich, najniższy udział odnotowano w końcu 2009 roku, który wyniósł 10,8%.

Wśród powiatów województwa kujawsko-pomorskiego największy udział omawianej grupy odnotowano w powiecie *brodnickim* – 29,7% i *rypińskim* – 29,1%, natomiast najmniejszy w *Toruniu* – 17,3% oraz w powiecie *inowrocławskim* – 17,0%.

W porównaniu z końcem poprzedniego roku liczba bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka zmniejszyła się o 3,4%. Spadek tej grupy bezrobotnych odnotowano w 16 powiatach: największy w powiecie *rypińskim* o 11,4%, zaś najmniejszy w powiecie *wąbrzeskim* o 0,5%. Wzrost liczby zarejestrowanych wystąpił w pozostałych powiatach i wyniósł od 0,3% w powiecie *nakielskim* do 6,1% w *Toruniu*. Jeśli chodzi o zmianę w udziale w ogóle bezrobotnych we wszystkich powiatach odnotowano wzrost, który wyniósł od 5,0 pkt. proc. w powiecie *grudziądzkim* do 1,4 pkt proc. w powiecie *toruńskim* i *rypińskim*. W całym województwie zmiana ta wyniosła 3,0 pkt. proc.

Tabela 8. Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	1 151	14,4	26,3	**1179**	18,0	31,5	28	2,4	3,6
Bydgoszcz - powiat ziemski	569	18,1	31,4	**552**	20,8	34,8	-17	-3,0	2,8
Grudziądz - powiat grodzki	907	20,0	35,2	**864**	23,3	38,8	-43	-4,7	3,3
Grudziądz - powiat ziemski	512	21,4	35,9	**536**	26,5	42,0	24	4,7	5,0
Toruń - powiat grodzki	786	14,1	25,8	**834**	17,3	30,0	48	6,1	3,2
Toruń - powiat ziemski	831	17,4	29,3	**802**	18,8	30,5	-29	-3,5	1,4
Włocławek - powiat grodzki	1 195	15,3	28,0	**1138**	18,5	32,4	-57	-4,8	3,2
Włocławek - powiat ziemski	1 273	17,2	31,5	**1210**	19,8	34,9	-63	-4,9	2,6
Aleksandrów Kujawski	580	17,2	34,0	**542**	19,3	37,2	-38	-6,6	2,0
Brodnica	780	25,3	40,9	**726**	29,7	46,4	-54	-6,9	4,4
Chełmno	533	19,0	31,3	**543**	22,2	36,3	10	1,9	3,2
Golub-Dobrzyń	538	21,6	35,2	**501**	24,9	39,0	-37	-6,9	3,3
Inowrocław	1 531	14,7	25,8	**1502**	17,0	29,3	-29	-1,9	2,4
Lipno	1 137	21,1	36,7	**1015**	24,3	41,2	-122	-10,7	3,2
Mogilno	452	18,9	29,4	**457**	23,3	35,1	5	1,1	4,4
Nakło nad Notecią	884	20,1	34,8	**887**	24,1	38,9	3	0,3	4,1
Radziejów	625	19,1	34,9	**604**	21,0	37,2	-21	-3,4	1,9
Rypin	649	27,6	41,8	**575**	29,1	43,1	-74	-11,4	1,4
Sępólno Krajeńskie	469	19,0	32,5	**461**	22,3	36,0	-8	-1,7	3,3
Świecie	820	23,2	37,7	**753**	25,8	40,7	-67	-8,2	2,6
Tuchola	524	19,4	33,5	**526**	23,2	38,3	2	0,4	3,8
Wąbrzeźno	397	17,9	29,2	**395**	22,0	34,9	-2	-0,5	4,1
Żnin	825	20,9	33,6	**748**	25,0	37,0	-77	-9,3	4,0
Województwo kujawsko-pomorskie	**17 968**	**18,2**	**31,7**	**17 350**	**21,3**	**35,5**	**-618**	**-3,4**	**3,0**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowało się 9441 kobiet**, **które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka** (o 11,9% mniej niż w roku poprzednim). Było to 14,5% całego napływu kobiet do bezrobocia w województwie (wobec 14,2% w 2016 roku).

Tabela 9. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.	**2017 r.**		
			zmiana	
			osoby	w %
stan w końcu roku				
razem	17 968	**17 350**	-618	-3,4
z prawem do zasiłku	775	**921**	146	18,8
nowe rejestracje w roku				
razem	10 719	**9441**	-1278	-11,9
podjęcia pracy w roku				
razem	4218	**3878**	-340	-8,1

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka stanowiły w 2017 roku 10,4% ogółu bezrobotnych kobiet podejmujących pracę (w roku poprzednim – 10,0%). W omawianym okresie pracę podjęło 3878 takich kobiet (o 8,1% mniej niż w roku 2016).

BEZROBOTNE KOBIETY ZAMIESZKAŁE NA WSI[3]

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 roku **w Polsce liczba bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi wyniosła 275 213 osób (25,4% wśród ogółu bezrobotnych)**. W odniesieniu do poprzedniego roku nastąpił spadek o 15,2% (49 184 osoby). W tym samym czasie **w kraju było 217 842 bezrobotnych mężczyzn zamieszkałych na wsi**, którzy stanowili 20,1% wśród ogółu bezrobotnych. W doniesieniu do poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 22,0% (61 353 osoby).

Spadek liczby bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi odnotowano we wszystkich województwach: od 21,1% (4774 osoby) w województwie *wielkopolskim* do 12,5% (3285 osób) w województwie *lubelskim.* Spośród wszystkich województw największą zmianę w udziale odnotowano w województwie *zachodniopomorskim* – 2,1 pkt. proc., zaś najmniejszą w województwie *łódzkim* – 0,4 pkt. proc. Zmiana w województwie *kujawsko-pomorskim* wyniosła 1,2 pkt. proc., a w kraju 1,1 pkt. proc.

[3] Rozdział dotyczy tylko powiatów „ziemskich", tzn. z wyłączeniem miast na prawach powiatu: Bydgoszczy, Grudziądza, Torunia i Włocławka.

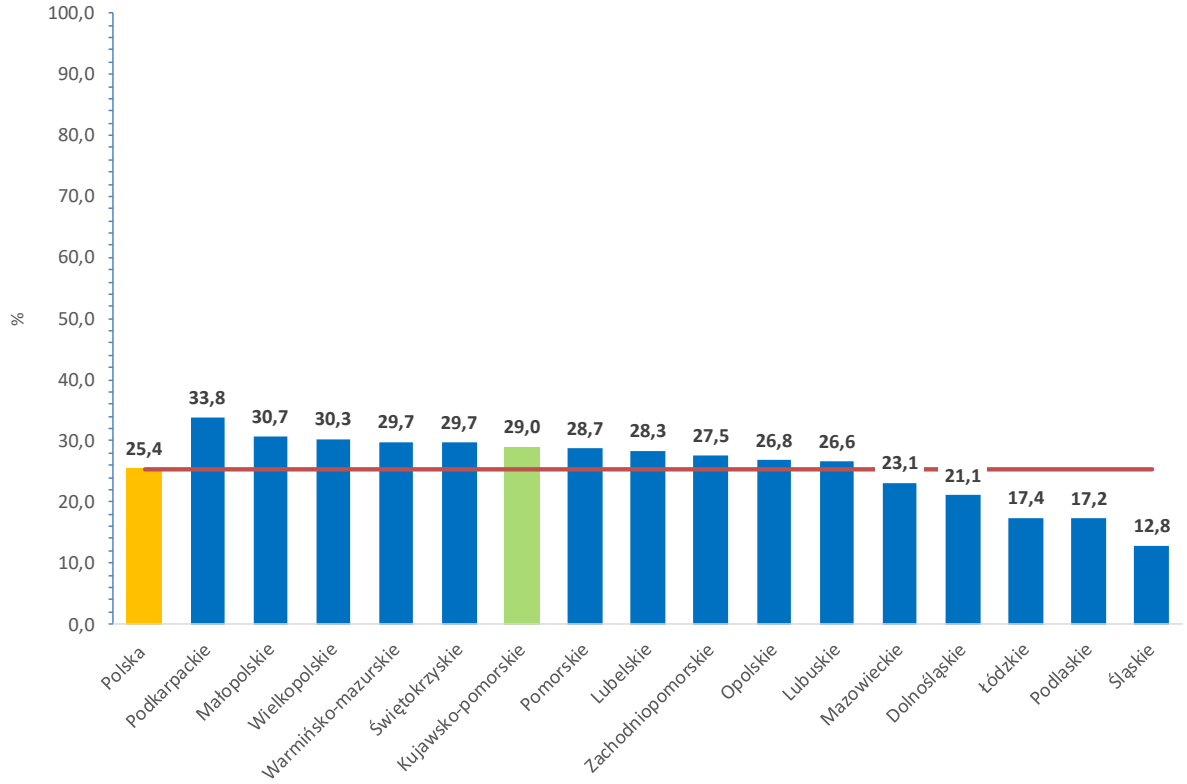
Tabela 10. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**324 397**	**24,3**	**45,5**	**275 213**	**25,4**	**46,2**	**-49 184**	**-15,2**	**1,1**
Dolnośląskie	17 373	20,2	38,2	**14 487**	21,1	38,8	-2 886	-16,6	0,8
Kujawsko-pomorskie	**27 408**	**27,8**	**48,4**	**23 639**	**29,0**	**48,4**	**-3 769**	**-13,8**	**1,2**
Lubelskie	26 278	27,5	55,7	**22 993**	28,3	55,5	-3 285	-12,5	0,8
Lubuskie	8 092	25,0	44,2	**6 541**	26,6	45,1	-1 551	-19,2	1,6
Łódzkie	15 512	17,0	33,6	**12 673**	17,4	33,7	-2 839	-18,3	0,4
Małopolskie	28 014	29,0	53,5	**24 361**	30,7	54,5	-3 653	-13,0	1,6
Mazowieckie	41 210	21,8	43,9	**35 586**	23,1	45,1	-5 624	-13,6	1,3
Opolskie	8 495	26,2	47,1	**6 976**	26,8	46,5	-1 519	-17,9	0,6
Podkarpackie	35 353	32,9	62,7	**30 739**	33,8	63,2	-4 614	-13,1	0,9
Podlaskie	7 995	16,5	36,2	**6 885**	17,2	36,5	-1 110	-13,9	0,7
Pomorskie	17 899	27,9	46,5	**14 247**	28,7	46,1	-3 652	-20,4	0,8
Śląskie	14 432	12,0	21,6	**12 096**	12,8	22,2	-2 336	-16,2	0,7
Świętokrzyskie	16 289	28,5	56,3	**13 819**	29,7	57,0	-2 470	-15,2	1,2
Warmińsko-mazurskie	20 708	28,3	52,3	**17 850**	29,7	52,8	-2 858	-13,8	1,4
Wielkopolskie	22 610	29,1	49,5	**17 836**	30,3	49,9	-4 774	-21,1	1,2
Zachodniopomorskie	16 729	25,4	45,9	**14 485**	27,5	47,4	-2 244	-13,4	2,1

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

W końcu 2017 roku udział bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi wśród ogółu bezrobotnych przekroczył 30,0% w województwie *podkarpackim* (33,8%), *małopolskim* (30,7%) oraz *wielkopolskim* (30,3%). Najmniejszy udział (poniżej 20,0%) odnotowano w województwie *łódzkim* (17,4%), *podlaskim* (17,2%) oraz *śląskim* (12,8%). Województwo *kujawsko-pomorskie* z udziałem 29,0% zajęło szóste miejsce. Udział ten był wyższy od udziału w kraju o 3,6 pkt. proc.

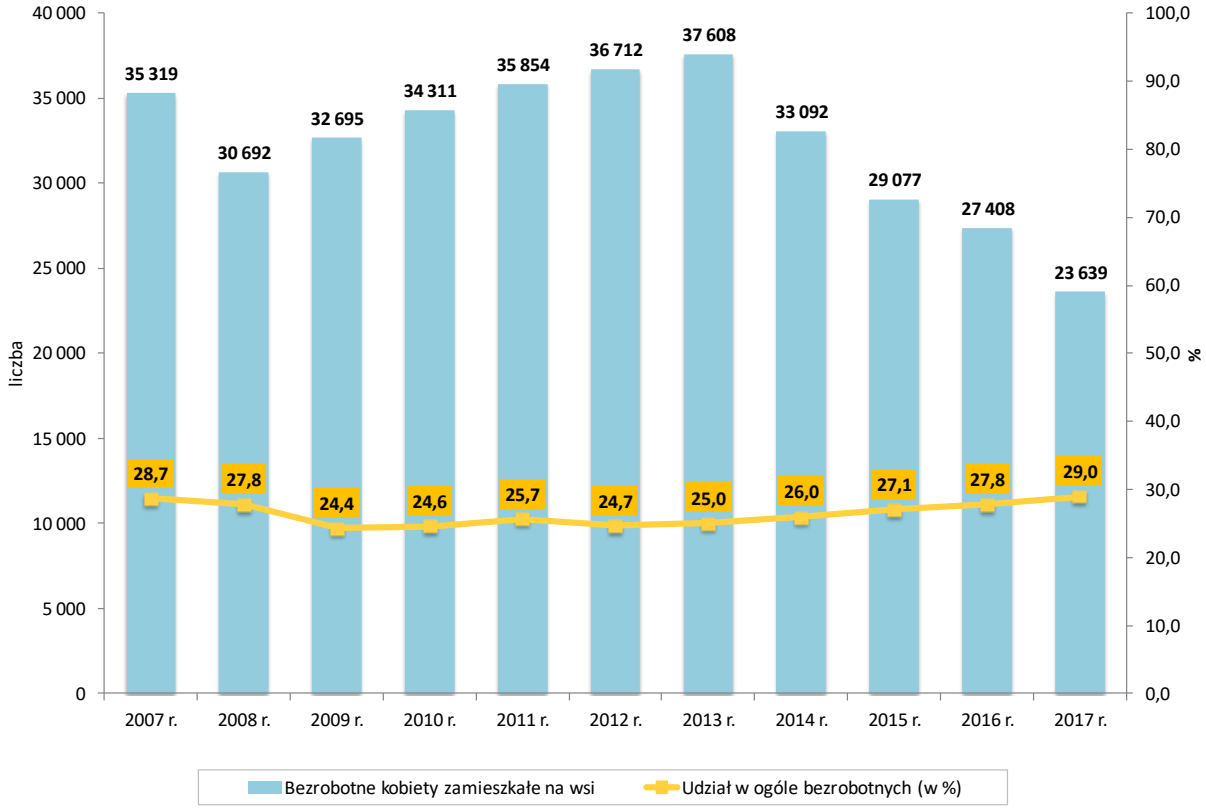
Wykres 9. Udział bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

W województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 roku było zarejestrowanych **23 639 bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi. Stanowiły one 29,0% ogółu bezrobotnych i 48,4% bezrobotnych kobiet.** W porównaniu z końcem poprzedniego roku liczba bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 13,8% (3769 osób). Liczba bezrobotnych mężczyzn zamieszkałych na wsi wyniosła 15 047 osób i była niższa o 21,4% (4106 osób) niż w końcu 2016 roku.

Wykres 10. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Na przestrzeni ostatnich kilku lat można zauważyć utrzymujący się na podobnym poziomie udział kobiet zamieszkałych na wsi wśród ogółu bezrobotnych, który nie przekroczył 30,0%.

Udział w końcu 2017 roku był o 1,2 pkt. proc. wyższy od udziału w końcu poprzedniego roku i o 4,6 pkt. proc. wyższy od najniższego udziału, w omawianym okresie, który wyniósł 24,4% w końcu 2009 roku.

Udział bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł od 56,3% w powiecie *grudziądzkim do* 22,4% powiecie *inowrocławskim.*

Spadek liczby bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi w odniesieniu do 2016 roku odnotowano we wszystkich powiatach województwa. Wyniósł on od 20,9% (472 osoby) w powiecie *lipnowskim* do 7,5% (172 osób) w powiecie *toruńskim*. Zmiana udziału bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi wśród ogółu bezrobotnych wyniosła dla województwa 1,2 pkt. proc.

Tabela 11. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz – powiat ziemski	1 342	42,6	74,1	**1 157**	43,7	73,0	-185	-13,8	1,1
Grudziądz – powiat ziemski	1 248	52,3	87,5	**1 141**	56,3	89,4	-107	-8,6	4,1
Toruń – powiat ziemski	2 288	47,8	80,6	**2 116**	49,5	80,5	-172	-7,5	1,7
Włocławek – powiat ziemski	3 165	42,7	78,2	**2 726**	44,7	78,5	-439	-13,9	1,9
Aleksandrów Kujawski	992	29,5	58,1	**837**	29,8	57,4	-155	-15,6	0,3
Brodnica	1 146	37,2	60,1	**931**	38,1	59,5	-215	-18,8	0,9
Chełmno	1 092	39,0	64,2	**965**	39,5	64,6	-127	-11,6	0,6
Golub-Dobrzyń	898	36,0	58,7	**737**	36,6	57,4	-161	-17,9	0,6
Inowrocław	2 253	21,6	38,0	**1 976**	22,4	38,5	-277	-12,3	0,8
Lipno	2 260	42,0	72,9	**1 788**	42,8	72,7	-472	-20,9	0,9
Mogilno	934	39,1	60,8	**818**	41,8	62,9	-116	-12,4	2,6
Nakło nad Notecią	1 522	34,5	59,9	**1 301**	35,4	57,0	-221	-14,5	0,8
Radziejów	1 353	41,3	75,5	**1 203**	41,8	74,1	-150	-11,1	0,5
Rypin	990	42,1	63,7	**818**	41,3	61,3	-172	-17,4	-0,8
Sępólno Krajeńskie	900	36,4	62,3	**809**	39,1	63,2	-91	-10,1	2,6
Świecie	1 570	44,4	72,2	**1 348**	46,2	72,8	-222	-14,1	1,8
Tuchola	1 126	41,7	72,0	**1 007**	44,4	73,3	-119	-10,6	2,8
Wąbrzeźno	826	37,2	60,7	**696**	38,7	61,4	-130	-15,7	1,6
Żnin	1 503	38,1	61,2	**1 265**	42,2	62,6	-238	-15,8	4,1
Województwo kujawsko-pomorskie	**27 408**	**27,8**	**48,4**	**23 639**	**29,0**	**48,4**	**-3 769**	**-13,8**	**1,2**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Nowe rejestracje (napływ) bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi (29 538 osób) stanowiły 22,7% wszystkich rejestracji dokonanych w 2017 roku (w 2016 roku były to odpowiednio: 34 174 osoby i 22,4%). W porównaniu z poprzednim rokiem liczba nowych rejestracji bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o 13,6%, podczas gdy napływ bezrobotnych kobiet zamieszkałych w miastach zmalał o 14,6%.

Wśród wyłączeń z ewidencji bezrobotnych (odpływ) w 2017 roku kobiety mieszkające na wsi (33 307 osób) stanowiły 22,6% ogółu wyłączeń (w 2016 roku odpowiednio: 35 843 osoby i 22,2%). W porównaniu z rokiem poprzednim liczba kobiet zamieszkałych na wsi wyłączonych z ewidencji bezrobotnych zmniejszyła się o 7,1% (kobiet zamieszkałych w mieście – o 9,2%).

Najważniejszą przyczyną wyłączeń pozostawało podjęcie pracy – 51,3%. W 2017 roku **pracę podjęło 17 086 bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi** (o 9,9% mniej niż w roku poprzednim). Kobiety

zamieszkałe na wsi i podejmujące pracę stanowiły w omawianym okresie 22,8% wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę (w roku poprzednim – 22,3%). **Zatrudnienie niesubsydiowane podjęło 12 935 bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi** i było to o 13,0% mniej niż w 2016 roku.

Tabela 12. Powody wyrejestrowań bezrobotnych kobiet według miejsca zamieszkania w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety zamieszkałe							
	na wsi				w mieście			
	2016 r.		2017 r.		2016 r.		2017 r.	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	14 865	41,5	**12 935**	38,8	18 565	42,6	**15 742**	39,8
Podjęcia pracy subsydiowanej	4091	11,4	**4151**	12,5	4648	10,7	**4439**	11,2
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji*	6449	18,0	**6315**	19,0	6350	14,6	**5979**	15,1
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	4210	11,7	**3772**	11,3	6347	14,6	**5721**	14,5
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	3186	8,9	**2971**	8,9	3059	7,0	**2890**	7,3
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	871	2,4	**781**	2,3	1332	3,1	**1343**	3,4
Pozostałe**	2171	6,1	**2382**	7,2	3273	7,5	**3461**	8,7
Razem	35 843	100,0	**33 307**	100,0	43 574	100,0	**39 575**	100,0

*Do pozazatrudnieniowych form zatrudnienia należą: rozpoczęcie szkolenia, rozpoczęcie stażu, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych.

*Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, osiągniecie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

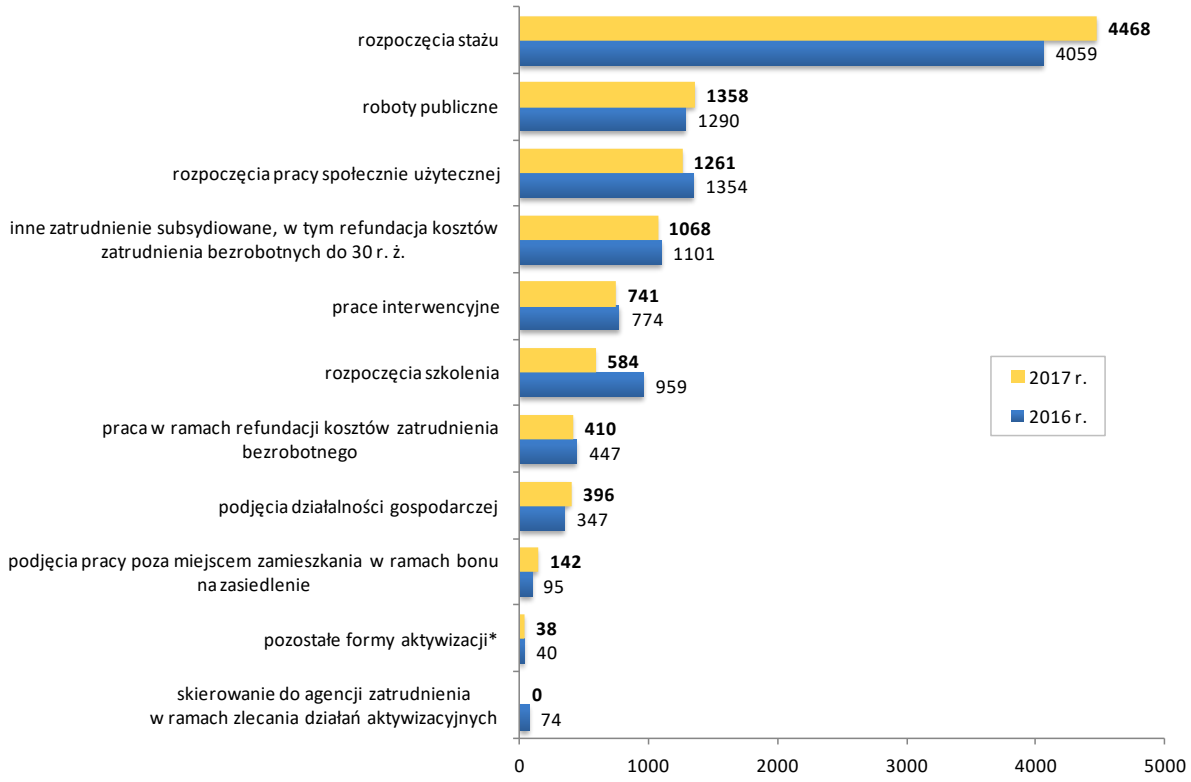
Zatrudnienie subsydiowane podjęło w 2017 roku 4151 bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi, co stanowiło 22,6% całego zatrudnienia subsydiowanego w województwie. Najbardziej popularną formą zatrudnienia subsydiowanego wśród bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi w dalszym ciągu pozostawały roboty publiczne (32,7%, w roku poprzednim – 31,5%). Znacząca liczba bezrobotnych mieszkanek wsi skorzystała też z innego zatrudnienia subsydiowanego, w ramach którego dokonywana była refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia. W porównaniu z 2016 roku liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi uczestniczących w zatrudnieniu subsydiowanym wzrosła o 60 osób, tj. 1,5%.

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w analizowanym okresie podjęło 6315 bezrobotnych mieszkanek wsi. Kobiety zamieszkałe na wsi (4468 osób, o 10,1% więcej niż w roku poprzednim) stanowiły 34,5% bezrobotnych rozpoczynających w 2017 roku **staże** (wobec 33,9% w 2016 roku). Z bonu stażowego skorzystało 25 osób. W 2017 roku kobiety zamieszkałe na wsi - 584 osoby, stanowiły 15,2% wszystkich bezrobotnych podejmujących **szkolenia**. W porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zmniejszyła się o 39,1%. Wśród bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi rozpoczynających szkolenia w analizowanym roku 7 osób wykorzystało w tym celu bon szkoleniowy.

Prace społecznie użyteczne podjęło 1261 bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi (o 6,9% mniej niż w roku poprzednim). W tej grupie były 34 osoby (2,7%), które rozpoczęły tę formę aktywizacji

w ramach PAI. Kobiety zamieszkałe na wsi podejmujące prace społecznie użyteczne stanowiły 37,6% wszystkich bezrobotnych z tej grupy (przed rokiem – 38,2%). **Łącznie w 2017 roku z różnych form aktywizacji zawodowej** (zatrudnienie subsydiowane, pozazatrudnieniowe formy pomocy) **skorzystało 10 466 bezrobotnych kobiet mieszkających na wsi** (o 0,7% mniej niż w roku poprzednim). Mieszkanki wsi stanowiły 27,2% wszystkich bezrobotnych, którzy podjęli wymienione formy pomocy (w roku poprzednim było to odpowiednio: 10 540 kobiet i 26,4%).

Wykres 11. Aktywizacja bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

*Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego, podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*

W ciągu roku struktura bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi według cech społeczno-demograficznych nie zmieniła się w istotny sposób. Widoczny jest spadek udziału osób **do 25 roku życia** z 17,9% do 15,9%. Wzrósł natomiast udział osób w wieku 35-44 lata – z 24,1% do 25,3%. W strukturze bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi według wykształcenia zauważalny jest powolny wzrost udziału osób z **wykształceniem policealnym i średnim zawodowym** oraz wykształceniem średnim ogólnokształcącym (odpowiednio z 22,4% do 22,7% oraz z 11,3 do 11,5%). W dalszym ciągu najliczniejszą grupą pozostają osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym – 29,0% (przed rokiem – 29,5%).

Tabela 13. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku

Wyszczególnione	Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi							
	2016 r.				2017 r.			
	bezrobotni ogółem zamieszkali na wsi		bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi		bezrobotni ogółem zamieszkali na wsi		bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bezrobotni ogółem	**46 561**	**100,0**	**27 408**	**100,0**	**38 686**	**100,0**	**23 639**	**100,0**
według wieku* (w latach)								
18 - 24	8236	17,7	4897	17,9	**5863**	15,2	**3767**	15,9
25 - 34	13 594	29,2	9276	33,8	**11 569**	29,9	**8256**	34,9
35 - 44	10 384	22,3	6611	24,1	**9153**	23,7	**5976**	25,3
45 - 54	8117	17,4	4415	16,1	**6871**	17,8	**3897**	16,5
55 - 59	4158	8,9	1905	7,0	**3669**	9,5	**1743**	7,4
60 lat i więcej	2072	4,5	304	1,1	**1561**	4,0	**0**	0,0
według wykształcenia								
- wyższe	2926	6,3	2268	8,3	**2474**	6,4	**1941**	8,2
- policealne i średnie zawodowe	8590	18,4	6134	22,4	**7206**	18,6	**5362**	22,7
- średnie ogólnokształcące	4132	8,9	3089	11,3	**3573**	9,2	**2725**	11,5
- zasadnicze zawodowe	14 588	31,3	7821	28,5	**11 885**	30,7	**6753**	28,6
- gimnazjalne i poniżej	16 325	35,1	8096	29,5	**13 548**	35,0	**6858**	29,0
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1	4088	8,8	1673	6,1	**3385**	8,7	**1367**	5,8
1 - 3	8621	18,5	4237	15,5	**7001**	18,1	**3496**	14,8
3 - 6	6346	13,6	3516	12,8	**4968**	12,8	**2816**	11,9
6 - 12	7503	16,1	4434	16,2	**5318**	13,7	**3221**	13,6
12 - 24	7801	16,8	4944	18,0	**6584**	17,0	**4440**	18,8
powyżej 24	12 202	26,2	8604	31,4	**11 430**	29,5	**8299**	35,1
według stażu pracy (w latach)								
do 1 roku	8525	18,3	5836	21,3	**6955**	18,0	**4941**	20,9
1-5	12 286	26,4	7599	27,7	**10 481**	27,1	**6817**	28,8
5-10	7165	15,4	3916	14,3	**6142**	15,9	**3485**	14,7
10-20	6460	13,9	3160	11,5	**5590**	14,4	**2840**	12,0
20-30	3220	6,9	1068	3,9	**2509**	6,5	**779**	3,3
30 i więcej	990	2,1	215	0,8	**786**	2,0	**167**	0,7
bez stażu	7915	17,0	5614	20,5	**6223**	16,1	**4610**	19,5

*Od 1 października 2017 roku weszły w życie przepisy przywracające wcześniej obowiązujący wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), w związku z tym w *Sprawozdaniach o rynku pracy* kobiety w wieku 60 lat i więcej nie są osobami bezrobotnymi.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika nr 5 do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz poszukujący pracy zamieszkali na wsi według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy".*

Pod względem czasu pozostawania bez pracy **najliczniejszą grupę stanowiły osoby pozostające w ewidencji powiatowych urzędów pracy powyżej 24 miesięcy** – 35,1% (przed rokiem – 31,4%). Biorąc pod uwagę staż pracy **najliczniejszą grupę stanowiły osoby, które przed rejestracją w PUP pracowały od 1 roku do 5 lat** (28,8%, wobec 27,7% w końcu 2016 roku).

Tabela 14. Bilans bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie				2016 r.		2017 r.			
				osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	zmiana do 2016 r.	
								osoby	%
Bezrobotni zarejestrowani w okresie				**34 174**	**22,4**	**29 538**	**22,7**	**-4636**	**-13,6**
w tym	po raz pierwszy			4956	23,4	4723	24,2	-233	-4,7
	po raz kolejny			29 218	22,2	24 815	22,4	-4403	-15,1
	po pracach interwencyjnych			44	20,3	28	21,7	-16	-36,4
	po robotach publicznych			597	25,5	600	27,2	3	0,5
	po stażu			4714	34,0	3356	36,2	-1358	-28,8
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych			2	18,2	3	23,1	1	50,0
	po szkoleniu			930	18,0	576	15,3	-354	-38,1
	po pracach społecznie użytecznych			1353	39,0	1101	37,0	-252	-18,6
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie				**35 843**	**22,2**	**33 307**	**22,6**	**-2536**	**-7,1**
z tego z przyczyn	podjęcia pracy			18 956	22,3	17 086	22,8	-1870	-9,9
	z tego	niesubsydiowanej		14 865	22,5	12 935	22,9	-1930	-13,0
		w tym	podjęcie działalności gospodarczej	219	11,9	203	11,3	-16	-7,3
			pracy sezonowej	516	22,2	272	18,2	-244	-47,3
		subsydiowanej		4091	21,8	4151	22,6	60	1,5
		z tego	prac interwencyjnych	774	25,9	741	25,5	-33	-4,3
			robót publicznych	1290	26,1	1358	26,1	68	5,3
			podjęcia działalności gospodarczej	347	16,5	396	18,9	49	14,1
			w tym w ramach bonu na zasiedlenie	2	22,2	2	10,0	0	0,0
			podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	447	13,4	410	13,8	-37	-8,3
			podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	95	18,7	142	22,9	47	49,5
			podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	9	31,0	11	24,4	2	22,2
			podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	x	0	0,0	0	x
			podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	x	0	x
			podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1	14,3	0	0,0	-1	-100,0
			podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	27	17,6	25	15,8	-2	-7,4
			inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	1101	23,4	1068	24,3	-33	-3,0
	rozpoczęcia szkolenia			959	18,1	584	15,2	-375	-39,1
	w tym w ramach bonu szkoleniowego			43	19,1	7	5,9	-36	-83,7
	rozpoczęcia stażu			4059	33,9	4468	34,5	409	10,1
	w tym w ramach bonu stażowego			55	19,0	25	24,5	-30	-54,5
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych			3	30,0	2	14,3	-1	-33,3
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej			1354	38,2	1261	37,6	-93	-6,9
	w tym w ramach PAI			183	45,3	34	28,8	-149	-81,4
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych			74	26,9	0	x	-74	-100,0
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI			871	14,2	781	12,5	-90	-10,3
	odmowy ustalenia profilu pomocy			0	0,0	1	33,3	1	x
	niepotwierdzenia gotowości do pracy			4210	14,8	3772	14,8	-438	-10,4
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego			3186	31,6	2971	32,0	-215	-6,7
	podjęcia nauki			139	34,3	77	27,4	-62	-44,6
	osiągnięcia wieku emerytalnego			212	22,4	589	23,0	377	177,8
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych			162	17,4	199	19,2	37	22,8
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego			240	15,3	161	14,3	-79	-32,9
	innych			1418	20,6	1355	21,8	-63	-4,4
Bezrobotni według stanu w końcu okresu sprawozdawczego				**27 408**	**27,8**	**23 639**	**29,0**	**-3769**	**-13,8**
w tym zarejestrowani po raz pierwszy				4071	33,4	3511	34,9	-560	-13,8

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*.

BEZROBOTNE NIEPEŁNOSPRAWNE KOBIETY

Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet w kraju zmniejszyła się w ciągu roku o 20,5% (7986 osób) i wyniosła **w końcu 2017 roku 30 918 osób**. **Stanowiło to 2,9% wśród ogółu bezrobotnych i 5,2% wśród bezrobotnych kobiet**. Spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet odnotowano we wszystkich województwach: od 14,5% (170 osób) w *podlaskim* do 26,6% (842 osoby) w województwie *wielkopolskim*. W tym samym czasie było 35 909 bezrobotnych niepełnosprawnych mężczyzn, którzy stanowili 3,3% wśród ogółu bezrobotnych. W porównaniu do końca poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 17,1% (7398 osób).

Tabela 15. Bezrobotne niepełnosprawne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

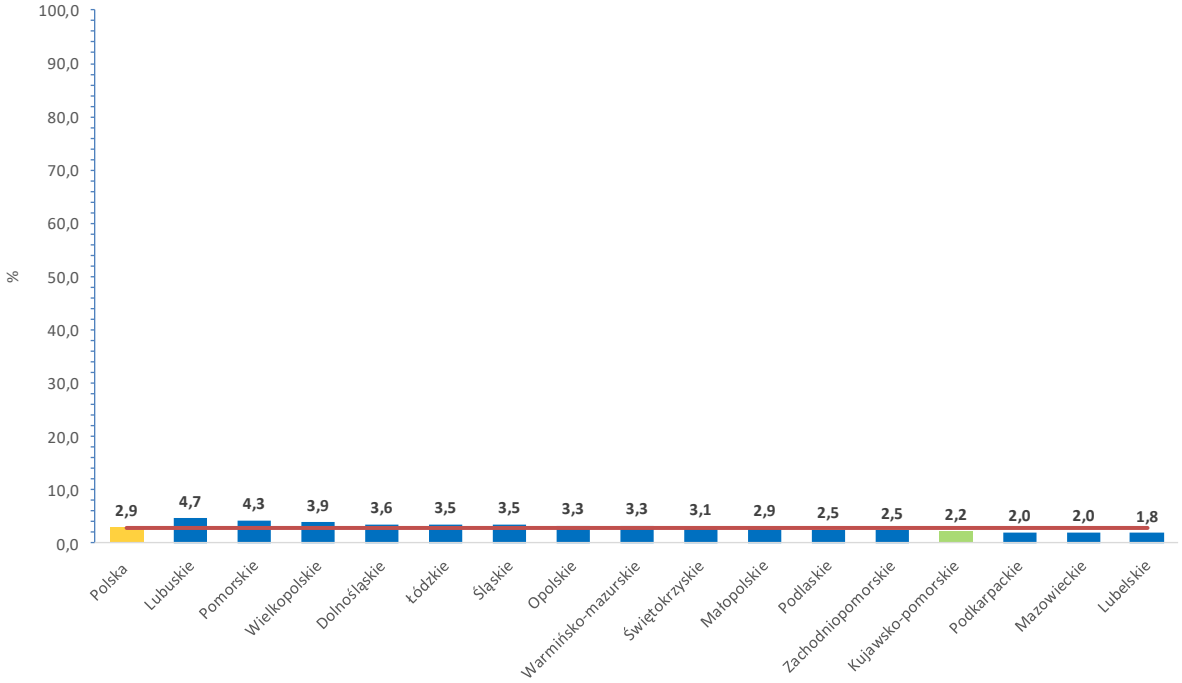
Wyszczególnienie	Bezrobotne niepełnosprawne kobiety								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**38 904**	2,9	5,5	**30 918**	2,9	5,2	-7 986	-20,5	-0,06
Dolnośląskie	3 124	3,6	6,9	**2 454**	3,6	6,6	-670	-21,4	-0,07
Kujawsko-pomorskie	**2 239**	2,3	3,9	**1 793**	2,2	3,7	-446	-19,9	-0,07
Lubelskie	1 810	1,9	3,8	**1 495**	1,8	3,6	-315	-17,4	-0,05
Lubuskie	1 465	4,5	8,0	**1 158**	4,7	8,0	-307	-21,0	0,18
Łódzkie	3 393	3,7	7,4	**2 530**	3,5	6,7	-863	-25,4	-0,25
Małopolskie	2 822	2,9	5,4	**2 291**	2,9	5,1	-531	-18,8	-0,04
Mazowieckie	3 893	2,1	4,2	**3 096**	2,0	3,9	-797	-20,5	-0,05
Opolskie	1 030	3,2	5,7	**857**	3,3	5,7	-173	-16,8	0,11
Podkarpackie	2 289	2,1	4,1	**1 854**	2,0	3,8	-435	-19,0	-0,09
Podlaskie	1 171	2,4	5,3	**1 001**	2,5	5,3	-170	-14,5	0,08
Pomorskie	2 829	4,4	7,4	**2 127**	4,3	6,9	-702	-24,8	-0,13
Śląskie	4 069	3,4	6,1	**3 268**	3,5	6,0	-801	-19,7	0,06
Świętokrzyskie	1 746	3,1	6,0	**1 422**	3,1	5,9	-324	-18,6	0,00
Warmińsko-mazurskie	2 296	3,1	5,8	**1 957**	3,3	5,8	-339	-14,8	0,12
Wielkopolskie	3 160	4,1	6,9	**2 318**	3,9	6,5	-842	-26,6	-0,13
Zachodniopomorskie	1 568	2,4	4,3	**1 297**	2,5	4,2	-271	-17,3	0,08

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

Biorąc pod uwagę liczbę bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet najwięcej ich było zarejestrowanych w województwie *śląskim* (3268 osób) oraz *mazowieckim* (3096 osób). Województwo kujawsko-

pomorskie uplasowało się na dziesiątym miejscu. Z kolei biorąc pod uwagę udział bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet w kraju wyniósł on 2,9% i był o 0,7 pkt. proc. wyższy niż w regionie. W pozostałych województwach udział ten wyniósł od 1,8% w województwie *lubelskim* do 4,7% w województwie *lubuskim*.

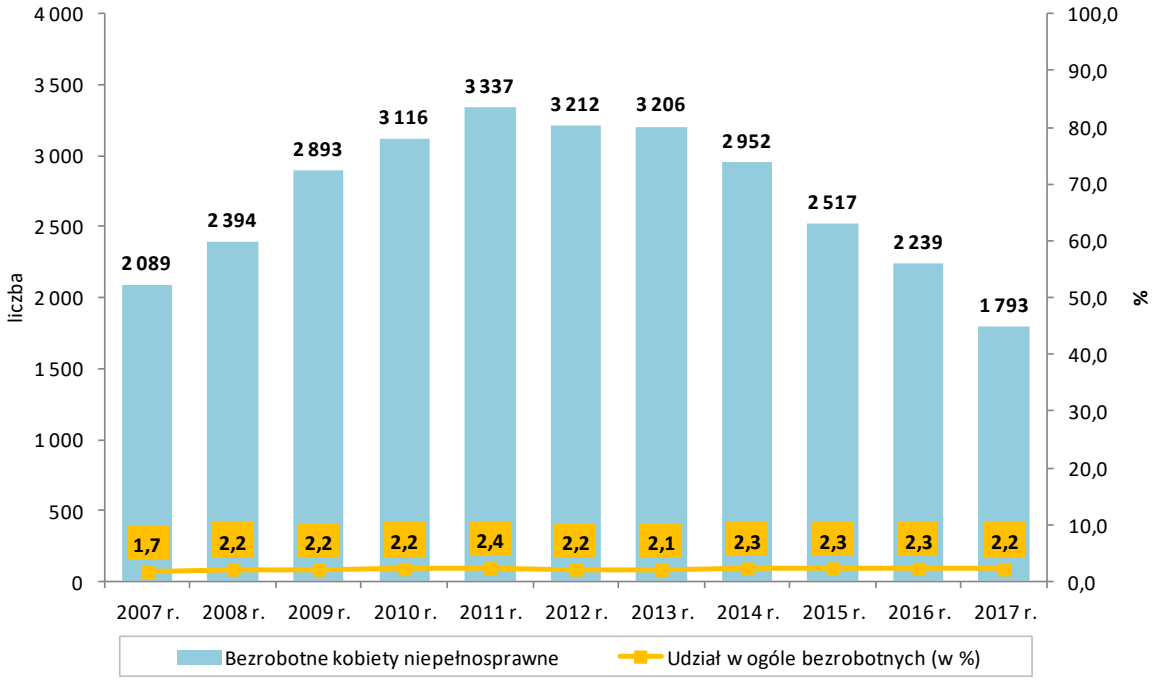
Wykres 12. Udział bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowane pozostawały **1793 bezrobotne niepełnosprawne kobiety.** Stanowiły one **2,2% ogółu bezrobotnych w województwie** (o 0,1 pkt. proc. mniej niż rok wcześniej). W porównaniu z końcem 2016 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet zmniejszyła się o 19,9% (446 osób). Dla porównania, w tym samym czasie było **1802 bezrobotnych niepełnosprawnych mężczyzn**, a ich **udział wśród ogółu bezrobotnych wyniósł 2,2%** (spadek o 0,2 pkt. proc.). W porównaniu z końcem 2016 roku ich liczba zmniejszyła się o 22,4% (520 osób) i wyniosła 2322 osoby.

Wykres 13. Bezrobotne niepełnosprawne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*.

Na przestrzeni kilku lat, najwięcej bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet odnotowano w końcu 2011 roku. Było ich 3337 osób, co w porównaniu do roku poprzedniego oznacza wzrost o 7,1% (221 osób). Ich udział zwiększył się o 0,2 pkt. proc. Najmniej bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet było w końcu 2017 roku – 1793 osoby, zaś najniższy udział wystąpił w 2007 roku – 1,7%.

W poszczególnych powiatach województwa kujawsko-pomorskiego udział bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych wyniósł od 0,8% w powiecie *włocławskim* do 4,4% w powiecie *świeckim*. W porównaniu z końcem 2016 roku spadek odnotowano w 21 powiatach województwa: od 32,8% (125 osób) w *Bydgoszczy* do 1,8% (1 osoba) w powiecie *lipnowskim.* W 2 powiatach odnotowano wzrost: 7,0% (3 osoby) w powiecie *aleksandrowskim i* 1,6% (2 osoby) w powiecie *świeckim*. W województwie kujawsko-pomorskim zmiana w udziale wyniosła 0,1 pkt. proc. – podobnie jak w *Toruniu*, powiecie *toruńskim* oraz w powiecie *radziejowskim*.

Tabela 16. Bezrobotne niepełnosprawne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne niepełnosprawne kobiety								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz – powiat grodzki	381	4,8	8,7	**256**	3,9	6,8	-125	-32,8	-0,9
Bydgoszcz – powiat ziemski	86	2,7	4,7	**66**	2,5	4,2	-20	-23,3	-0,2
Grudziądz – powiat grodzki	99	2,2	3,8	**91**	2,5	4,1	-8	-8,1	0,3
Grudziądz – powiat ziemski	39	1,6	2,7	**35**	1,7	2,7	-4	-10,3	0,1
Toruń – powiat grodzki	188	3,4	6,2	**156**	3,2	5,6	-32	-17,0	-0,1
Toruń – powiat ziemski	81	1,7	2,9	**69**	1,6	2,6	-12	-14,8	-0,1
Włocławek – powiat grodzki	173	2,2	4,1	**117**	1,9	3,3	-56	-32,4	-0,3
Włocławek – powiat ziemski	61	0,8	1,5	**49**	0,8	1,4	-12	-19,7	0,0
Aleksandrów Kujawski	43	1,3	2,5	**46**	1,6	3,2	3	7,0	0,4
Brodnica	60	1,9	3,1	**43**	1,8	2,7	-17	-28,3	-0,2
Chełmno	54	1,9	3,2	**51**	2,1	3,4	-3	-5,6	0,2
Golub-Dobrzyń	60	2,4	3,9	**41**	2,0	3,2	-19	-31,7	-0,4
Inowrocław	217	2,1	3,7	**165**	1,9	3,2	-52	-24,0	-0,2
Lipno	56	1,0	1,8	**55**	1,3	2,2	-1	-1,8	0,3
Mogilno	44	1,8	2,9	**40**	2,0	3,1	-4	-9,1	0,2
Nakło nad Notecią	92	2,1	3,6	**86**	2,3	3,8	-6	-6,5	0,3
Radziejów	44	1,3	2,5	**37**	1,3	2,3	-7	-15,9	-0,1
Rypin	61	2,6	3,9	**43**	2,2	3,2	-18	-29,5	-0,4
Sępólno Krajeńskie	50	2,0	3,5	**47**	2,3	3,7	-3	-6,0	0,2
Świecie	126	3,6	5,8	**128**	4,4	6,9	2	1,6	0,8
Tuchola	89	3,3	5,7	**70**	3,1	5,1	-19	-21,3	-0,2
Wąbrzeźno	78	3,5	5,7	**53**	2,9	4,7	-25	-32,1	-0,6
Żnin	57	1,4	2,3	**49**	1,6	2,4	-8	-14,0	0,2
Województwo kujawsko-pomorskie	**2 239**	**2,3**	**3,9**	**1 793**	**2,2**	**3,7**	**-446**	**-19,9**	**-0,1**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*.

Największą grupę pod względem wieku stanowiły kobiety znajdujące się w przedziale **45-54 lata** (31,9%, przed rokiem – 29,1%), natomiast pod względem stażu pracy – osoby pracujące **od 10 do 20 lat** (21,5%, przed rokiem – 23,8%). Bezrobotne niepełnosprawne kobiety najczęściej kończyły szkoły **zasadnicze zawodowe** (32,4%, przed rokiem – 32,9%) lub gimnazjalne (30,6%, wobec 29,3% w końcu 2016 roku). Osoby pozostające w rejestrach PUP **dłużej niż 12 miesięcy** (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 47,3% populacji bezrobotnych niepełnosprawnych (przed rokiem – 47,4%).

Tabela 17. Bezrobotne niepełnosprawne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne niepełnosprawne kobiety							
	2016 r.				2017 r.			
	bezrobotni niepełnosprawni ogółem		bezrobotne niepełnosprawne kobiety		bezrobotni niepełnosprawni ogółem		bezrobotne niepełnosprawne kobiety	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bezrobotni ogółem	**4 561**	**100,0**	**2 239**	**100,0**	**3 595**	**100,0**	**1 793**	**100,0**
według wieku* (w latach)								
18 - 24	226	5,0	117	5,2	**159**	4,4	**93**	5,2
25 - 34	615	13,5	338	15,1	**480**	13,4	**277**	15,4
35 - 44	881	19,3	475	21,2	**758**	21,1	**422**	23,5
45 - 54	1 158	25,4	651	29,1	**970**	27,0	**572**	31,9
55 - 59	1 050	23,0	554	24,7	**844**	23,5	**429**	23,9
60 lat i więcej	631	13,8	104	4,6	**384**	10,7	**0**	0,0
według wykształcenia								
- wyższe	231	5,1	135	6,0	**183**	5,1	**113**	6,3
- policealne i średnie zawodowe	783	17,2	509	22,7	**597**	16,6	**374**	20,9
- średnie ogólnokształcące	313	6,9	202	9,0	**264**	7,3	**177**	9,9
- zasadnicze zawodowe	1 667	36,5	737	32,9	**1 285**	35,7	**581**	32,4
- gimnazjalne i poniżej	1 567	34,4	656	29,3	**1 266**	35,2	**548**	30,6
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1	303	6,6	139	6,2	**236**	6,6	**115**	6,4
1 - 3	723	15,9	331	14,8	**603**	16,8	**294**	16,4
3 - 6	625	13,7	299	13,4	**507**	14,1	**269**	15,0
6 - 12	807	17,7	408	18,2	**557**	15,5	**267**	14,9
12 - 24	819	18,0	414	18,5	**600**	16,7	**299**	16,7
powyżej 24	1 284	28,2	648	28,9	**1 092**	30,4	**549**	30,6
według stażu pracy (w latach)								
do 1 roku	598	13,1	315	14,1	**504**	14,0	**284**	15,8
1-5	791	17,3	380	17,0	**677**	18,8	**361**	20,1
5-10	717	15,7	396	17,7	**603**	16,8	**318**	17,7
10-20	1 029	22,6	532	23,8	**762**	21,2	**386**	21,5
20-30	812	17,8	325	14,5	**576**	16,0	**230**	12,8
30 i więcej	287	6,3	85	3,8	**205**	5,7	**49**	2,7
bez stażu	327	7,2	206	9,2	**268**	7,5	**165**	9,2

*Od 1 października 2017 roku weszły w życie przepisy przywracające wcześniej obowiązujący wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), w związku z tym w *Sprawozdaniach o rynku pracy* kobiety w wieku 60 lat i więcej nie są osobami bezrobotnymi.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika 1 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy"* do *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W 2017 roku **pracę podjęło 1514 niepełnosprawnych** bezrobotnych kobiet (o 10,9% mniej niż w roku 2016). **Stanowiło to 2,0% wszystkich podjęć pracy w województwie** (w poprzednim roku – 2,1%). Przede wszystkim było to **zatrudnienie niesubsydiowane (1207 osób – 2,1%).** W odniesieniu

do 2016 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet podejmujących zatrudnienie niesubsydiowane zmniejszyła o 14,9%, czyli 211 osób. **Pracę subsydiowaną** podjęło 307 bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet, co stanowiło 1,7% wszystkich podjęć pracy subsydiowanej w województwie (wobec 1,5% w roku poprzednim). W porównaniu z rokiem 2016 liczba bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet podejmujących zatrudnienie subsydiowane zwiększyła się o 8,9% (25 osób). Najpopularniejszą formą zatrudnienia subsydiowanego wśród bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet w dalszym ciągu pozostawały roboty publiczne – 121 osób (39,4%, w roku poprzednim – 35,1% całego zatrudnienia subsydiowanego w tej grupie bezrobotnych). W ciągu roku wzrosła liczba osób rozpoczynających prace interwencyjne o 20,0% (9 osób) i roboty publiczne o 22,2% (22 osoby). Zmniejszyła się liczba niepełnosprawnych podejmujących pracę na miejscach refundowanych ze środków Funduszu Pracy – 8 osób (o 12,7% mniej niż w 2016 r.).

Tabela 18. Podjęcia pracy przez bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie			Bezrobotni niepełnosprawni					
			2016 r.		2017 r.			
			ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
							zmiana	
						osoby		w %
Podjęcie pracy			3370	1700	**3 047**	**1 514**	-186	-10,9
w tym	**praca subsydiowana**		641	282	**646**	**307**	25	8,9
	w tym	na miejscach pracy refundowanych ze środków Funduszu Pracy	144	63	**112**	**55**	-8	-12,7
		na miejscach pracy refundowanych ze środków PFRON	64	24	**43**	**20**	-4	-16,7
		w tym w zakładach pracy chronionej	1	1	**2**	**1**	0	0,0
		podjęcie działalności gospodarczej	37	20	**47**	**18**	-2	-10,0
		prace interwencyjne	96	45	**111**	**54**	9	20,0
		roboty publiczne	244	99	**257**	**121**	22	22,2
		podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	7	5	**9**	**4**	-1	-20,0
		podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	13	9	**10**	**5**	-4	-44,4
		rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	16	7	**24**	**10**	3	42,9
	praca niesubsydiowana		2729	1418	**2 401**	**1 207**	-211	-14,9
	w tym	praca sezonowa	75	34	**47**	**26**	-8	-23,5
		pozostałe zatrudnienie	2603	1365	**2 324**	**1 166**	-199	-14,6
		podjęcie działalności gospodarczej	50	17	**40**	**19**	2	11,8

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu*.

Bezrobotne niepełnosprawne kobiety skorzystały także z pozazatrudnieniowych form aktywizacji, które w 2017 roku rozpoczęły 374 osoby. Było to 13,6% (o 59 osób) mniej niż w 2016 roku Najpopularniejszą z pozazatrudnieniowych form aktywizacji były **staże** - 256 osób (o 1 osobę więcej niż w końcu poprzedniego roku).

Tabela 19. Podjęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji przez bezrobotnych niepełnosprawnych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnione	2016 r.		2017 r.			
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety		
				zmiana		
				osoby		w %
Rozpoczęcie szkolenia	184	91	**114**	**47**	-44	-48,4
w tym w ramach bonu szkoleniowego	2	0	3	1	1	x
Rozpoczęcie stażu	420	255	**430**	**256**	1	0,4
w tym w ramach bonu stażowego	1	0	1	0	0	x
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	**0**	**0**	0	x
Rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	157	79	**171**	**71**	-8	-10,1
w tym w ramach PAI (Program Aktywizacja i Integracja)	27	11	16	7	-4	-36,4
Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	10	8	**0**	**0**	-8	-100,0
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji razem	**771**	**433**	**715**	**374**	**-59**	**-13,6**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu*.

Łącznie w 2017 roku z różnych form aktywizacji (zatrudnienie subsydiowane, pozazatrudnieniowe formy aktywizacji) **skorzystało 681 bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet, co stanowiło 3,4% wszystkich bezrobotnych aktywizowanych w tych formach** (w roku poprzednim było to odpowiednio: 715 osób i 3,4%).

BEZROBOTNE KOBIETY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI

W końcu 2017 roku liczba bezrobotnych kobiet w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zmniejszyła się w Polsce o 25,0% (7356 osób) i wyniosła **22 057 osób**. Spadek liczby bezrobotnych kobiet w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki odnotowano we wszystkich województwach. Największy w województwie *lubuskim* o 35,6% (226 osób) oraz w województwie *łódzkim* o 30,4% (501 osób). Duży spadek odnotowano również w województwie *zachodniopomorskim* i *kujawsko-pomorskim* o 30,8% (odpowiednio o 345 osób i 652 osoby), a także w *śląskim* o 29,6% (712 osób).

W końcu 2017 roku było **16 353 bezrobotnych mężczyzn w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauk**i. Stanowili oni 1,5% wśród ogółu bezrobotnych w kraju. Ich liczba w odniesieniu do poprzedniego roku zmniejszyła się o 27,7% (6268 osób).

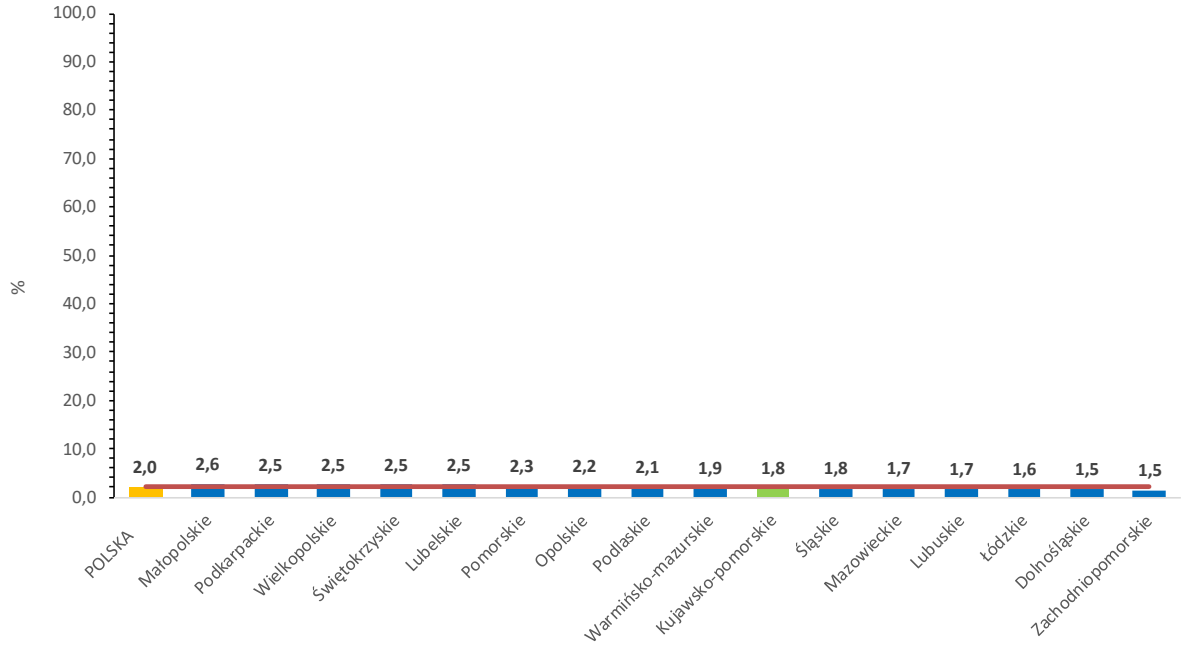
Tabela 20. Bezrobotne kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**29 413**	**2,2**	**4,1**	**22 057**	**2,0**	**3,7**	**-7 356**	**-25,0**	**-0,2**
Dolnośląskie	1 435	1,7	3,2	**1 061**	1,5	2,8	-374	-26,1	-0,1
Kujawsko-pomorskie	**2 118**	**2,1**	**3,7**	**1 466**	**1,8**	**3,0**	**-652**	**-30,8**	**-0,4**
Lubelskie	2 609	2,7	5,5	**2 029**	2,5	4,9	-580	-22,2	-0,2
Lubuskie	634	2,0	3,5	**408**	1,7	2,8	-226	-35,6	-0,3
Łódzkie	1 649	1,8	3,6	**1 148**	1,6	3,1	-501	-30,4	-0,2
Małopolskie	2 824	2,9	5,4	**2 095**	2,6	4,7	-729	-25,8	-0,3
Mazowieckie	3 398	1,8	3,6	**2 695**	1,7	3,4	-703	-20,7	0,0
Opolskie	772	2,4	4,3	**582**	2,2	3,9	-190	-24,6	-0,1
Podkarpackie	2 921	2,7	5,2	**2 311**	2,5	4,8	-610	-20,9	-0,2
Podlaskie	1 031	2,1	4,7	**827**	2,1	4,4	-204	-19,8	-0,1
Pomorskie	1 470	2,3	3,8	**1 161**	2,3	3,8	-309	-21,0	0,0
Śląskie	2 402	2,0	3,6	**1 690**	1,8	3,1	-712	-29,6	-0,2
Świętokrzyskie	1 532	2,7	5,3	**1 168**	2,5	4,8	-364	-23,8	-0,2
Warmińsko-mazurskie	1 412	1,9	3,6	**1 148**	1,9	3,4	-264	-18,7	0,0
Wielkopolskie	2 086	2,7	4,6	**1 493**	2,5	4,2	-593	-28,4	-0,1
Zachodniopomorskie	1 120	1,7	3,1	**775**	1,5	2,5	-345	-30,8	-0,2

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

W końcu 2017 roku województwo kujawsko-pomorskie pod względem udziału bezrobotnych kobiet w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki zajęło dziesiąte miejsce wśród wszystkich województw w kraju. Udział ten dla kraju wyniósł 2,0% i był o 0,2 pkt. proc. wyższy niż dla województwa kujawsko-pomorskiego.

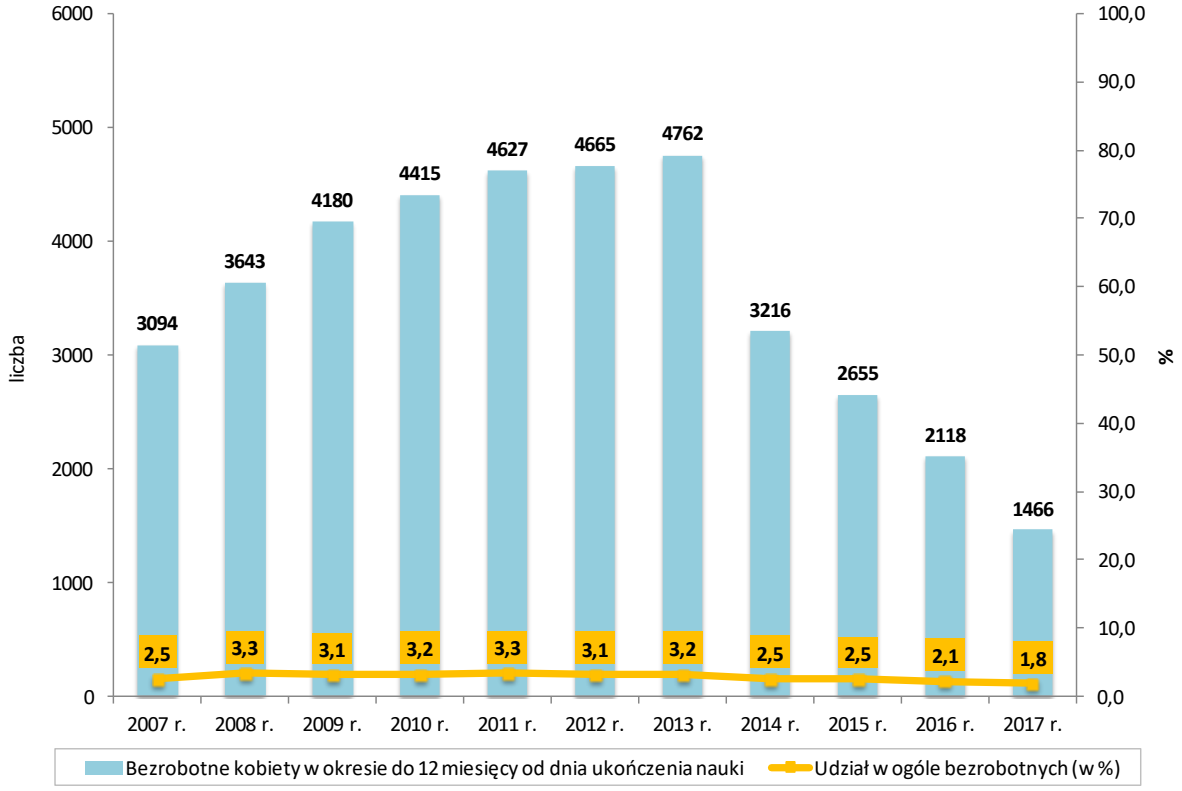
Wykres 14. Udział bezrobotnych kobiet w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **1466 bezrobotnych kobiet będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.** W porównaniu z końcem 2016 roku liczba bezrobotnych absolwentek zmniejszyła się o 30,8% (652 osoby). Największy ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem odnotowano w 2008 roku i 2011 roku – 3,3%. **W tym samym czasie było 901 bezrobotnych mężczyzn w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Stanowili oni niewiele ponad 1,0% wśród ogółu bezrobotnych**, a ich liczba w odniesieniu do końca 2016 roku zmniejszyła się o 506 osób.

Wykres 15. Bezrobotne kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*.

Kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły w końcu grudnia 2017 roku 1,8% ogółu bezrobotnych w województwie (o 0,3 pkt. proc. mniej niż przed rokiem) i 61,9% wśród bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Największy udział wśród ogółu bezrobotnych w województwie odnotowano w powiecie *mogileńskim* – 2,8%, *bydgoskim* i *golubsko-dobrzyńskim* – 2,4%. Spadek liczby bezrobotnych kobiet z omawianej grupy odnotowano we wszystkich powiatach województwa, który wynosił od 52,0% (52 osoby), w powiecie *brodnickim* do 1,6% (1 osoba) w powiecie *bydgoskim.*

Tabela 21. Bezrobotne kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	123	1,5	2,8	**112**	1,7	3,0	-11	-8,9	0,2
Bydgoszcz - powiat ziemski	64	2,0	3,5	**63**	2,4	4,0	-1	-1,6	0,3
Grudziądz - powiat grodzki	68	1,5	2,6	**47**	1,3	2,1	-21	-30,9	-0,2
Grudziądz - powiat ziemski	49	2,1	3,4	**39**	1,9	3,1	-10	-20,4	-0,1
Toruń - powiat grodzki	129	2,3	4,2	**78**	1,6	2,8	-51	-39,5	-0,7
Toruń - powiat ziemski	104	2,2	3,7	**63**	1,5	2,4	-41	-39,4	-0,7
Włocławek - powiat grodzki	95	1,2	2,2	**75**	1,2	2,1	-20	-21,1	0,0
Włocławek - powiat ziemski	130	1,8	3,2	**116**	1,9	3,3	-14	-10,8	0,1
Aleksandrów Kujawski	72	2,1	4,2	**54**	1,9	3,7	-18	-25,0	-0,2
Brodnica	100	3,2	5,2	**48**	2,0	3,1	-52	-52,0	-1,3
Chełmno	69	2,5	4,1	**40**	1,6	2,7	-29	-42,0	-0,8
Golub-Dobrzyń	61	2,4	4,0	**49**	2,4	3,8	-12	-19,7	0,0
Inowrocław	213	2,0	3,6	**148**	1,7	2,9	-65	-30,5	-0,4
Lipno	175	3,3	5,6	**85**	2,0	3,5	-90	-51,4	-1,2
Mogilno	79	3,3	5,1	**55**	2,8	4,2	-24	-30,4	-0,5
Nakło nad Notecią	87	2,0	3,4	**59**	1,6	2,6	-28	-32,2	-0,4
Radziejów	85	2,6	4,7	**58**	2,0	3,6	-27	-31,8	-0,6
Rypin	53	2,3	3,4	**38**	1,9	2,8	-15	-28,3	-0,3
Sępólno Krajeńskie	63	2,6	4,4	**48**	2,3	3,8	-15	-23,8	-0,2
Świecie	96	2,7	4,4	**61**	2,1	3,3	-35	-36,5	-0,6
Tuchola	65	2,4	4,2	**46**	2,0	3,3	-19	-29,2	-0,4
Wąbrzeźno	50	2,2	3,7	**38**	2,1	3,4	-12	-24,0	-0,1
Żnin	88	2,2	3,6	**46**	1,5	2,3	-42	-47,7	-0,7
Województwo kujawsko-pomorskie	**2 118**	**2,1**	**3,7**	**1 466**	**1,8**	**3,0**	**-652**	**-30,8**	**-0,4**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Bezrobotne kobiety będące w okresie do 12 miesięcy do dnia ukończenia nauki to przede wszystkim osoby **młode** (78,9% nie ukończyło 25 roku życia), legitymujące się najczęściej wykształceniem **policealnym i średnim zawodowym** (34,0%), **bez stażu pracy** (49,6%), bądź pracujące przed rejestracją w PUP bardzo krótko (25,2% – nie dłużej niż 1 rok). Kobiety te najczęściej pozostawały bez pracy **od 1 do 3 miesięcy** (36,3%).

Tabela 22. Bezrobotne kobiety będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	2016 r.				2017 r.			
	bezrobotni ogółem będący w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki		bezrobotne kobiety będące w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki		bezrobotni ogółem będący w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki		bezrobotne kobiety będące w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bezrobotni ogółem według wieku* (w latach)	**3525**	**100,0**	**2118**	**100,0**	**2367**	**100,0**	**1466**	**100,0**
18 - 24	3001	85,1	1713	80,9	**1944**	82,1	**1156**	78,9
25 - 34	408	11,6	305	14,4	**334**	14,1	**234**	16,0
35 - 44	87	2,5	78	3,7	**69**	2,9	**59**	4,0
45 - 54	23	0,7	19	0,9	**19**	0,8	**16**	1,1
55 - 59	4	0,1	3	0,1	**1**	0,0	**1**	0,1
60 lat i więcej	2	0,1	0	0,0	**0**	0,0	**0**	0,0
według wykształcenia								
- wyższe	822	23,3	626	29,6	**536**	22,6	**371**	25,3
- policealne i średnie zawodowe	1095	31,1	622	29,4	**815**	34,4	**498**	34,0
- średnie ogólnokształcące	698	19,8	468	22,1	**504**	21,3	**349**	23,8
- zasadnicze zawodowe	818	23,2	374	17,7	**461**	19,5	**223**	15,2
- gimnazjalne i poniżej	92	2,6	28	1,3	**51**	2,2	**25**	1,7
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1	521	14,8	281	13,3	**419**	17,7	**225**	15,3
1 - 3	1241	35,2	718	33,9	**894**	37,8	**532**	36,3
3 - 6	1295	36,7	766	36,2	**746**	31,5	**472**	32,2
6 - 12	468	13,3	353	16,7	**308**	13,0	**237**	16,2
według stażu pracy (w latach)								
do 1 roku	818	23,2	515	24,3	**581**	24,5	**370**	25,2
1-5	703	19,9	423	20,0	**508**	21,5	**308**	21,0
5-10	53	1,5	48	2,3	**42**	1,8	**33**	2,3
10-20	31	0,9	26	1,2	**25**	1,1	**23**	1,6
20-30	10	0,3	5	0,2	**6**	0,3	**5**	0,3
30 i więcej	1	0,0	0	0,0	**0**	0,0	**0**	0,0
bez stażu	1909	54,2	1101	52,0	**1205**	50,9	**727**	49,6

*Od 1 października 2017 roku weszły w życie przepisy przywracające wcześniej obowiązujący wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), w związku z tym w *Sprawozdaniach o rynku pracy* kobiety w wieku 60 lat i więcej nie są osobami bezrobotnymi.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika 1 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy" do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Analiza struktury zawodów, jakimi legitymowały się bezrobotne kobiety będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wykazuje, że przede wszystkim byli to *sprzedawcy* – 157 osób (10,7%), *fryzjerzy* – 84 osoby (5,7%), *technicy ekonomiści* – 54 osoby (3,7%) i *kucharze* – 40 osób (2,7%).

Jednakże w dalszym ciągu największą grupę wśród bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły osoby bez zawodu – 501 osób (34,2%).

Tabela 23. Bezrobotne kobiety będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na tle bezrobotnych będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu S - dany zawód objety jest kształceniem w systemie szkolnym	2016 r.				2017 r.			
		ogółem		kobiety		ogółem		kobiety	
		osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
000000	Bez zawodu	1345	38,2	731	34,5	**865**	36,5	**501**	34,2
522301	Sprzedawca S	247	7,0	230	10,9	**172**	7,3	**157**	10,7
514101	Fryzjer S	117	3,3	116	5,5	**90**	3,8	**84**	5,7
331403	Technik ekonomista S	115	3,3	97	4,6	**63**	2,7	**54**	3,7
512001	Kucharz S	109	3,1	75	3,5	**58**	2,5	**40**	2,7
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	53	1,5	42	2,0	**50**	2,1	**33**	2,3
333107	Technik logistyk S	27	0,8	16	0,8	**36**	1,5	**24**	1,6
422402	Technik hotelarstwa S	39	1,1	35	1,7	**27**	1,1	**23**	1,6
261990	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	24	0,7	15	0,7	**28**	1,2	**22**	1,5
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	53	1,5	46	2,2	**35**	1,5	**20**	1,4
522305	Technik handlowiec S	32	0,9	27	1,3	**19**	0,8	**17**	1,2
751201	Cukiernik S	30	0,9	23	1,1	**23**	1,0	**16**	1,1
242217	Specjalista administracji publicznej	45	1,3	35	1,7	**22**	0,9	**16**	1,1
422103	Technik obsługi turystycznej S	6	0,2	6	0,3	**17**	0,7	**16**	1,1
314202	Technik architektury krajobrazu S	25	0,7	20	0,9	**16**	0,7	**15**	1,0
235921	Pedagog	44	1,2	43	2,0	**14**	0,6	**13**	0,9
532102	Opiekun medyczny S	7	0,2	6	0,3	**13**	0,5	**11**	0,8
514207	Technik usług kosmetycznych S	11	0,3	11	0,5	**11**	0,5	**11**	0,8
334306	Technik administracji S	5	0,1	4	0,2	**11**	0,5	**10**	0,7
999999	**Razem**	**3525**	**100,0**	**2118**	**100,0**	**2 367**	**100,0**	**1 466**	**100,0**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności" do Sprawozdania MRPiPS - 01 o rynku pracy.*

W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowało się 7829 kobiet będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki** (o 13,8% mniej niż w roku poprzednim). Stanowiło to 6,0% całego „napływu" do bezrobocia w województwie (tak samo jak w 2016 r.). W 2017 roku pracę podjęło 3291 bezrobotnych kobiet (17,4% mniej niż rok wcześniej).

BEZROBOTNE KOBIETY BEZ DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO

Liczba bezrobotnych kobiet w końcu 2017 roku, które pozostawały bez doświadczenia zawodowego pomimo znaczącego spadku (o blisko 31 tysięcy osób) nadal pozostawała na wysokim poziomie. **Było ich prawie 140 tysięcy, co stanowiło blisko 13,0% wśród ogółu bezrobotnych i ponad 23,0% wśród ogółu bezrobotnych kobiet.** Spadek liczby bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego w odniesieniu do końca roku poprzedniego odnotowano we wszystkich województwach, jednak największy był w województwie *wielkopolskim* (23,9%), *lubuskim* (23,5%) i *pomorskim* (21,7%).

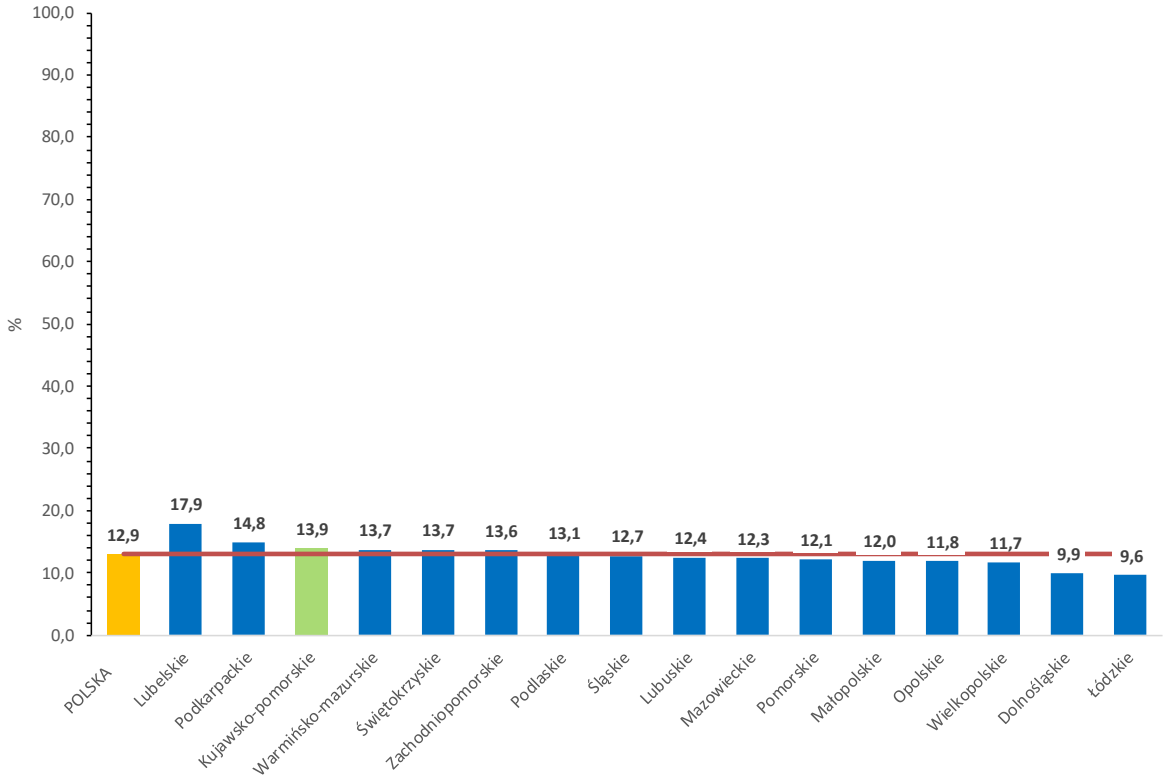
Tabela 24. Bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego								
	2016 r.			2017 r.					
	liczba	% w bezrobotnych		liczba	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**170 491**	**12,8**	**23,9**	**139 761**	**12,9**	**23,5**	**-30 730**	**-18,0**	**0,2**
Dolnośląskie	8 485	9,9	18,7	**6 788**	9,9	18,2	-1 697	-20,0	0,0
Kujawsko-pomorskie	**13 723**	**13,9**	**24,2**	**11 342**	**13,9**	**23,2**	**-2 381**	**-17,4**	**0,0**
Lubelskie	17 096	17,9	36,2	**14 534**	17,9	35,1	-2 562	-15,0	0,0
Lubuskie	3 987	12,3	21,8	**3 051**	12,4	21,1	-936	-23,5	0,1
Łódzkie	8 810	9,7	19,1	**6 969**	9,6	18,5	-1 841	-20,9	-0,1
Małopolskie	11 934	12,4	22,8	**9 520**	12,0	21,3	-2 414	-20,2	-0,4
Mazowieckie	22 645	12,0	24,1	**18 975**	12,3	24,1	-3 670	-16,2	0,3
Opolskie	3 742	11,5	20,8	**3 085**	11,8	20,6	-657	-17,6	0,3
Podkarpackie	15 889	14,8	28,2	**13 502**	14,8	27,8	-2 387	-15,0	0,1
Podlaskie	6 284	13,0	28,5	**5 259**	13,1	27,9	-1 025	-16,3	0,2
Pomorskie	7 682	12,0	20,0	**6 014**	12,1	19,5	-1 668	-21,7	0,1
Śląskie	14 830	12,4	22,2	**12 068**	12,7	22,1	-2 762	-18,6	0,4
Świętokrzyskie	8 055	14,1	27,8	**6 398**	13,7	26,4	-1 657	-20,6	-0,4
Warmińsko-mazurskie	9 759	13,4	24,6	**8 249**	13,7	24,4	-1 510	-15,5	0,4
Wielkopolskie	9 038	11,6	19,8	**6 875**	11,7	19,2	-2 163	-23,9	0,0
Zachodniopomorskie	8 532	13,0	23,4	**7 132**	13,6	23,3	-1 400	-16,4	0,6

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

Liczba **bezrobotnych mężczyzn bez doświadczenia zawodowego** zmniejszyła się w ciągu roku o 25,6% (29 400 osób) i wyniosła w końcu 2017 roku 85 468 osób. Ich udział wśród ogółu bezrobotnych wyniósł 7,9% i był niższy od udziału w poprzednim roku o 0,7 pkt. proc.

Wykres 16. Udział bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

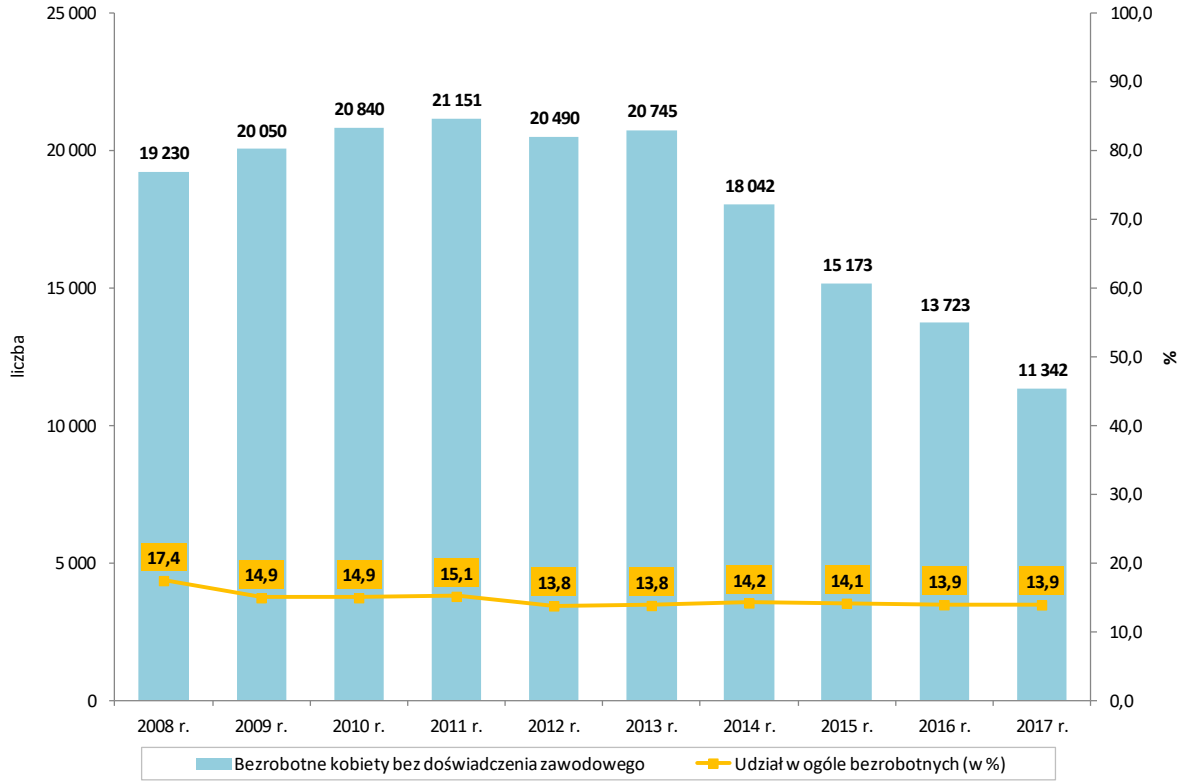
Udział bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego w regionie wyniósł 13,9% i był o 1 pkt. proc. większy od udziału w kraju (12,9%).

W końcu 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowane pozostawały **11 342 bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego** (o 17,4% mniej niż przed rokiem). Stanowiły one 13,9% wśród ogółu bezrobotnych (tyle samo co w poprzednim roku).

W tym samym czasie **kobiety bez doświadczenia zawodowego, które podjęły pracę** stanowiły 9,3% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę (w roku poprzednim – 10,5%). W omawianym okresie pracę podjęło 6996 bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego (o 21,5% mniej niż w roku 2016).

Największy udział bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego wśród ogółu bezrobotnych w województwie odnotowano w 2008 roku – 17,4%, zaś najmniejszy w 2012 roku i 2013 roku – 13,8%. W porównaniu do 2011 roku nastąpił spadek o 46,4% (9809 osób),a liczba bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego wyniosła 21 151 osób.

Wykres 17. Bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2008-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Największy udział kobiet bez doświadczenia zawodowego wystąpił w powiecie *lipnowskim* (23,2%), a najmniejszy – w *Toruniu* (8,2%) i w *Bydgoszczy* (7,2%).

W odniesieniu do końca 2016 roku populacja **bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego** zmniejszyła się o 17,4% (2381 osób) i wyniosła **w końcu 2017 roku – 11 342 osoby**. Spadek liczby zarejestrowanych dotyczył wszystkich powiatów województwa. Przy czym najmniejszy nastąpił w powiecie *nakielskim* 12,8% (70 osób), a największy w powiecie *żnińskim* 30,0% (163 osoby). W tym samym czasie było 4612 bezrobotnych mężczyzn bez doświadczenia zawodowego, którzy stanowili 5,7% wszystkich bezrobotnych w województwie, a ich liczba zmniejszała się o 28,3% (1824 osoby). Ich udział wśród ogółu bezrobotnych wyniósł 6,5% (spadek o 0,8 pkt. proc.)

Tabela 25. Bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety bez doświadczenia zawodowego								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	550	6,9	12,6	**472**	7,2	12,6	-78	-14,2	0,3
Bydgoszcz - powiat ziemski	351	11,1	19,4	**304**	11,5	19,2	-47	-13,4	0,3
Grudziądz - powiat grodzki	501	11,0	19,5	**431**	11,6	19,4	-70	-14,0	0,6
Grudziądz - powiat ziemski	350	14,7	24,5	**303**	15,0	23,7	-47	-13,4	0,3
Toruń - powiat grodzki	462	8,3	15,1	**397**	8,2	14,3	-65	-14,1	0,0
Toruń - powiat ziemski	627	13,1	22,1	**539**	12,6	20,5	-88	-14,0	-0,5
Włocławek - powiat grodzki	922	11,8	21,6	**781**	12,7	22,3	-141	-15,3	0,9
Włocławek - powiat ziemski	1 398	18,9	34,6	**1184**	19,4	34,1	-214	-15,3	0,5
Aleksandrów Kujawski	492	14,6	28,8	**405**	14,4	27,8	-87	-17,7	-0,2
Brodnica	473	15,4	24,8	**374**	15,3	23,9	-99	-20,9	0,0
Chełmno	380	13,6	22,3	**324**	13,3	21,7	-56	-14,7	-0,3
Golub-Dobrzyń	450	18,1	29,4	**367**	18,2	28,6	-83	-18,4	0,2
Inowrocław	1 288	12,3	21,7	**1109**	12,6	21,6	-179	-13,9	0,2
Lipno	1 294	24,0	41,7	**970**	23,2	39,4	-324	-25,0	-0,8
Mogilno	345	14,4	22,5	**277**	14,1	21,3	-68	-19,7	-0,3
Nakło nad Notecią	545	12,4	21,4	**475**	12,9	20,8	-70	-12,8	0,5
Radziejów	612	18,7	34,2	**530**	18,4	32,7	-82	-13,4	-0,2
Rypin	463	19,7	29,8	**346**	17,5	25,9	-117	-25,3	-2,2
Sępólno Krajeńskie	389	15,7	26,9	**293**	14,1	22,9	-96	-24,7	-1,6
Świecie	515	14,6	23,7	**422**	14,5	22,8	-93	-18,1	-0,1
Tuchola	408	15,1	26,1	**342**	15,1	24,9	-66	-16,2	0,0
Wąbrzeźno	364	16,4	26,8	**316**	17,6	27,9	-48	-13,2	1,2
Żnin	544	13,8	22,2	**381**	12,7	18,9	-163	-30,0	-1,1
Województwo kujawsko-pomorskie	**13 723**	**13,9**	24,2	**11 342**	**23,2**	**13,9**	**-2 381**	**-17,4**	**9,3**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

BEZROBOTNE KOBIETY BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH[4]

Liczba bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych, podobnie jak w przypadku bezrobotnych kobiet bez doświadczenia zawodowego, pomimo spadku nadal pozostawała na wysokim poziomie. W końcu 2017 roku **było ich 189 062 osoby**, co stanowiło **17,5% wśród ogółu bezrobotnych** i aż blisko 32,0% wśród bezrobotnych kobiet.

Tabela 26. Bezrobotne kobiety bez kwalifikacji zawodowych wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety bez kwalifikacji zawodowych								
	2016 r.			2017 r.					
	liczba	% w bezrobotnych		liczba	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**225 160**	**16,9**	**31,6**	**189 062**	**17,5**	**31,7**	**-36 098**	**-16,0**	**0,6**
Dolnośląskie	15 497	18,0	34,1	**12 712**	18,5	34,1	-2 785	-18,0	0,5
Kujawsko-pomorskie	**21 184**	**21,5**	**37,4**	**18 345**	**22,5**	**37,6**	**-2 839**	**-13,4**	**1,0**
Lubelskie	14 762	15,4	31,3	**12 990**	16,0	31,3	-1 772	-12,0	0,6
Lubuskie	6 225	19,2	34,0	**4 907**	19,9	33,9	-1 318	-21,2	0,7
Łódzkie	15 968	17,5	34,6	**13 103**	18,0	34,8	-2 865	-17,9	0,5
Małopolskie	12 299	12,7	23,5	**10 416**	13,1	23,3	-1 883	-15,3	0,4
Mazowieckie	30 507	16,1	32,5	**25 484**	16,5	32,3	-5 023	-16,5	0,4
Opolskie	6 211	19,2	34,5	**5 264**	20,2	35,1	-947	-15,2	1,0
Podkarpackie	14 288	13,3	25,3	**12 646**	13,9	26,0	-1 642	-11,5	0,6
Podlaskie	7 459	15,4	33,8	**6 495**	16,2	34,4	-964	-12,9	0,8
Pomorskie	13 110	20,4	34,1	**10 557**	21,3	34,2	-2 553	-19,5	0,8
Śląskie	20 173	16,8	30,3	**16 627**	17,6	30,5	-3 546	-17,6	0,7
Świętokrzyskie	7 661	13,4	26,5	**6 173**	13,3	25,5	-1 488	-19,4	-0,2
Warmińsko-mazurskie	13 682	18,7	34,5	**11 966**	19,9	35,4	-1 716	-12,5	1,2
Wielkopolskie	13 220	17,0	28,9	**10 346**	17,6	28,9	-2 874	-21,7	0,6
Zachodniopomorskie	12 914	19,6	35,4	**11 031**	21,0	36,1	-1 883	-14,6	1,4

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

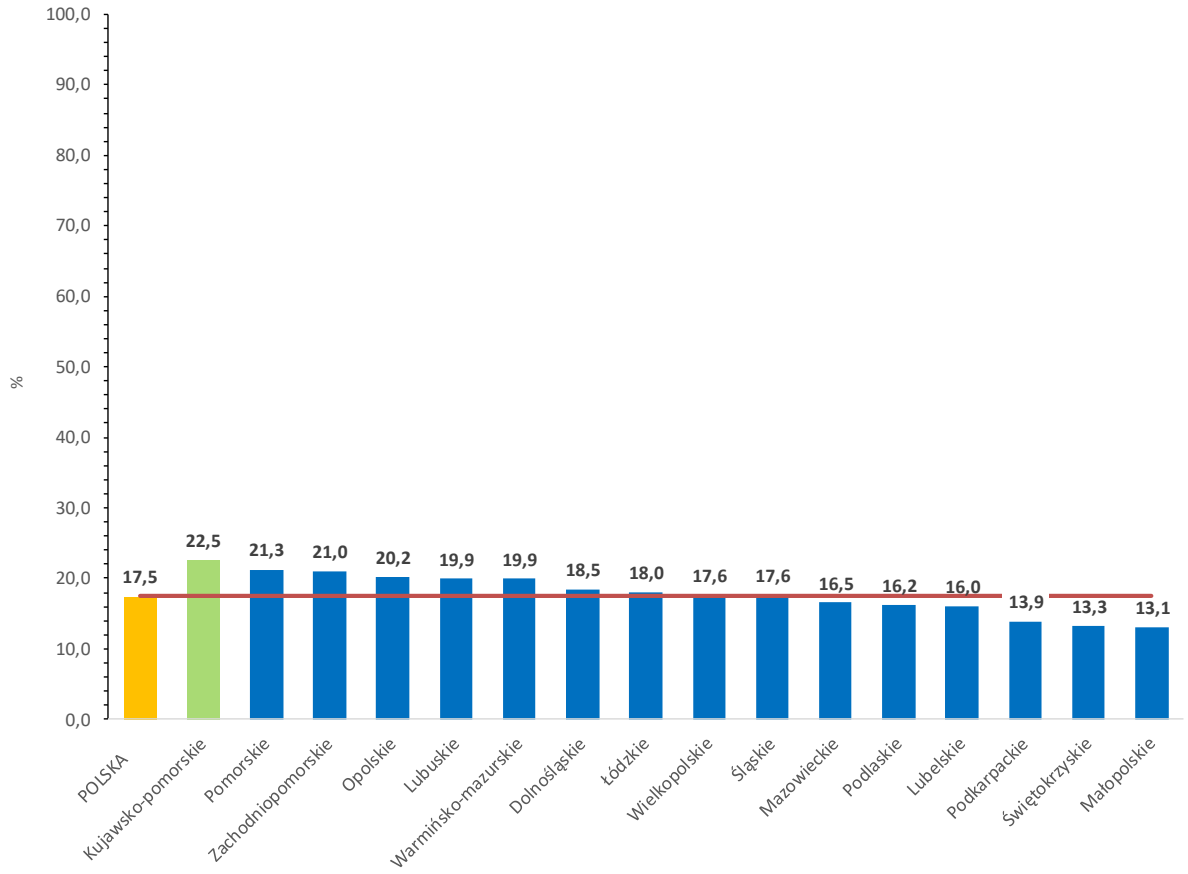
Spadek liczby bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych powyżej 20,0% odnotowano jedynie w województwie *wielkopolskim* - 21,7% (2874 osoby), a także w województwie *lubuskim* -

[4] *Bezrobotny bez kwalifikacji zawodowych to osoba nieposiadająca kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu.*

21,2% (1318 osób). W pozostałych województwach odnotowano spadek od 19,5% (2553 osoby) w *pomorskim* do 11,5% (1642 osoby) w województwie *podkarpackim*.

Udział bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych w kraju wyniósł 17,5% i był o 5,0 pkt. proc. niższy od udziału w regionie. W tym samym czasie było zarejestrowanych 143 519 bezrobotnych mężczyzn bez kwalifikacji zawodowych, którzy stanowili 13,3% wśród ogółu bezrobotnych. W porównaniu z końcem roku ubiegłego ich liczba zmniejszyła się o 22,3% (41 142 osoby).

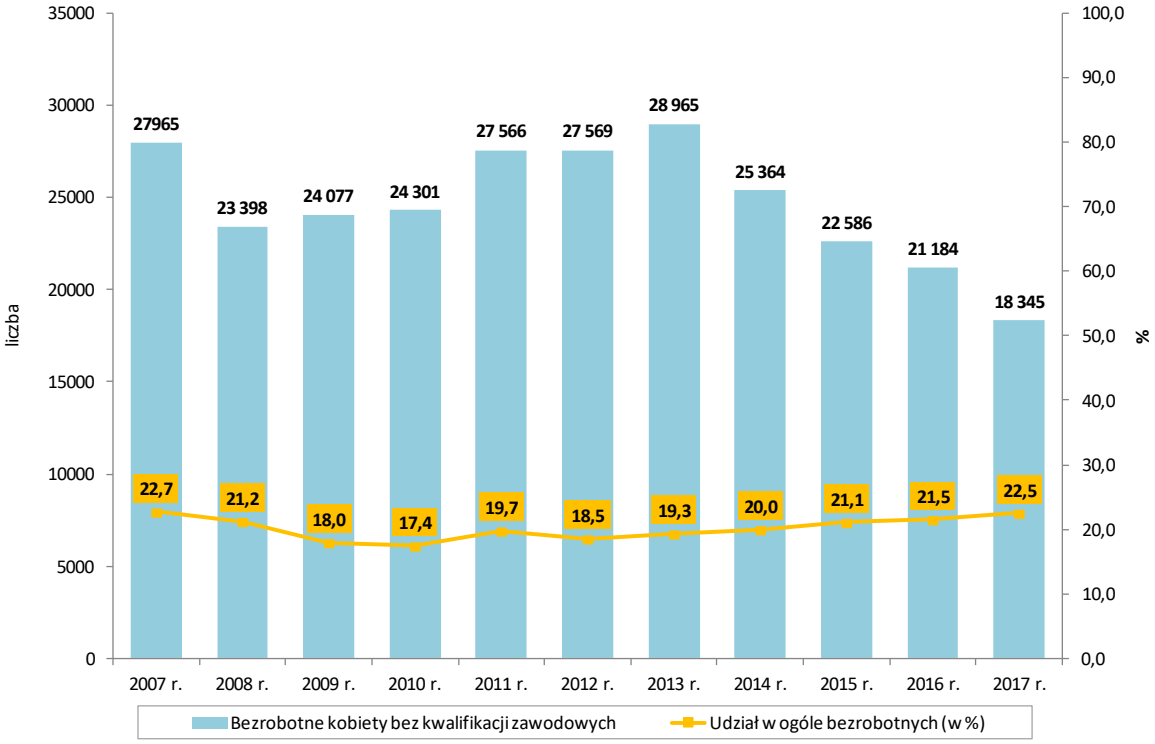
Wykres 18. Udział bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

Według stanu w dniu **31 grudnia 2017 roku** w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowanych pozostawało 18 345 bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych.** Stanowiły one **22,5% ogółu bezrobotnych w województwie** (o 1,0 pkt. proc. więcej niż w końcu roku poprzedniego). W tym samym czasie było **11 143 bezrobotnych mężczyzn bez kwalifikacji zawodowych**. Stanowili oni 13,7% wśród ogółu bezrobotnych (o 0,7 pkt. proc. mniej niż przed rokiem). Ich liczba zmniejszyła się o 21,6% (3061 osób).

Wykres 19. Bezrobotne kobiety bez kwalifikacji zawodowych w województwie kujawsko pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W odniesieniu do końca 2016 roku populacja bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zmniejszyła się o 2839 osób, czyli 13,4%. Spadek zarejestrowanych w tej kategorii dotyczył wszystkich powiatów województwa. Najmniejszy spadek odnotowano w *Toruniu* 7,2% (58 osób), zaś największy w powiecie *lipnowskim* 22,0% (324 osoby).

W poszczególnych powiatach udział bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych wśród ogółu bezrobotnych kobiet wyniósł od 15,6% w *Toruniu*, do 31,4% w powiecie *rypińskim*.

Tabela 27. Bezrobotne kobiety bez kwalifikacji zawodowych wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety bez kwalifikacji zawodowych								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	1 435	17,9	32,7	**1305**	19,9	34,8	-130	-9,1	2,0
Bydgoszcz - powiat ziemski	659	20,9	36,4	**598**	22,6	37,7	-61	-9,3	1,7
Grudziądz - powiat grodzki	1 031	22,7	40,1	**872**	23,5	39,2	-159	-15,4	0,8
Grudziądz - powiat ziemski	559	23,4	39,2	**506**	25,0	39,6	-53	-9,5	1,6
Toruń - powiat grodzki	810	14,5	26,5	**752**	15,6	27,0	-58	-7,2	1,1
Toruń - powiat ziemski	969	20,2	34,1	**894**	20,9	34,0	-75	-7,7	0,7
Włocławek - powiat grodzki	1 685	21,6	39,5	**1440**	23,4	41,0	-245	-14,5	1,8
Włocławek - powiat ziemski	1 697	22,9	42,0	**1438**	23,6	41,4	-259	-15,3	0,6
Aleksandrów Kujawski	653	19,4	38,2	**552**	19,6	37,9	-101	-15,5	0,2
Brodnica	748	24,3	39,2	**610**	25,0	39,0	-138	-18,4	0,7
Chełmno	634	22,6	37,3	**548**	22,4	36,7	-86	-13,6	-0,2
Golub-Dobrzyń	525	21,1	34,3	**442**	22,0	34,4	-83	-15,8	0,9
Inowrocław	2 292	21,9	38,7	**2024**	22,9	39,5	-268	-11,7	1,0
Lipno	1 470	27,3	47,4	**1146**	27,5	46,6	-324	-22,0	0,1
Mogilno	528	22,1	34,4	**419**	21,4	32,2	-109	-20,6	-0,7
Nakło nad Notecią	877	19,9	34,5	**794**	21,6	34,8	-83	-9,5	1,7
Radziejów	673	20,5	37,6	**606**	21,1	37,3	-67	-10,0	0,5
Rypin	731	31,1	47,0	**621**	31,4	46,5	-110	-15,0	0,3
Sępólno Krajeńskie	571	23,1	39,5	**489**	23,6	38,2	-82	-14,4	0,5
Świecie	839	23,7	38,6	**759**	26,0	41,0	-80	-9,5	2,3
Tuchola	508	18,8	32,5	**460**	20,3	33,5	-48	-9,4	1,5
Wąbrzeźno	585	26,3	43,0	**479**	26,7	42,3	-106	-18,1	0,3
Żnin	705	17,9	28,7	**591**	19,7	29,3	-114	-16,2	1,8
Województwo kujawsko-pomorskie	**21 184**	**21,5**	**37,4**	**18 345**	**37,6**	**22,5**	**-2 839**	**-13,4**	**16,1**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 22 299 bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych (o 12,5% mniej niż w roku poprzednim), co stanowiło 17,1% całego napływu do bezrobocia (w 2016 roku – 16,7%). W tym samym czasie kobiety bez kwalifikacji zawodowych stanowiły 13,8% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę (w 2016 roku – 13,8%). W omawianym okresie pracę podjęło 10 307 bezrobotnych kobiet bez kwalifikacji zawodowych. Było to o 12,1% osób mniej niż w roku poprzednim.

Tabela 28. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród kobiet bez kwalifikacji zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.		
			zmiana	
		osoby		w %
stan w końcu roku				
ogółem	35 388	29 488	-5900	-16,7
kobiety	21 184	18 345	-2839	-13,4
mężczyźni	14 204	11 143	-3061	-21,6
nowe rejestracje w roku				
ogółem	51 714	44 752	-6962	-13,5
kobiety	25 474	22 299	-3175	-12,5
mężczyźni	26 240	22 453	-3787	-14,4
podjęcia pracy w roku				
ogółem	23 567	20 896	-2671	-11,3
kobiety	11 721	10 307	-1414	-12,1
mężczyźni	11 846	10 589	-1257	-10,6

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

BEZROBOTNE KOBIETY ZWOLNIONE Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY[5]

W końcu 2017 roku w Polsce **były 27 044 bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy**. Ich liczba w porównaniu do stanu w końcu 2016 roku zmniejszyła się o 24,4% (ponad 8 tysięcy osób).

Tabela 29. Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**35 764**	**2,7**	**5,0**	**27 044**	**2,5**	**4,5**	**-8 720**	**-24,4**	**-0,2**
Dolnośląskie	2 172	2,5	4,8	**1 592**	2,3	4,3	-580	-26,7	-0,2
Kujawsko-pomorskie	**2 033**	**2,1**	**3,6**	**1 666**	**2,0**	**3,4**	**-367**	**-18,1**	**0,0**
Lubelskie	1 822	1,9	3,9	**1 375**	1,7	3,3	-447	-24,5	-0,2
Lubuskie	1 067	3,3	5,8	**739**	3,0	5,1	-328	-30,7	-0,3
Łódzkie	2 804	3,1	6,1	**2 119**	2,9	5,6	-685	-24,4	-0,2
Małopolskie	3 548	3,7	6,8	**2 807**	3,5	6,3	-741	-20,9	-0,1
Mazowieckie	5 752	3,0	6,1	**4 342**	2,8	5,5	-1 410	-24,5	-0,2
Opolskie	869	2,7	4,8	**597**	2,3	4,0	-272	-31,3	-0,4
Podkarpackie	2 301	2,1	4,1	**1 870**	2,1	3,8	-431	-18,7	-0,1
Podlaskie	777	1,6	3,5	**624**	1,6	3,3	-153	-19,7	0,0
Pomorskie	1 764	2,8	4,6	**1 423**	2,9	4,6	-341	-19,3	0,1
Śląskie	3 835	3,2	5,8	**2 677**	2,8	4,9	-1 158	-30,2	-0,4
Świętokrzyskie	1 466	2,6	5,1	**1 191**	2,6	4,9	-275	-18,8	0,0
Warmińsko-mazurskie	1 459	2,0	3,7	**1 116**	1,9	3,3	-343	-23,5	-0,1
Wielkopolskie	2 726	3,5	6,0	**1 870**	3,2	5,2	-856	-31,4	-0,3
Zachodniopomorskie	1 369	2,1	3,8	**1 036**	2,0	3,4	-333	-24,3	-0,1

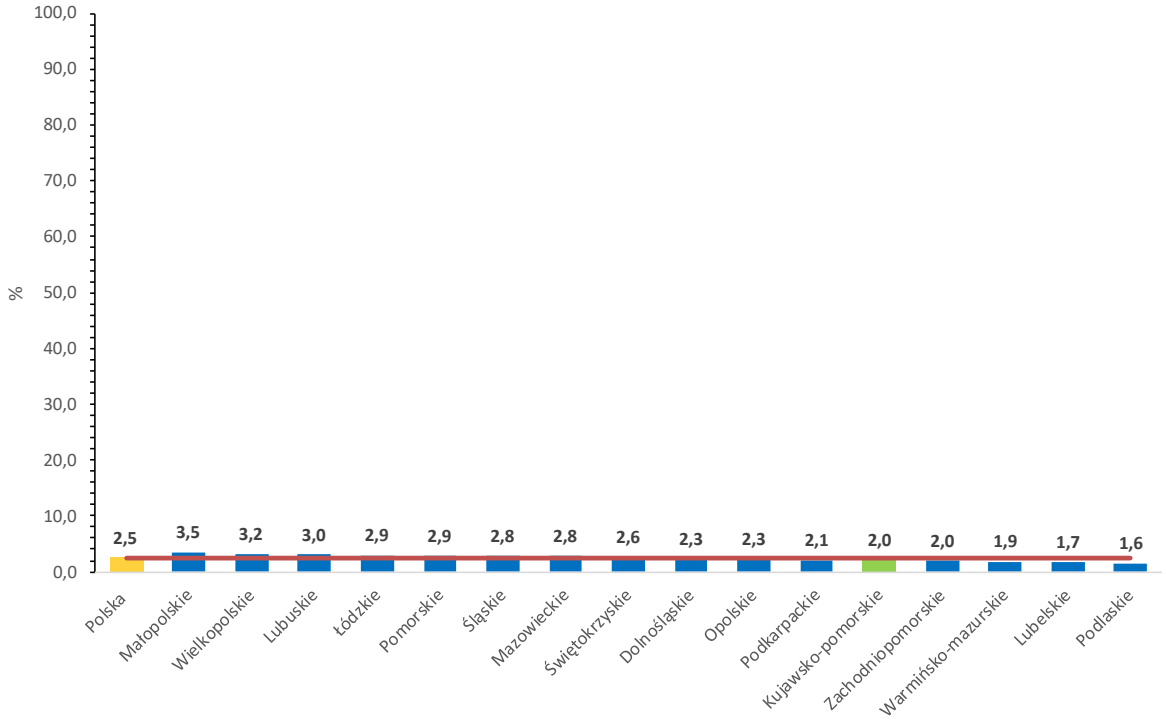
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

[5] *Bezrobotny zwolniony z przyczyn dotyczących zakładu pracy - oznacza to m.in. rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników; rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych; wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy.*
Źródło: Art. 2 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1265).

W odniesieniu do końca 2016 roku spadek odnotowano we wszystkich województwach. Największy w *wielkopolskim* o 31,4% (856 osób), a najmniejszy w kujawsko-pomorskim 18,1% (367 osób). W tym samym czasie było **19 710 bezrobotnych mężczyzn zwolnionych z przyczyn zakładu pracy**. Stanowili oni **1,8% wśród ogółu bezrobotnych** (o 0,2 pkt. proc. mniej niż w końcu poprzedniego roku). Było ich o 27,8% (7591 osób) mniej niż w poprzednim roku.

Udział bezrobotnych kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w Polsce wyniósł 2,5% i był o 0,5 pkt. proc. wyższy niż dla województwa kujawsko-pomorskiego.

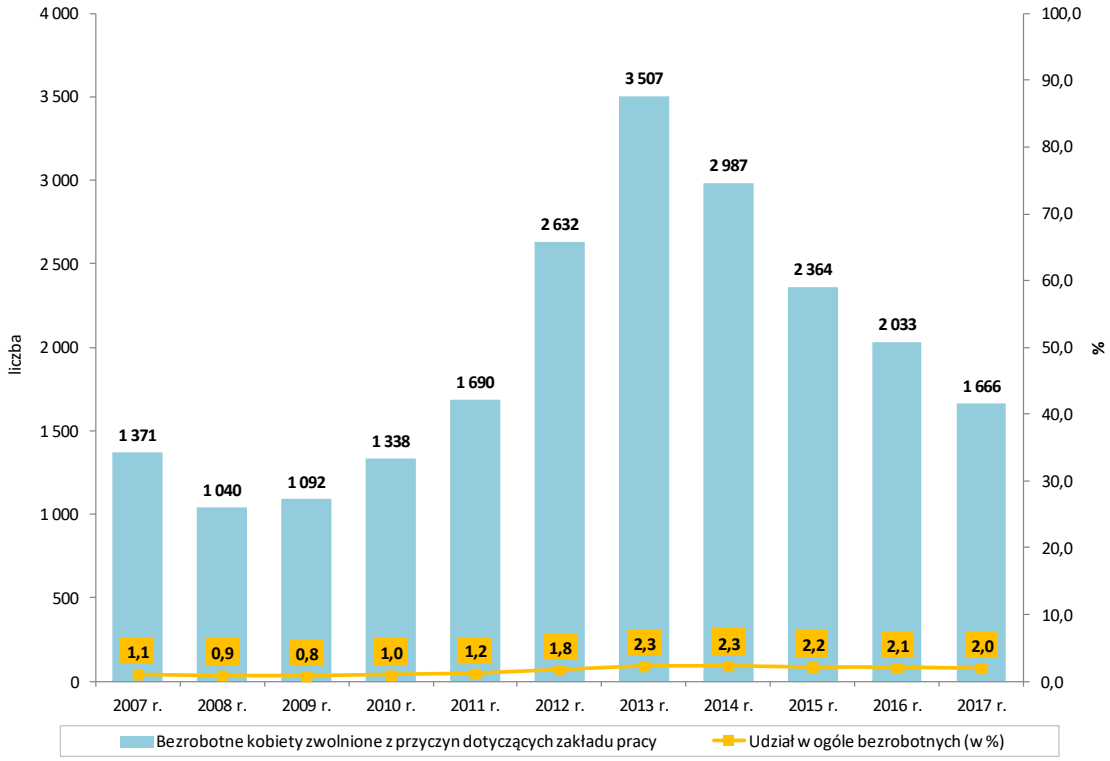
Wykres 20. Udział bezrobotnych kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 2,0% wśród ogółu bezrobotnych w województwie. W porównaniu do 2016 roku ich liczba zmniejszyła się o 18,1% (367 osób). Najwięcej bezrobotnych kobiet z omawianej grupy było w końcu 2013 roku - 3507 osób, a ich udział wśród ogółu bezrobotnych wyniósł 2,3%.

Wykres 21. Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Według stanu w dniu **31 grudnia 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało 1666 bezrobotnych kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** (o 367 osób, czyli 18,1% mniej niż w końcu roku poprzedniego)**. Stanowiły one 2,0% ogółu bezrobotnych w województwie** (o 0,1 pkt. proc. mniej niż w końcu roku poprzedniego). W tym samym czasie było **1108 bezrobotnych mężczyzn, którzy stanowili 1,4% wśród ogółu bezrobotnych** (o 0,1 pkt. proc. mniej niż w końcu poprzedniego roku). Ich liczba w odniesieniu do poprzedniego roku zmniejszyła się o 25,1% (371 osób).

Najwięcej bezrobotnych kobiet z tej grupy zarejestrowało się w powiecie *inowrocławskim* (243 osoby), w *Bydgoszczy* (227 osób) i w powiecie *toruńskim* (202 osoby), najmniej w powiecie *chełmińskim* (12 osób), w powiecie *grudziądzkim* (11 osób) i w powiecie *rypińskim* (3 osoby).

Spadek liczby bezrobotnych kobiet zwolnionych z przyczyn zakładu pracy odnotowano w 20 powiatach: od 3,1% (2 osób) w powiecie *żnińskim* do 80,0% (12 osób) w powiecie *rypińskim.* Wzrost liczby bezrobotnych kobiet odnotowano w 2 powiatach: *radziejowskim* – o 5 osób i *golubsko-dobrzyńskim* o 1 osobę. W powiecie *świeckim* liczba bezrobotnych kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy utrzymała się na takim samym poziomie.

Tabela 30. Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	299	3,7	6,8	**227**	3,5	6,1	-72	-24,1	-0,3
Bydgoszcz - powiat ziemski	109	3,5	6,0	**75**	2,8	4,7	-34	-31,2	-0,6
Grudziądz - powiat grodzki	46	1,0	1,8	**35**	0,9	1,6	-11	-23,9	-0,1
Grudziądz - powiat ziemski	26	1,1	1,8	**11**	0,5	0,9	-15	-57,7	-0,5
Toruń - powiat grodzki	148	2,7	4,8	**121**	2,5	4,3	-27	-18,2	-0,1
Toruń - powiat ziemski	218	4,6	7,7	**202**	4,7	7,7	-16	-7,3	0,2
Włocławek - powiat grodzki	165	2,1	3,9	**135**	2,2	3,8	-30	-18,2	0,1
Włocławek - powiat ziemski	88	1,2	2,2	**76**	1,2	2,2	-12	-13,6	0,1
Aleksandrów Kujawski	43	1,3	2,5	**32**	1,1	2,2	-11	-25,6	-0,1
Brodnica	64	2,1	3,4	**45**	1,8	2,9	-19	-29,7	-0,2
Chełmno	21	0,7	1,2	**12**	0,5	0,8	-9	-42,9	-0,3
Golub-Dobrzyń	43	1,7	2,8	**44**	2,2	3,4	1	2,3	0,5
Inowrocław	267	2,6	4,5	**243**	2,8	4,7	-24	-9,0	0,2
Lipno	56	1,0	1,8	**43**	1,0	1,7	-13	-23,2	0,0
Mogilno	53	2,2	3,5	**42**	2,1	3,2	-11	-20,8	-0,1
Nakło nad Notecią	99	2,2	3,9	**78**	2,1	3,4	-21	-21,2	-0,1
Radziejów	5	0,2	0,3	**10**	0,3	0,6	5	100,0	0,2
Rypin	15	0,6	1,0	**3**	0,2	0,2	-12	-80,0	-0,5
Sępólno Krajeńskie	45	1,8	3,1	**35**	1,7	2,7	-10	-22,2	-0,1
Świecie	58	1,6	2,7	**58**	2,0	3,1	0	0,0	0,3
Tuchola	68	2,5	4,3	**55**	2,4	4,0	-13	-19,1	-0,1
Wąbrzeźno	32	1,4	2,4	**21**	1,2	1,9	-11	-34,4	-0,3
Żnin	65	1,6	2,6	**63**	2,1	3,1	-2	-3,1	0,5
Województwo kujawsko-pomorskie	**2 033**	**2,1**	**3,6**	**1 666**	**2,0**	**3,4**	**-367**	**-18,1**	**0,0**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowały się 2183 kobiety zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy** (o 17,0% mniej niż w roku poprzednim). Stanowiło to 1,7% całego napływu do bezrobocia (tyle samo co w roku poprzednim). W tym samym czasie zarejestrowało się 1992 bezrobotnych mężczyzn zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 21,9% mniej niż w roku poprzednim). Stanowili oni 1,5% całego napływu do bezrobocia (o 0,2 pkt. proc. mniej niż w roku poprzednim). **Pracę podjęło 1321 bezrobotnych kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** (o 10,6% mniej niż w 2016 roku) – stanowiło to 1,8% wszystkich podjęć pracy przez bezrobotnych w województwie (w poprzednim roku – 1,7%).

Tabela 31. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród kobiet zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.		
			zmiana	
		osoby		w %
stan w końcu roku				
ogółem	3512	2774	-738	-21,0
kobiety	2033	1666	-367	-18,1
mężczyźni	1479	1108	-371	-25,1
nowe rejestracje w roku				
ogółem	5180	4175	-1005	-19,4
kobiety	2629	2183	-446	-17,0
mężczyźni	2551	1992	-559	-21,9
podjęcia pracy w roku				
ogółem	3105	2686	-419	-13,5
kobiety	1478	1321	-157	-10,6
mężczyźni	1627	1365	-262	-16,1

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

BEZROBOTNE KOBIETY BĘDĄCE W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

W maju 2015 roku nastąpiła ustawowa zmiana definicji bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do których aktualnie zalicza się – obok bezrobotnych do 25 roku życia, bezrobotnych długotrwale, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i bezrobotnych niepełnosprawnych – również bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia oraz bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia[6]. Ostatnie 4 kategorie wykazywane są w sprawozdaniach o rynku pracy od roku 2015, w związku z czym nie można w nich wykazać dynamiki zmian w dłuższym okresie.

[6] *Wcześniej do bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczano także: kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia oraz bezrobotnych po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego. Szczegóły definicji znajdują się ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 1265)*

W końcu 2017 roku w Polsce liczba **bezrobotnych kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy** zmniejszyła się o 16,9% (105 862 osoby) i **wyniosła 520 307 osób**. Stanowiły one 48,1% wszystkich bezrobotnych w kraju oraz 87,4% bezrobotnych kobiet.

Tym samym liczba bezrobotnych mężczyzn będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyniosła 404 389 osób (spadek w ciągu roku o 22,9% – 119 903 osoby). Stanowili oni 37,4% wśród ogółu bezrobotnych (o 1,9 pkt. proc. mniej niż przed rokiem).

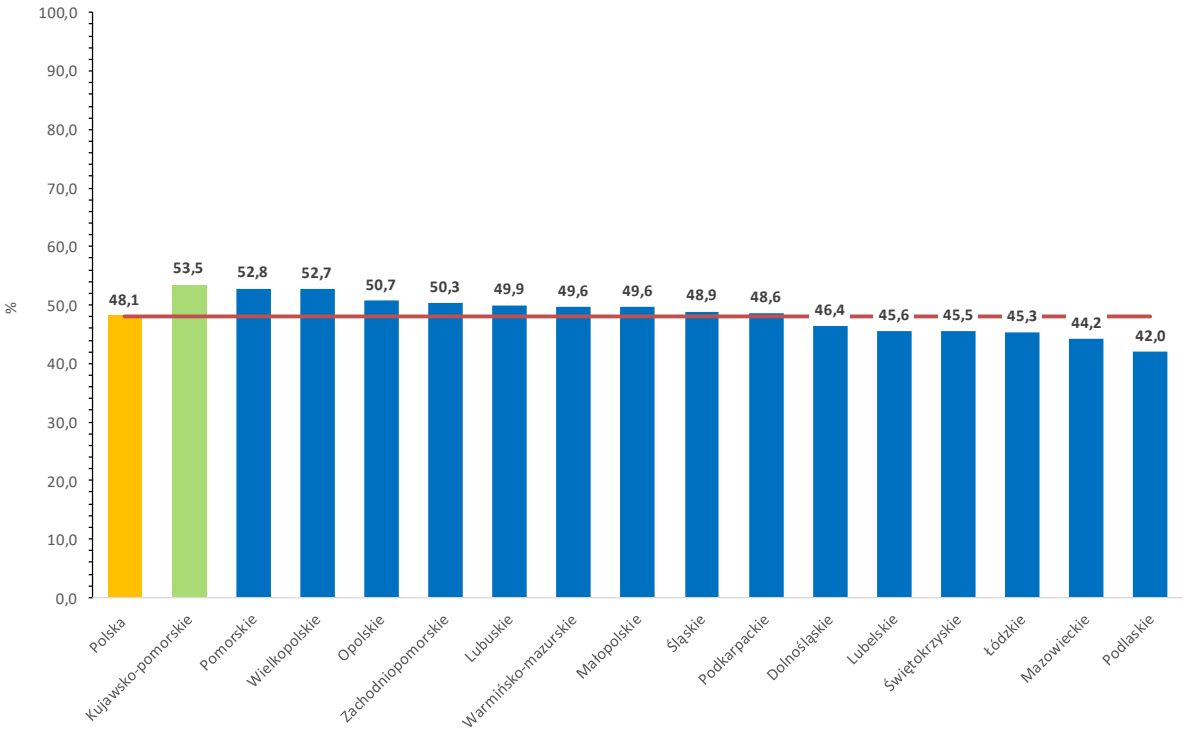
Tabela 32. Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**626 169**	**46,9**	**87,9**	**520 307**	**48,1**	**87,4**	**-105 862**	**-16,9**	**1,2**
Dolnośląskie	39 097	45,5	86,0	**31 913**	46,4	85,5	-7 184	-18,4	0,9
Kujawsko-pomorskie	**50 628**	**51,4**	**89,3**	**43 628**	**53,5**	**89,4**	**-7 000**	**-13,8**	**2,1**
Lubelskie	42 810	44,8	90,7	**37 003**	45,6	89,3	-5 807	-13,6	0,8
Lubuskie	15 537	48,0	84,9	**12 281**	49,9	84,7	-3 256	-21,0	1,9
Łódzkie	40 647	44,6	88,1	**32 919**	45,3	87,5	-7 728	-19,0	0,7
Małopolskie	46 504	48,2	88,9	**39 400**	49,6	88,1	-7 104	-15,3	1,4
Mazowieckie	81 458	43,1	86,8	**68 079**	44,2	86,4	-13 379	-16,4	1,1
Opolskie	15 907	49,1	88,3	**13 210**	50,7	88,0	-2 697	-17,0	1,6
Podkarpackie	51 309	47,7	91,0	**44 172**	48,6	90,9	-7 137	-13,9	0,9
Podlaskie	19 843	41,0	90,0	**16 790**	42,0	89,0	-3 053	-15,4	0,9
Pomorskie	33 281	51,9	86,5	**26 210**	52,8	84,8	-7 071	-21,2	0,9
Śląskie	57 393	47,8	86,1	**46 282**	48,9	84,9	-11 111	-19,4	1,0
Świętokrzyskie	25 563	44,7	88,3	**21 175**	45,5	87,4	-4 388	-17,2	0,7
Warmińsko-mazurskie	35 137	48,1	88,7	**29 790**	49,6	88,1	-5 347	-15,2	1,6
Wielkopolskie	39 611	51,0	86,6	**30 990**	52,7	86,6	-8 621	-21,8	1,7
Zachodniopomorskie	31 444	47,8	86,3	**26 465**	50,3	86,6	-4 979	-15,8	2,6

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

Spadek liczby omawianej grupy kobiet odnotowano we wszystkich województwach jednak największy zaobserwowano w *wielkopolskim* o 21,8% (8621 osób), zaś najmniejszy w *lubelskim* o 13,6% (5807 osób).

Wykres 22. Udział bezrobotnych kobiet będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

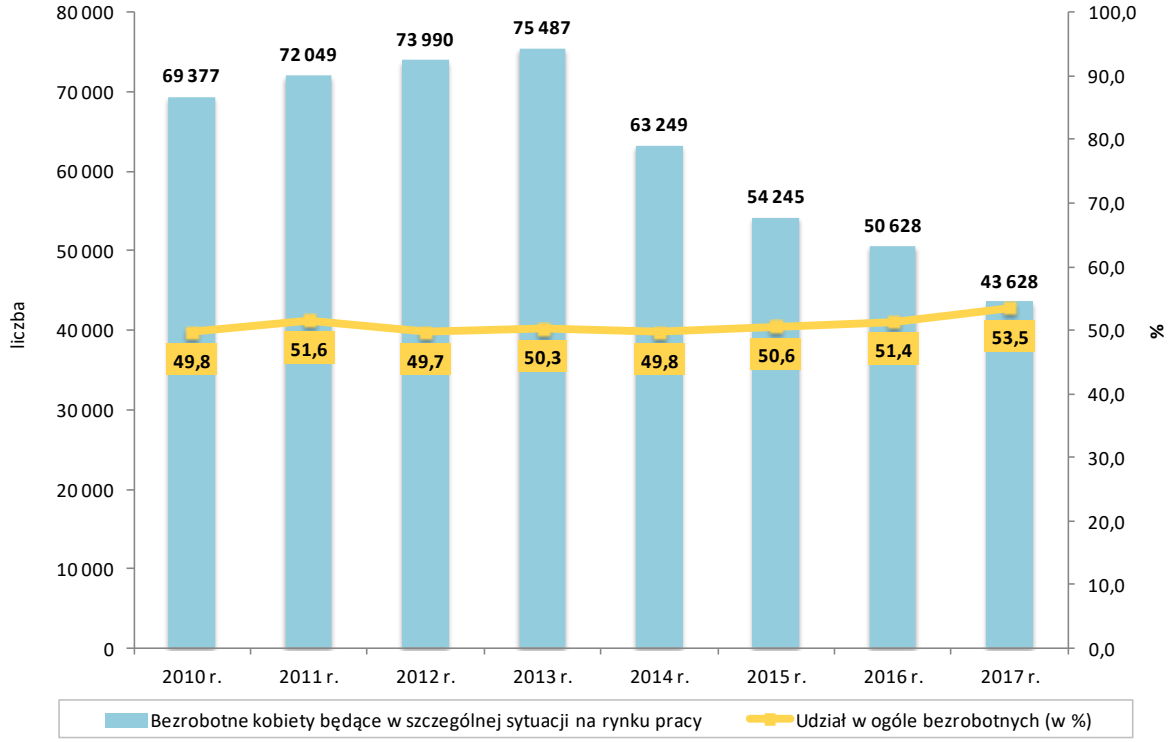

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

Udział bezrobotnych kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyniósł w Polsce 48,1% i był o 5,4 pkt. proc. mniejszy od udziału w województwie kujawsko-pomorskim (53,5%).

Najwięcej bezrobotnych kobiet z omawianej grupy odnotowano w 2013 roku. Było ich 75 487 osób – 50,3% wśród ogółu bezrobotnych. W porównaniu do końca 2017 roku ich liczba zmniejszyła się o 42,2% (31 859 osób), ale udział wzrósł o 2,1 pkt. proc.

Wykres 23. Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 210-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W końcu 2017 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego pozostawało **43 628 bezrobotnych kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.** Stanowiły one 53,5% ogółu bezrobotnych (w końcu roku poprzedniego – 51,4%) oraz 61,7% wszystkich bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (przed rokiem – 59,1%). W tym samym czasie było **27 085 bezrobotnych mężczyzn będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, którzy stanowili 33,2% ogółu bezrobotnych** w województwie – o 2,3 pkt. proc. mniej niż w końcu poprzedniego roku.

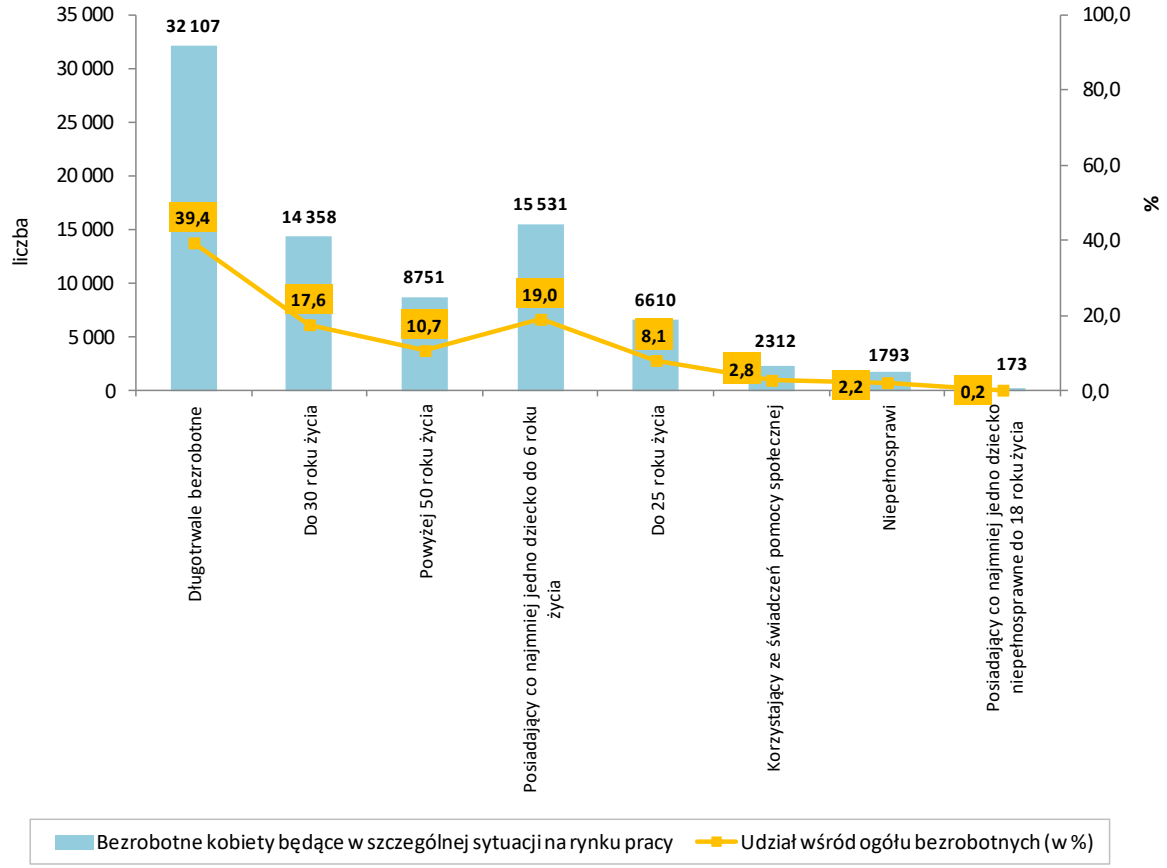
Tabela 33. Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiety		ogółem	kobiety	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	3 714	46,4	84,8	**3195**	48,7	85,2	-519	-14,0	2,3
Bydgoszcz - powiat ziemski	1 577	50,0	87,1	**1371**	51,8	86,5	-206	-13,1	1,7
Grudziądz - powiat grodzki	2 293	50,6	89,1	**1931**	52,1	86,7	-362	-15,8	1,6
Grudziądz - powiat ziemski	1 278	53,5	89,6	**1171**	57,8	91,7	-107	-8,4	4,3
Toruń - powiat grodzki	2 624	47,1	86,0	**2385**	49,5	85,7	-239	-9,1	2,4
Toruń - powiat ziemski	2 433	50,8	85,7	**2257**	52,8	85,8	-176	-7,2	2,0
Włocławek - powiat grodzki	3 881	49,7	91,0	**3193**	51,8	91,0	-688	-17,7	2,2
Włocławek - powiat ziemski	3 757	50,7	92,9	**3253**	53,3	93,7	-504	-13,4	2,6
Aleksandrów Kujawski	1 544	45,9	90,4	**1327**	47,2	91,1	-217	-14,1	1,3
Brodnica	1 736	56,4	91,1	**1430**	58,5	91,3	-306	-17,6	2,2
Chełmno	1 549	55,3	91,1	**1375**	56,3	92,0	-174	-11,2	1,0
Golub-Dobrzyń	1 411	56,6	92,3	**1191**	59,2	92,7	-220	-15,6	2,6
Inowrocław	5 178	49,6	87,4	**4454**	50,5	86,8	-724	-14,0	0,9
Lipno	2 847	52,9	91,8	**2262**	54,2	91,9	-585	-20,5	1,3
Mogilno	1 363	57,1	88,8	**1152**	58,8	88,5	-211	-15,5	1,7
Nakło nad Notecią	2 233	50,7	87,8	**2037**	55,4	89,2	-196	-8,8	4,7
Radziejów	1 679	51,2	93,7	**1507**	52,4	92,9	-172	-10,2	1,2
Rypin	1 414	60,1	91,0	**1192**	60,2	89,3	-222	-15,7	0,1
Sępólno Krajeńskie	1 319	53,4	91,3	**1169**	56,4	91,3	-150	-11,4	3,0
Świecie	1 993	56,4	91,7	**1697**	58,2	91,6	-296	-14,9	1,8
Tuchola	1 423	52,6	91,0	**1270**	56,0	92,4	-153	-10,8	3,4
Wąbrzeźno	1 249	56,2	91,8	**1051**	58,5	92,8	-198	-15,9	2,3
Żnin	2 133	54,1	86,9	**1758**	58,7	87,0	-375	-17,6	4,6
Województwo kujawsko-pomorskie	**50 628**	**51,4**	**89,3**	**43 628**	**53,5**	**89,4**	**-7 000**	**-13,8**	**2,1**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Najliczniejszą kategorią wśród bezrobotnych kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy pozostają kobiety długotrwale bezrobotne – 32 107 osób, tj. 73,6% bezrobotnych kobiet w szczególnej sytuacji na rynku pracy i 39,4% ogółu bezrobotnych w województwie.

Wykres 24. Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Spadek dotyczył większości grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, przy czym najbardziej zauważalny był on wśród najmłodszych bezrobotnych (do 25 roku życia), których liczba zmniejszyła się o 22,9%. Najmniej dynamiczny spadek liczby zarejestrowanych zaobserwowano w grupie osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (3,0%). W odniesieniu do końca 2016 roku liczba bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia wzrosła o 3,6%.

Tabela 34. Bezrobotne kobiety będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie		2016 r.				2017 r.					
	ogółem	kobiety			ogółem	kobiety					
		osoby	% w ogóle bezrobotnych	udział w kategorii bezrobotnych		osoby	% w ogóle bezrobotnych	udział w kategorii bezrobotnych	zmiana		
									w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Długotrwale bezrobotne	58 450	36 791	37,3	62,9	49 071	**32 107**	39,4	65,4	-4 684	-12,7	2,0
Do 30 roku życia	27 697	17 628	17,9	63,6	21 027	**14358**	17,6	68,3	-3 270	-18,6	-0,3
Powyżej 50 roku życia	25 295	10 997	11,2	43,5	20 606	**8 751**	10,7	42,5	-2 246	-20,4	-0,4
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	19 057	16 006	16,2	84,0	17 992	**15 531**	19,0	86,3	-475	-3,0	2,8
Do 25 roku życia	14 167	8 572	8,7	60,5	10 122	**6 610**	8,1	65,3	-1 962	-22,9	-0,6
Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	4748	2 848	2,9	60,0	3880	**2 312**	2,8	59,6	-536	-18,8	-0,1
Niepełnosprawe	4561	2 239	2,3	49,1	3595	**1 793**	2,2	49,9	-446	-19,9	-0,1
Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	217	167	0,2	77,0	222	**173**	0,2	77,9	6	3,6	0,0

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W ciągu roku liczba bezrobotnych kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zmniejszyła się o 13,8% (7000 osób). Największy udział bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy odnotowano wśród ogółu bezrobotnych wystąpił w powiecie *rypińskim* (60,2%), *golubsko-dobrzyńskim* (59,2%), *mogileńskim* (58,8%), zaś najmniejszy w *Toruniu* (49,5%), *Bydgoszczy* (48,7%) i powiecie *aleksandrowskim* (47,2%). Spadek tej grupy bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach województwa. Największy w powiecie *lipnowskim* (20,5%) zaś najmniejszy w *powiecie toruńskim* (7,2%). W tym samym czasie odnotowano wzrost udziału tej grupy: od 4,7 pkt. proc. w powiecie *nakielskim do* 0,9 pkt. proc. w powiecie *inowrocławskim*. W całym województwie udział ten wzrósł o 2,1 pkt. proc.

DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE KOBIETY[7]

Liczba długotrwale bezrobotnych kobiet w Polsce zmniejszyła się o 73 433 osoby i wyniosła **w końcu 2017 roku 347 560 osób**. Stanowiły one 32,1% wszystkich bezrobotnych w kraju oraz 58,4% wszystkich bezrobotnych kobiet. W tym samym czasie było **247 229 długotrwale bezrobotnych mężczyzn**. Stanowili oni 22,9% wszystkich bezrobotnych (o 1,6 pkt. proc. mniej niż w końcu poprzedniego roku), a ich liczba zmniejszyła się o 24,3% (79 401 osób).

Tabela 35. Długotrwale bezrobotne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Długotrwale bezrobotne kobiety								
	2016 r.			2017 r.					
	liczba	% w bezrobotnych		liczba	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**420 993**	**31,5**	**59,1**	**347 560**	**32,1**	**58,4**	**-73 433**	**-17,4**	**0,6**
Dolnośląskie	24 451	28,4	53,8	20 097	29,2	53,9	-4 354	-17,8	0,8
Kujawsko-pomorskie	**36 791**	**37,3**	**64,9**	**32 107**	**39,4**	**65,8**	**-4 684**	**-12,7**	**2,0**
Lubelskie	30 414	31,8	64,5	**26 005**	32,0	62,7	-4 409	-14,5	0,2
Lubuskie	9 623	29,7	52,6	**7 614**	30,9	52,5	-2 009	-20,9	1,2
Łódzkie	27 304	30,0	59,2	**21 887**	30,1	58,2	-5 417	-19,8	0,1
Małopolskie	30 111	31,2	57,5	**25 282**	31,8	56,5	-4 829	-16,0	0,6
Mazowieckie	56 662	30,0	60,4	**46 985**	30,5	59,6	-9 677	-17,1	0,5
Opolskie	10 363	32,0	57,5	**8 630**	33,1	57,5	-1 733	-16,7	1,1
Podkarpackie	36 542	34,0	64,8	**31 429**	34,5	64,6	-5 113	-14,0	0,6
Podlaskie	13 719	28,4	62,2	**11 486**	28,7	60,9	-2 233	-16,3	0,3
Pomorskie	21 285	33,2	55,3	**15 683**	31,6	50,7	-5 602	-26,3	-1,6
Śląskie	37 053	30,9	55,6	**29 608**	31,3	54,3	-7 445	-20,1	0,4
Świętokrzyskie	17 001	29,8	58,7	**13 649**	29,3	56,3	-3 352	-19,7	-0,5
Warmińsko-mazurskie	24 330	33,3	61,4	**20 645**	34,4	61,0	-3 685	-15,1	1,1
Wielkopolskie	24 291	31,3	53,1	**18 476**	31,4	51,7	-5 815	-23,9	0,1
Zachodniopomorskie	21 053	32,0	57,8	**17 977**	34,2	58,8	-3 076	-14,6	2,2

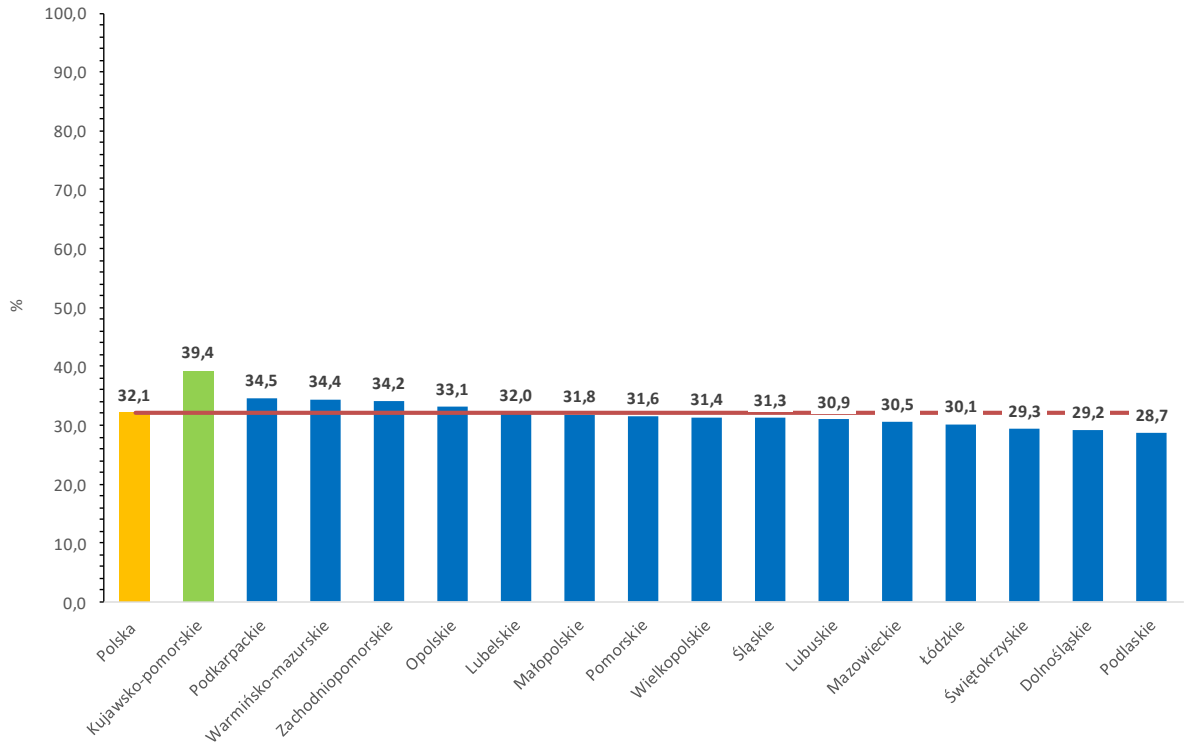
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

[7] *Bezrobotny długotrwale - bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.*

W porównaniu z końcem 2016 roku liczba długotrwale bezrobotnych kobiet zmniejszyła się we wszystkich województwach: od 26,3% (5602 osoby) w województwie *pomorskim* do 14,0% (5113 osób) w województwie *podkarpackim*. Natomiast udział wśród ogółu bezrobotnych wzrósł w 14 województwach: od 2,2 pkt. proc w zachodniopomorskim do 0,1 pkt. proc. w województwie *łódzkim* i *wielkopolskim*. W pozostałych województwach odnotowano spadek, który wyniósł od 1,6 pkt. proc. w województwie *pomorskim* do 0,5 pkt. proc. w *świętokrzyskim*.

Najwięcej **długotrwale bezrobotnych kobiet** było zarejestrowanych w województwie *mazowieckim* (46 985 osób), a najmniej w województwie *opolskim* (8630 osób) oraz w *lubuskim* (7614 osób). Województwo kujawsko-pomorskie zajęło 2 miejsce w kraju.

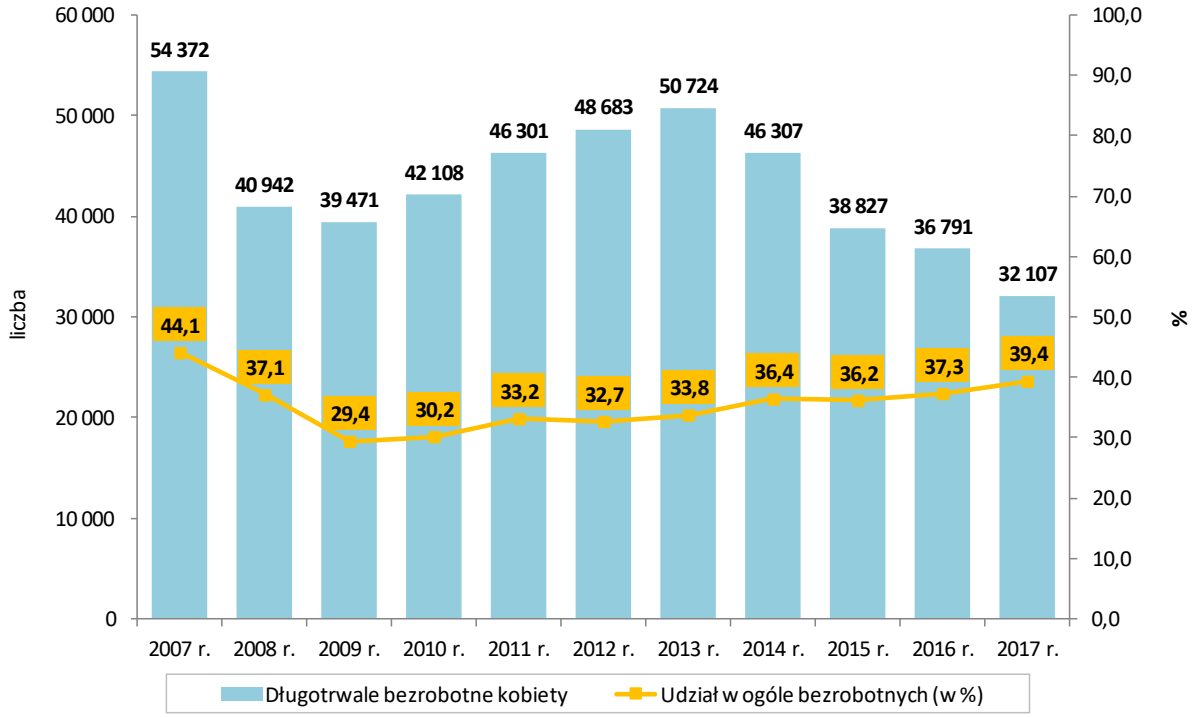
Wykres 25. Udział długotrwale bezrobotnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 roku w urzędach pracy z terenu województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowanych pozostawało **32 107 długotrwale bezrobotnych kobiet.** Stanowiły oni **39,4% ogółu bezrobotnych**. W porównaniu z końcem poprzedniego roku populacja ta zmniejszyła się o 12,7% (4684 osoby). Spowodowało to wzrost udziału tej grupy wśród bezrobotnych ogółem o 2,1 pkt. proc. W tym samym czasie było **16 964 długotrwale bezrobotnych mężczyzn, którzy stanowili 20,8%** wśród ogółu bezrobotnych w województwie. W porównaniu z końcem poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 21,7% (4695 osób).

Wykres 26. Długotrwale bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*.

Najwięcej długotrwale bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim było w końcu 2007 roku – 54 372 osoby. Ich udział wśród ogółu bezrobotnych wyniósł 44,1% i w porównaniu z końcem 2017 roku był wyższy o 4,7 pkt. proc. Spadek liczby długotrwale bezrobotnych kobiet odnotowano we wszystkich powiatach województwa. Największy w *golubsko-dobrzyńskim* o 17,3% (186 osób) zaś najmniejszy w powiecie *grudziądzkim* o 1,9% (17 osób).

Natomiast udział długotrwale bezrobotnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych wzrósł w województwie kujawsko-pomorskim o 2,0 pkt. proc., a w poszczególnych powiatach - od 6,0 pkt. proc. w powiecie *grudziądzkim* do 0,4 pkt. proc. w powiecie *rypińskim.*

Tabela 36. Długotrwale bezrobotne kobiety wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Długotrwale bezrobotne kobiety								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	2 203	27,5	50,3	**1937**	29,5	51,7	-266	-12,1	2,0
Bydgoszcz - powiat ziemski	990	31,4	54,7	**877**	33,1	55,3	-113	-11,4	1,7
Grudziądz - powiat grodzki	1 633	36,0	63,4	**1378**	37,2	61,9	-255	-15,6	1,2
Grudziądz - powiat ziemski	918	38,4	64,3	**901**	44,5	70,6	-17	-1,9	6,0
Toruń - powiat grodzki	1 642	29,5	53,8	**1584**	32,9	56,9	-58	-3,5	3,4
Toruń - powiat ziemski	1 713	35,8	60,3	**1624**	38,0	61,7	-89	-5,2	2,2
Włocławek - powiat grodzki	3 158	40,4	74,1	**2624**	42,6	74,8	-534	-16,9	2,2
Włocławek - powiat ziemski	3 127	42,2	77,3	**2717**	44,5	78,3	-410	-13,1	2,3
Aleksandrów Kujawski	1 101	32,7	64,5	**939**	33,4	64,4	-162	-14,7	0,6
Brodnica	1 214	39,4	63,7	**1017**	41,6	64,9	-197	-16,2	2,2
Chełmno	1 168	41,7	68,7	**1041**	42,6	69,7	-127	-10,9	1,0
Golub-Dobrzyń	1 076	43,2	70,4	**890**	44,2	69,3	-186	-17,3	1,1
Inowrocław	3 827	36,6	64,6	**3335**	37,8	65,0	-492	-12,9	1,1
Lipno	2 084	38,7	67,2	**1727**	41,4	70,2	-357	-17,1	2,7
Mogilno	977	40,9	63,6	**830**	42,4	63,8	-147	-15,0	1,5
Nakło nad Notecią	1 605	36,4	63,1	**1439**	39,1	63,0	-166	-10,3	2,7
Radziejów	1 326	40,4	74,0	**1193**	41,5	73,5	-133	-10,0	1,0
Rypin	1 087	46,2	69,9	**923**	46,6	69,1	-164	-15,1	0,4
Sępólno Krajeńskie	932	37,7	64,5	**835**	40,3	65,2	-97	-10,4	2,6
Świecie	1 407	39,8	64,7	**1181**	40,5	63,8	-226	-16,1	0,7
Tuchola	1 053	39,0	67,3	**939**	41,4	68,3	-114	-10,8	2,5
Wąbrzeźno	978	44,0	71,9	**827**	46,0	73,0	-151	-15,4	2,0
Żnin	1 572	39,9	64,1	**1349**	45,0	66,8	-223	-14,2	5,1
Województwo kujawsko-pomorskie	**36 791**	**37,3**	**64,9**	**32 107**	**39,4**	**65,8**	**-4 684**	**-12,7**	**2,0**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Największą grupę pod względem **wieku** stanowiły długotrwale bezrobotne kobiety znajdujące się w przedziale wiekowym **25-34 lata** (33,3%, przed rokiem – 32,0%), ze **stażem pracy od 1 roku do 5 lat** (27,4%; przed rokiem – 25,9%). Kobiety te najczęściej **ukończyły szkołę gimnazjalną lub niższą** (32,3%, przed rokiem – 33,0%) i pozostawały w rejestrach PUP **dłużej niż 12 miesięcy** (od dnia ostatniej rejestracji) - 77,6% populacji długotrwale bezrobotnych kobiet (przed rokiem – 73,0%).

Tabela 37. Długotrwale bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 r. według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku

Wyszczególnione	Długotrwale bezrobotne kobiety							
	2016 r.				2017 r.			
	długotrwale bezrobotni ogółem		długotrwale bezrobotne kobiety		długotrwale bezrobotni ogółem		długotrwale bezrobotne kobiety	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bezrobotni ogółem	**58 450**	**100,0**	**36 791**	**100,0**	**49 071**	**100,0**	**32 107**	**100,0**
według wieku* (w latach)								
18 - 24	5 461	9,3	4 062	11,0	**4 134**	8,4	**3 302**	10,3
25 - 34	15 485	26,5	11 767	32,0	**13 361**	27,2	**10 678**	33,3
35 - 44	14 182	24,3	9 610	26,1	**12 640**	25,8	**8 978**	28,0
45 - 54	12 088	20,7	6 914	18,8	**9 976**	20,3	**5 891**	18,3
55 - 59	7 339	12,6	3 760	10,2	**6 262**	12,8	**3 258**	10,1
60 lat i więcej	3 895	6,7	678	1,8	**2 698**	5,5	**0**	0,0
według wykształcenia								
- wyższe	3 628	6,2	2 624	7,1	**3 246**	6,6	**2 423**	7,5
- policealne i średnie zawodowe	10 209	17,5	7 745	21,1	**8 751**	17,8	**6 828**	21,3
- średnie ogólnokształcące	5 078	8,7	4 057	11,0	**4 436**	9,0	**3 596**	11,2
- zasadnicze zawodowe	17 757	30,4	10 218	27,8	**14 688**	29,9	**8 898**	27,7
- gimnazjalne i poniżej	21 778	37,3	12 147	33,0	**17 950**	36,6	**10 362**	32,3
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1	1 790	3,1	884	2,4	**1 361**	2,8	**699**	2,2
1 - 3	5 292	9,1	2 933	8,0	**4 224**	8,6	**2 410**	7,5
3 - 6	3 955	6,8	2 231	6,1	**2 946**	6,0	**1 706**	5,3
6 - 12	6 561	11,2	3 899	10,6	**4 135**	8,4	**2 379**	7,4
12 - 24	16 576	28,4	10 272	27,9	**13 696**	27,9	**9 024**	28,1
powyżej 24	24 276	41,5	16 572	45,0	**22 709**	46,3	**15 889**	49,5
według stażu pracy (w latach)								
do 1 roku	10 977	18,8	7 864	21,4	**9 490**	19,3	**7 097**	22,1
1-5	14 265	24,4	9 530	25,9	**12 523**	25,5	**8 799**	27,4
5-10	8 915	15,3	5 367	14,6	**7 727**	15,7	**4 854**	15,1
10-20	8 999	15,4	4 825	13,1	**7 315**	14,9	**3 988**	12,4
20-30	5 206	8,9	2 072	5,6	**3 875**	7,9	**1 425**	4,4
30 i więcej	1 307	2,2	332	0,9	**917**	1,9	**203**	0,6
bez stażu	8 781	15,0	6 801	18,5	**7 224**	14,7	**5 741**	17,9

*Od 1 października 2017 roku weszły w życie przepisy przywracające wcześniej obowiązujący wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), w związku z tym w *Sprawozdaniach o rynku pracy* kobiety w wieku 60 lat i więcej nie są osobami bezrobotnymi.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika 1 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy" do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Analiza struktury zawodów, jakimi legitymowały się długotrwale bezrobotne kobiety wykazuje, że przede wszystkim były to takie zawody jak: sprzedawca (18,9%), kucharz (4,9%), krawiec (3,2%),

technik ekonomista (2,8%) oraz robotnik gospodarczy (2,5%). Jednakże największą grupę wśród tych bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (19,0%).

Tabela 38. Długotrwale bezrobotne kobiety na tle bezrobotnych długotrwale według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	2016 r.				2017 r.			
		ogółem		kobiety		ogółem		kobiety	
		osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
000000	Bez zawodu	9422	16,1	6872	18,7	**8 068**	16,4	**6 103**	19,0
522301	Sprzedawca S	6975	11,9	6614	18,0	**6 337**	12,9	**6 062**	18,9
512001	Kucharz S	1986	3,4	1782	4,8	**1 742**	3,5	**1 582**	4,9
753105	Krawiec S	1207	2,1	1186	3,2	**1 037**	2,1	**1 019**	3,2
331403	Technik ekonomista S	1211	2,1	1112	3,0	**980**	2,0	**910**	2,8
515303	Robotnik gospodarczy	2130	3,6	964	2,6	**1 730**	3,5	**799**	2,5
514101	Fryzjer S	730	1,2	717	1,9	**744**	1,5	**734**	2,3
911207	Sprzątaczka biurowa	892	1,5	869	2,4	**693**	1,4	**677**	2,1
753303	Szwaczka ręczna	825	1,4	816	2,2	**638**	1,3	**633**	2,0
932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	961	1,6	682	1,9	**793**	1,6	**547**	1,7
932101	Pakowacz ręczny	533	0,9	447	1,2	**481**	1,0	**414**	1,3
411004	Technik prac biurowych S	483	0,8	439	1,2	**398**	0,8	**353**	1,1
751201	Cukiernik S	483	0,8	391	1,1	**425**	0,9	**340**	1,1
513101	Kelner S	372	0,6	353	1,0	**329**	0,7	**308**	1,0
522305	Technik handlowiec S	341	0,6	308	0,8	**331**	0,7	**304**	0,9
613003	Rolnik S	481	0,8	351	1,0	**378**	0,8	**285**	0,9
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322	0,6	293	0,8	**295**	0,6	**272**	0,8
314207	Technik rolnik S	424	0,7	300	0,8	**328**	0,7	**239**	0,7
334306	Technik administracji S	278	0,5	254	0,7	**243**	0,5	**226**	0,7
999999	**Razem**	**58 450**	**100,0**	**36 791**	**100,0**	**49 071**	**100,0**	**32 107**	**100,0**

S - dany zawód objety jest kształceniem w systemie szkolnym

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności" do Sprawozdania MRPiPS - 01 o rynku pracy.*

W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowało się 25 433 długotrwale bezrobotnych kobiet**. Stanowiły oni 19,5% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba nowo zarejestrowanych w tej grupie zmniejszyła się o 19,3%.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączonych zostało 30 117 długotrwale bezrobotnych kobiet** – 20,5% wyrejestrowań osób bezrobotnych. W porównaniu z 2016 rokiem liczba wyłączonych z ewidencji w tej grupie kobiet zmniejszyła się o 10,2%.

Tabela 39. Powody wyrejestrowań długotrwale bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2016 r.	
					osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	11 969	35,7	**9599**	31,9	-2370	-19,8
Podjęcia pracy subsydiowanej	2960	8,8	**2672**	8,9	-288	-9,7
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji*	6054	18,0	**5442**	18,1	-612	-10,1
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	5276	15,7	**4710**	15,6	-566	-10,7
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	3478	10,4	**3212**	10,7	-266	-7,6
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	1199	3,6	**1066**	3,5	-133	-11,1
Pozostałe**	2605	7,8	**3416**	11,3	811	31,1
Ogółem	**33 541**	**100,0**	**30 117**	**100,0**	**-3424**	**-10,2**

*Do pozazatrudnieniowych form zatrudnienia należą: rozpoczęcie szkolenia, rozpoczęcie stażu, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych.

***Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, osiągniecie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Pomimo tych zmian podobnie jak w latach wcześniejszych **najczęstszą przyczyną wyłączeń** długotrwale bezrobotnych kobiet było **podjęcie pracy**. W 2017 roku pracę podjęło **12 271 długotrwale bezrobotnych kobiet**. W ciągu roku liczba podjęć pracy przez długotrwale bezrobotne kobiety zmniejszyła się o 17,8%. Długotrwale bezrobotne kobiety podejmowały przede wszystkim **zatrudnienie niesubsydiowane (9599 osób),** którego udział podjęć pracy wśród ogółu bezrobotnych wyniósł 12,8%.

Zatrudnienie subsydiowane w 2017 roku podjęły 2672 długotrwale bezrobotne kobiety – 8,9% wyłączonych z ewidencji w tej kategorii bezrobotnych. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba długotrwale bezrobotnych kobiet podejmujących zatrudnienie subsydiowane spadła o 9,7%. Spadek liczby zaktywizowanych poprzez zatrudnienie subsydiowane dotyczył głównie podjęć pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (o 19,4%).

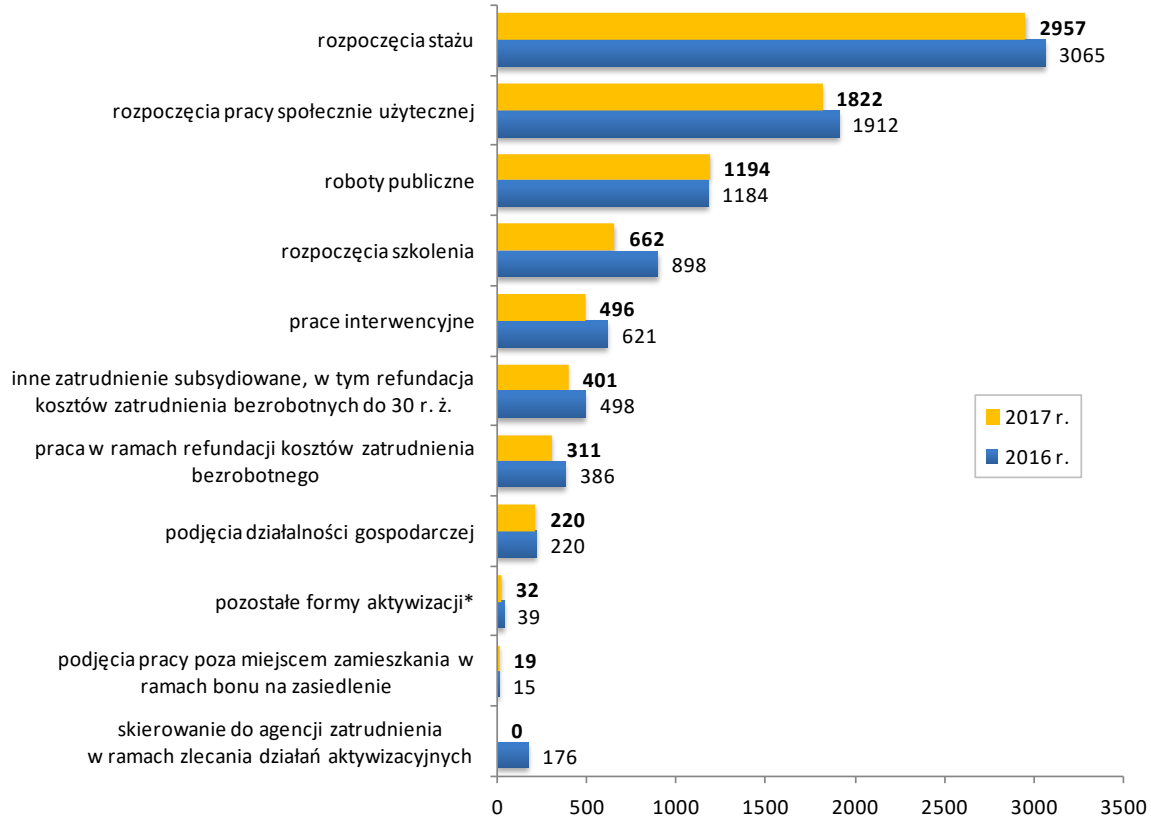
Tabela 40. Bilans bezrobotnych długotrwale kobiet na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie				2016 r.		2017 r.			
				osoby	% w ogóle bezrobotnych	osoby	% w ogóle bezrobotnych	zmiana do 2016 r.	
								osoby	%
Bezrobotni zarejestrowani w okresie				**31 505**	**20,6**	**25 433**	**19,5**	**-6 072**	**-19,3**
w tym	po raz pierwszy			x	x	x	x	x	x
	po raz kolejny			55 839	42,5	44 048	33,8	-11 791	-21,1
	po pracach interwencyjnych			21	9,7	15	0,0	-6	-28,6
	po robotach publicznych			408	17,4	419	0,3	11	2,7
	po stażu			3220	23,3	2043	1,6	-1 177	-36,6
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych			2	18,2	4	0,0	2	100,0
	po szkoleniu			936	18,1	662	0,5	-274	-29,3
	po pracach społecznie użytecznych			2008	58,0	1689	1,3	-319	-15,9
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych				**33 541**	**20,8**	**30 117**	**23,1**	**-3 424**	**-10,2**
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w okresie			14 929	17,6	12 271	9,4	-2 658	-17,8
	z tego	niesubsydiowanej		11 969	18,1	9599	7,4	-2 370	-19,8
			w tym podjęcie działalności gospodarczej	238	12,9	200	0,2	-38	-16,0
			w tym pracy sezonowej	525	22,6	308	0,2	-217	-41,3
		subsydiowanej		2960	15,8	2672	2,1	-288	-9,7
		z tego	prac interwencyjnych	621	20,8	496	0,4	-125	-20,1
			robót publicznych	1184	24,0	1194	0,9	10	0,8
			podjęcia działalności gospodarczej	220	10,5	220	0,2	0	0,0
			w tym w ramach bonu na zasiedlenie	0	0,0	0	0,0	0	x
			podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	386	11,5	311	0,2	-75	-19,4
			podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	15	3,0	19	0,0	4	26,7
			podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	6	20,7	4	0,0	-2	-33,3
			podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	x	1	0,0	1	x
			podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	0,0	0	x
			podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0,0	0	0,0	0	x
			podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	30	19,6	26	0,0	-4	-13,3
			inne	498	10,6	401	0,3	-97	-19,5
	rozpoczęcia szkolenia			898	16,9	662	0,5	-236	-26,3
	w tym w ramach bonu szkoleniowego			16	7,1	8	0,0	-8	-50,0
	rozpoczęcia stażu			3065	25,6	2957	2,3	-108	-3,5
	w tym w ramach bonu stażowego			28	9,7	14	0,0	-14	-50,0
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych			3	30,0	1	0,0	-2	-66,7
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej			1912	54,0	1822	1,4	-90	-4,7
	w tym w ramach PAI			228	56,4	69	0,1	-159	-69,7
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych			176	64,0	0	0,0	-176	-100,0
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym PAI			1199	19,5	1066	0,8	-133	-11,1
	odmowy ustalenia profilu pomocy			1	33,3	1	0,0	0	0,0
	niepotwierdzenia gotowości do pracy			5276	18,5	4710	3,6	-566	-10,7
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego			3478	34,5	3212	2,5	-266	-7,6
	podjęcia nauki			39	9,6	19	0,0	-20	-51,3
	osiągnięcia wieku emerytalnego			534	56,4	1383	1,1	849	159,0
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych			168	18,1	246	0,2	78	46,4
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego			12	0,8	6	0,0	-6	-50,0
	innych			1851	26,9	1761	1,4	-90	-4,9
Bezrobotni według stanu w końcu okresu				**36 791**	**37,3**	**32 107**	**24,6**	**-4 684**	**-12,7**
w tym zarejestrowani po raz pierwszy				3802	31,2	3485	2,7	-317	-8,3

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w analizowanym okresie rozpoczęły 5442 długotrwale bezrobotne kobiety. Najczęściej podejmowały one **staże** - 2957 osób (3,5% mniej niż w roku wcześniejszym). Stanowiły one 22,9% bezrobotnych rozpoczynających tę formę pomocy. Popularną formą pomocy w tej grupie były także prace społecznie użyteczne – 1822 długotrwale bezrobotnych kobiet (54,3% rozpoczynających tę formę aktywizacji). W 2017 roku powiatowe urzędy pracy przy udziale środków publicznych w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy zaktywizowały 8114 długotrwale bezrobotnych kobiet.

Wykres 27. Aktywizacja długotrwale bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

** Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego, podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

BEZROBOTNE KOBIETY DO 30 ROKU ŻYCIA

Bezrobotne kobiety w wieku do 30 lat stanowiły, w końcu 2017 roku, prawie **17,0% wszystkich bezrobotnych w kraju** oraz ponad 30,0% bezrobotnych kobiet. **Było ich 180 301 osób** i w odniesieniu do końca 2016 roku ich liczba zmniejszyła się o 17,6% (38 379 osób). Bezrobotni **mężczyźni do 30 roku życia stanowili 9,4% wszystkich bezrobotnych** (o 1,4 pkt. proc. mniej niż w końcu roku poprzedniego). Ich liczba zmniejszyła się o 29,7% (43 156 osób) i wyniosła w końcu 2017 roku – 102 065 osób.

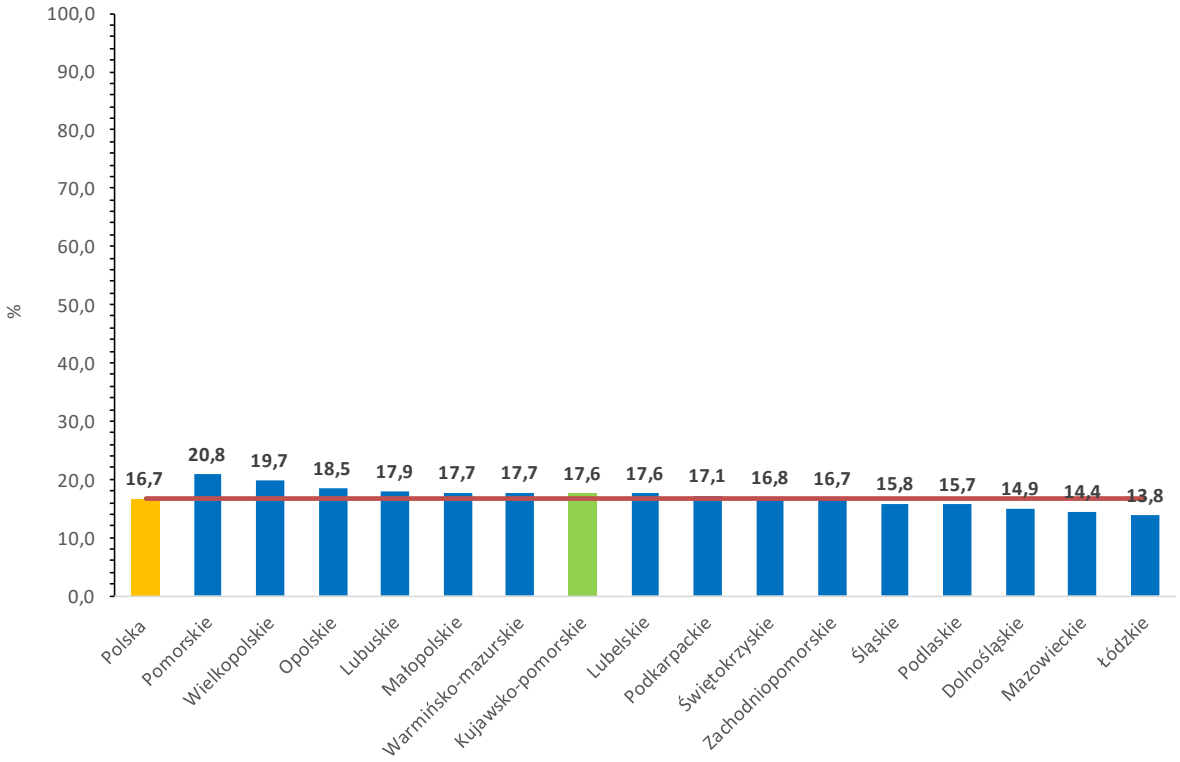
Tabela 41. Bezrobotne kobiety do 30 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety do 30 roku życia								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**218 680**	**16,4**	**30,7**	**180 301**	**16,7**	**30,3**	**-38 379**	**-17,6**	**0,3**
Dolnośląskie	12 607	14,7	27,7	**10 243**	14,9	27,5	-2 364	-18,8	0,2
Kujawsko-pomorskie	**17 628**	**17,9**	**31,1**	**14 358**	**17,6**	**29,4**	**-3 270**	**-18,6**	**-0,3**
Lubelskie	16 859	17,6	35,7	**14 289**	17,6	34,5	-2 570	-15,2	0,0
Lubuskie	5 570	17,2	30,4	**4 408**	17,9	30,4	-1 162	-20,9	0,7
Łódzkie	12 555	13,8	27,2	**9 992**	13,8	26,6	-2 563	-20,4	0,0
Małopolskie	17 364	18,0	33,2	**14 080**	17,7	31,5	-3 284	-18,9	-0,3
Mazowieckie	25 912	13,7	27,6	**22 143**	14,4	28,1	-3 769	-14,5	0,7
Opolskie	5 675	17,5	31,5	**4 811**	18,5	32,1	-864	-15,2	1,0
Podkarpackie	18 559	17,3	32,9	**15 577**	17,1	32,0	-2 982	-16,1	-0,1
Podlaskie	7 413	15,3	33,6	**6 279**	15,7	33,3	-1 134	-15,3	0,4
Pomorskie	12 470	19,4	32,4	**10 324**	20,8	33,4	-2 146	-17,2	1,3
Śląskie	18 672	15,6	28,0	**14 957**	15,8	27,4	-3 715	-19,9	0,2
Świętokrzyskie	9 490	16,6	32,8	**7 804**	16,8	32,2	-1 686	-17,8	0,1
Warmińsko-mazurskie	12 480	17,1	31,5	**10 624**	17,7	31,4	-1 856	-14,9	0,6
Wielkopolskie	14 919	19,2	32,6	**11 613**	19,7	32,5	-3 306	-22,2	0,5
Zachodniopomorskie	10 507	16,0	28,8	**8 799**	16,7	28,8	-1 708	-16,3	0,8

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

Spośród 16 województw największy spadek odnotowano w województwie *wielkopolskim* o 22,2% (3306 osób), zaś najmniejszy w *mazowieckim* o 14,5% (3769 osób). Udział bezrobotnych kobiet do 30 roku życia wśród ogółu bezrobotnych w Polsce wyniósł 16,7% i był o 0,9 pkt proc. mniejszy od udziału w województwie kujawsko-pomorskim.

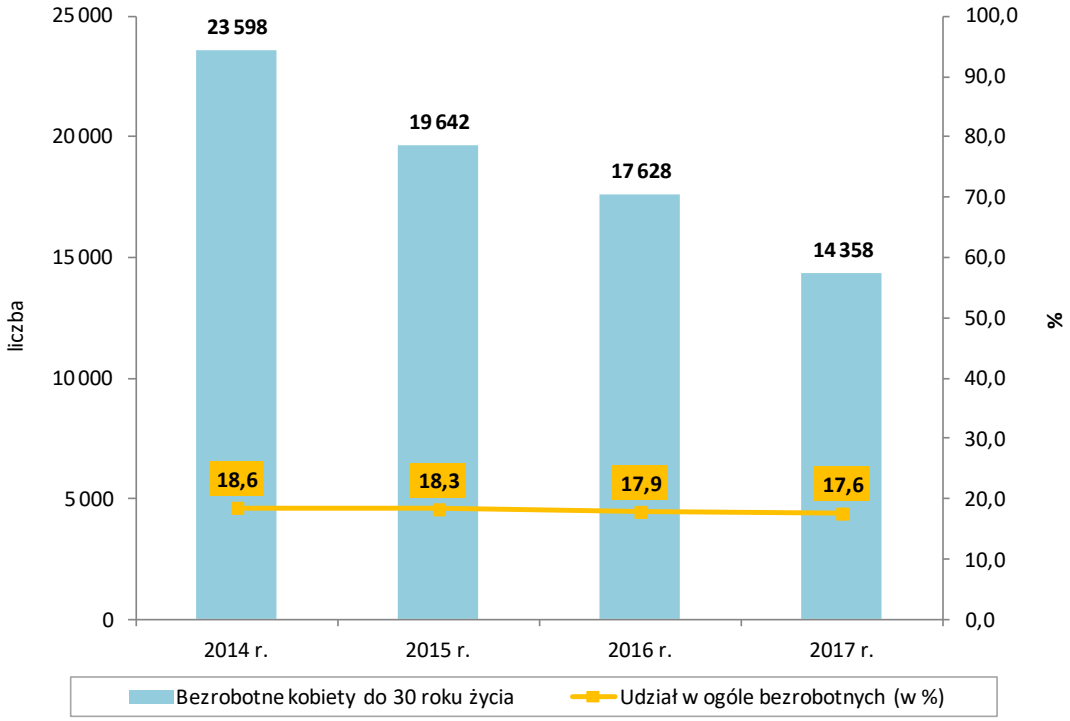
Wykres 28. Udział bezrobotnych kobiet do 30 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowanych pozostawało 14 358 bezrobotnych kobiet do 30 roku życia (17,6% wśród ogółu bezrobotnych).** W porównaniu z końcem poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 18,6% (3270 osób). W tym samym czasie było **6669 bezrobotnych mężczyzn do 30 roku życia, którzy stanowili 8,2% wszystkich bezrobotnych w województwie**. Ich liczba w porównaniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o 33,8% (3400 osób).

Wykres 29. Bezrobotne kobiety do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2014-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Od 2014 roku udział bezrobotnych kobiet do 30 roku życia zmniejsza się. W 2014 roku udział ten wyniósł 18,6%, a już w końcu 2017 roku – 17,6% (spadek o 1,0 pkt. proc.). Jeśli chodzi o poszczególne powiaty województwa największy spadek (powyżej 20,0%) odnotowano w powiecie *żnińskim* (26,2%), *lipnowskim* (25,9%), *rypińskim* (24,7%) oraz we *Włocławku* (23,1%), zaś najmniejszy w *Bydgoszczy* (12,3%), w powiecie *chełmińskim* (12,0%) oraz w *nakielskim* (10,9%).

Tabela 42. Bezrobotne kobiety do 30 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według powiatów województwa kujawsko pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety do 30 roku życia								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	1 077	13,4	24,6	**945**	14,4	25,2	-132	-12,3	1,0
Bydgoszcz - powiat ziemski	570	18,1	31,5	**488**	18,4	30,8	-82	-14,4	0,3
Grudziądz - powiat grodzki	711	15,7	27,6	**583**	15,7	26,2	-128	-18,0	0,1
Grudziądz - powiat ziemski	496	20,8	34,8	**410**	20,2	32,1	-86	-17,3	-0,5
Toruń - powiat grodzki	766	13,8	25,1	**655**	13,6	23,5	-111	-14,5	-0,1
Toruń - powiat ziemski	940	19,6	33,1	**798**	18,7	30,3	-142	-15,1	-1,0
Włocławek - powiat grodzki	912	11,7	21,4	**701**	11,4	20,0	-211	-23,1	-0,3
Włocławek - powiat ziemski	1 197	16,2	29,6	**972**	15,9	28,0	-225	-18,8	-0,2
Aleksandrów Kujawski	575	17,1	33,7	**467**	16,6	32,1	-108	-18,8	-0,5
Brodnica	665	21,6	34,9	**528**	21,6	33,7	-137	-20,6	0,0
Chełmno	550	19,6	32,3	**484**	19,8	32,4	-66	-12,0	0,2
Golub-Dobrzyń	578	23,2	37,8	**464**	23,1	36,1	-114	-19,7	-0,1
Inowrocław	1 757	16,8	29,7	**1423**	16,1	27,7	-334	-19,0	-0,7
Lipno	1 203	22,3	38,8	**892**	21,4	36,2	-311	-25,9	-1,0
Mogilno	486	20,4	31,7	**400**	20,4	30,7	-86	-17,7	0,1
Nakło nad Notecią	826	18,7	32,5	**736**	20,0	32,2	-90	-10,9	1,3
Radziejów	622	19,0	34,7	**500**	17,4	30,8	-122	-19,6	-1,6
Rypin	558	23,7	35,9	**420**	21,2	31,5	-138	-24,7	-2,5
Sępólno Krajeńskie	524	21,2	36,3	**434**	21,0	33,9	-90	-17,2	-0,3
Świecie	764	21,6	35,1	**589**	20,2	31,8	-175	-22,9	-1,4
Tuchola	571	21,1	36,5	**468**	20,6	34,1	-103	-18,0	-0,5
Wąbrzeźno	467	21,0	34,3	**401**	22,3	35,4	-66	-14,1	1,3
Żnin	813	20,6	33,1	**600**	20,0	29,7	-213	-26,2	-0,6
Województwo kujawsko-pomorskie	**17 628**	**17,9**	**31,1**	**14 358**	**17,6**	**29,4**	**-3 270**	**-18,6**	**-0,3**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Najliczniejszą grupą pod względem wykształcenia stanowiły osoby z **wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (24,8%),** ze **stażem od 1-5 lat (34,8%)** oraz pozostające w rejestrach powiatowych urzędów pracy dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 44,3%.

Tabela 43. Bezrobotne kobiety do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku

Wyszczególnione	Bezrobotne kobiety do 30 roku życia							
	2016 r.				2017 r.			
	bezrobotni do 30 r.ż. ogółem		bezrobotne kobiety do 30 r.ż.		bezrobotni do 30 r.ż. ogółem		bezrobotne kobiety do 30 r.ż.	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bezrobotni ogółem	**27 697**	**100,0**	**17 628**	**100,0**	**21 027**	**100,0**	**14 358**	**100,0**
według wieku* (w latach)								
18 - 24	14 167	51,1	8 572	48,6	**10 122**	48,1	**6 610**	46,0
25 - 34	13 530	48,9	9 056	51,4	**10 905**	51,9	**7 748**	54,0
według wykształcenia								
- wyższe	3 242	11,7	2 453	13,9	**2 422**	11,5	**1 864**	13,0
- policealne i średnie zawodowe	6 279	22,7	4 189	23,8	**4 689**	22,3	**3 303**	23,0
- średnie ogólnokształcące	4 925	17,8	3 445	19,5	**3 696**	17,6	**2 702**	18,8
- zasadnicze zawodowe	5 940	21,4	3 453	19,6	**4 458**	21,2	**2 931**	20,4
- gimnazjalne i poniżej	7 311	26,4	4 088	23,2	**5 762**	27,4	**3 558**	24,8
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1	3 356	12,1	1 489	8,4	**2 636**	12,5	**1 210**	8,4
1 - 3	6 519	23,5	3 343	19,0	**4 651**	22,1	**2 496**	17,4
3 - 6	4 969	17,9	2 921	16,6	**3 402**	16,2	**2 117**	14,7
6 - 12	4 488	16,2	3 092	17,5	**2 917**	13,9	**2 172**	15,1
12 - 24	4 388	15,8	3 366	19,1	**3 614**	17,2	**2 972**	20,7
powyżej 24	3 977	14,4	3 417	19,4	**3 807**	18,1	**3 391**	23,6
według stażu pracy (w latach)								
do 1 roku	8 876	32,0	5 625	31,9	**6 635**	31,6	**4 545**	31,7
1-5	9 224	33,3	5 774	32,8	**7 383**	35,1	**4 997**	34,8
5-10	1 316	4,8	701	4,0	**998**	4,7	**569**	4,0
10-20	44	0,2	20	0,1	**25**	0,1	**14**	0,1
bez stażu	8 237	29,7	5 508	31,2	**5 986**	28,5	**4 233**	29,5

*Od 1 października 2017 roku weszły w życie przepisy przywracające wcześniej obowiązujący wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), w związku z tym w *Sprawozdaniach o rynku pracy* kobiety w wieku 60 lat i więcej nie są osobami bezrobotnymi.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika 1 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy" do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W 2017 roku **do ewidencji osób bezrobotnych trafiło 29 299 bezrobotnych kobiet do 30 roku życia**. Stanowiły one 22,5% wszystkich rejestracji dokonanych w 2017 roku (w 2016 roku było to odpowiednio: 35 208 osób i 23,1%).

W 2017 roku **do ewidencji osób bezrobotnych trafiło 29 299 bezrobotnych kobiet do 30 roku życia**. Stanowiły one 22,5% wszystkich rejestracji dokonanych w 2017 roku (w 2016 roku było to odpowiednio: 35 208 osób i 23,1%). W porównaniu z poprzednim rokiem liczba nowych rejestracji w tej grupie zmniejszyła się o 16,8%. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba nowych rejestracji w tej grupie zmniejszyła się o 16,8%. W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączono 30 905 bezrobotnych do 30 roku życia** – 21,0% wyrejestrowań osób bezrobotnych. W porównaniu z 2016 rokiem liczba wyłączonych z ewidencji w tej grupie zmniejszyła się o 12,7%.

Tabela 44. Powody wyrejestrowań bezrobotnych kobiet do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.			
	osoby	%	osoby	%	zmiana do 2016 r.	
					osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	14 556	41,1	**11 368**	36,8	-3188	-21,9
Podjęcia pracy subsydiowanej	4242	12,0	**4076**	13,2	-166	-3,9
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji*	6574	18,6	**6476**	21,0	-98	-1,5
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	4568	12,9	**4052**	13,1	-516	-11,3
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	2911	8,2	**2714**	8,8	-197	-6,8
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	1088	3,1	**1029**	3,3	-59	-5,4
Pozostałe**	1468	4,1	**1190**	3,9	-278	-18,9
Ogółem	**35 407**	**100,0**	**30 905**	**100,0**	**-4502**	**-12,7**

*Do pozazatrudnieniowych form zatrudnienia należą: rozpoczęcie szkolenia, rozpoczęcie stażu, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych.

***Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na *podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Najczęstszą przyczyną wyłączeń bezrobotnych kobiet do 30 roku życia było **podjęcie pracy**. W 2017 roku pracę podjęło 15 444 bezrobotnych kobiet do 30 roku życia, co stanowiło 25,5% osób wyłączonych w tym wieku. W ciągu roku liczba podjęć pracy przez bezrobotne kobiety do 30 roku życia zmniejszyła się o 17,8%.

Kobiety te podejmowały przede wszystkim **zatrudnienie niesubsydiowane,** którego udział w ogóle podjęć pracy wśród bezrobotnych kobiet z omawianej grupy wyniósł 73,6%. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba bezrobotnych do 30 roku życia podejmujących taką formę zatrudnienia zmniejszyła się o 21,9%.

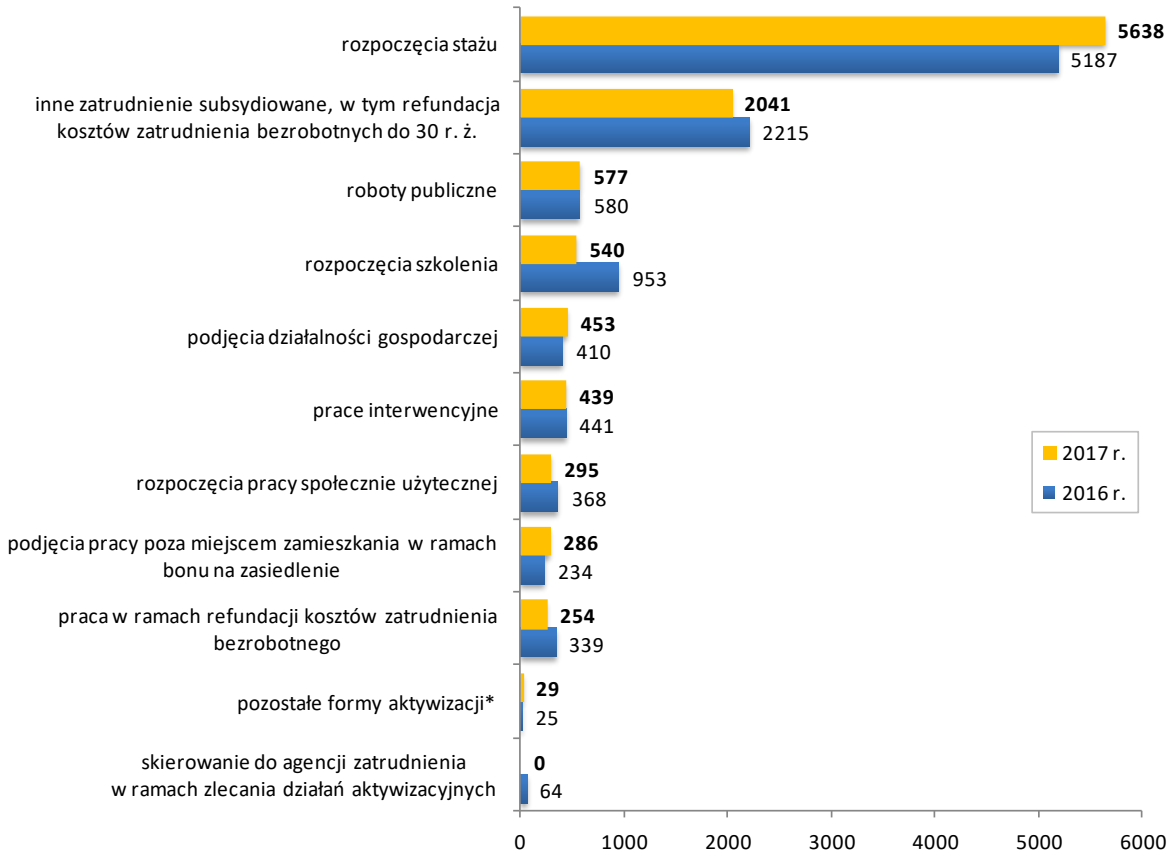
Zatrudnienie subsydiowane podjęło w 2017 roku 4076 bezrobotnych kobiet do 30 roku życia – 4,0% mniej niż w roku poprzednim. Najpopularniejszymi formami zatrudnienia subsydiowanego wśród

tej kategorii bezrobotnych były inne formy, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia (2041 osób) oraz roboty publiczne (577 osób).

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w analizowanym okresie podjęło 6476 bezrobotnych kobiet w tym wieku. Stanowiły one 32,2% rozpoczynających takie formy pomocy.

Bezrobotne kobiety do 30 roku życia (5638 osób, o 8,7% więcej niż w roku poprzednim) stanowiły 43,6% bezrobotnych podejmujących w 2017 roku **staże** (wobec 43,3% w roku poprzednim). Z bonu stażowego skorzystało 71 osób. Popularną formą pomocy w tej grupie były także **szkolenia** – 540 bezrobotnych kobiet do 30 roku życia (14,1% rozpoczynających tę formę aktywizacji).

Wykres 30. Aktywizacja bezrobotnych kobiet do 30 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

** Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego, podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Łącznie w 2017 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, pozazatrudnieniowe formy pomocy) **skorzystały 10 552 bezrobotne kobiety do 30 roku życia (o 2,4% mniej niż w roku poprzednim).** Kobiety te stanowiły 27,3% wszystkich bezrobotnych, którzy podjęli wymienione formy pomocy.

Tabela 45. Bezrobotne kobiety do 30 roku życia według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	2016 r.				2017 r.			
		bezrobotni ogółem do 30 r.ż.		bezrobotne kobiety do 30 r.ż.		bezrobotni ogółem do 30 r.ż.		bezrobotne kobiety do 30 r.ż.	
		osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
000000	Bez zawodu	8834	31,9	5542	31,4	**6707**	31,9	**4552**	31,7
522301	Sprzedawca S	3592	13,0	3340	18,9	**2922**	13,9	**2765**	19,3
512001	Kucharz S	1325	4,8	1033	5,9	**1028**	4,9	**829**	5,8
514101	Fryzjer S	817	2,9	798	4,5	**761**	3,6	**741**	5,2
331403	Technik ekonomista S	461	1,7	393	2,2	**317**	1,5	**285**	2,0
751201	Cukiernik S	273	1,0	202	1,1	**238**	1,1	**186**	1,3
932101	Pakowacz ręczny	206	0,7	152	0,9	**214**	1,0	**180**	1,3
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	247	0,9	221	1,3	**185**	0,9	**171**	1,2
422402	Technik hotelarstwa S	208	0,8	190	1,1	**168**	0,8	**153**	1,1
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	208	0,8	185	1,0	**164**	0,8	**148**	1,0
242217	Specjalista administracji publicznej	224	0,8	181	1,0	**152**	0,7	**121**	0,8
235921	Pedagog	206	0,7	193	1,1	**122**	0,6	**114**	0,8
522305	Technik handlowiec S	163	0,6	143	0,8	**125**	0,6	**114**	0,8
513101	Kelner S	157	0,6	145	0,8	**119**	0,6	**104**	0,7
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	168	0,6	129	0,7	**129**	0,6	**89**	0,6
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	114	0,4	99	0,6	**114**	0,5	**86**	0,6
515303	Robotnik gospodarczy	317	1,1	120	0,7	**213**	1,0	**85**	0,6
334306	Technik administracji S	136	0,5	121	0,7	**89**	0,4	**81**	0,6
411004	Technik prac biurowych S	141	0,5	126	0,7	**84**	0,4	**78**	0,5
999999	**Razem**	**27 697**	**100,0**	**17628,0**	**100,0**	**21 027**	**100,0**	**14 358**	**100,0**

S - dany zawód objety jest kształceniem w systemie szkolnym

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności" do Sprawozdania MRPiPS - 01 o rynku pracy.*

Bezrobotne kobiety do 30 roku życia najczęściej legitymowały się takimi zawodami jak: sprzedawca - 19,3% (2765 osób), kucharz – 5,8% (829 osób) oraz fryzjer – 5,2% (741 osób). Bez zawodu pozostawały 4552 bezrobotne kobiety do 30 roku życia, których liczba w porównaniu z końcem 2016 roku zmniejszyła się o 990 osób.

Tabela 46. Bilans bezrobotnych kobiet do 30 roku życia na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie				2016 r.		2017 r.			
				osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	zmiana do 2016 r.	
								osoby	w %
Bezrobotni zarejestrowani w okresie				**35 208**	**23,1**	**29 299**	**22,5**	**-5909**	**-16,8**
w tym	po raz pierwszy			8378	39,5	7988	40,8	-390	-4,7
	po raz kolejny			26 830	20,4	21 311	19,2	-5519	-20,6
	po pracach interwencyjnych			35	16,1	23	17,8	-12	-34,3
	po robotach publicznych			305	13,0	246	11,1	-59	-19,3
	po stażu			5496	39,7	3514	37,9	-1982	-36,1
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych			1	9,1	2	15,4	1	100,0
	po szkoleniu			953	18,4	528	14,1	-425	-44,6
	po pracach społecznie użytecznych			322	9,3	235	7,9	-87	-27,0
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie				**35 407**	**21,9**	**30 905**	**21,0**	**-4502**	**-12,7**
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w okresie			18 798	22,2	15 444	20,6	-3354	-17,8
	z tego	niesubsydiowanej		14 556	22,0	11 368	20,1	-3188	-21,9
		w tym	podjęcie działalności gospodarczej	170	9,2	126	7,0	-44	-25,9
			pracy sezonowej	577	24,8	316	21,2	-261	-45,2
		subsydiowanej		4242	22,6	4076	22,2	-166	-3,9
		z tego	prac interwencyjnych	441	14,7	439	15,1	-2	-0,5
			robót publicznych	580	11,8	577	11,1	-3	-0,5
			podjęcia działalności gospodarczej	410	19,5	453	21,6	43	10,5
			w tym w ramach bonu na zasiedlenie	5	55,6	5	25,0	0	0,0
			podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	339	10,1	254	8,6	-85	-25,1
			podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	234	46,1	286	46,1	52	22,2
			podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	22	75,9	26	57,8	4	18,2
			podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	x	0	0,0	0	x
			podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	x	0	x
			podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1	14,3	0	0,0	-1	-100,0
			podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	x	x	x	x	x	x
			inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	2215	47,0	2041	46,5	-174	-7,9
	rozpoczęcia szkolenia			953	17,9	540	14,1	-413	-43,3
	w tym w ramach bonu szkoleniowego			91	40,4	42	35,6	-49	-53,8
	rozpoczęcia stażu			5187	43,3	5638	43,6	451	8,7
	w tym w ramach bonu stażowego			176	60,9	71	69,6	-105	-59,7
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych			2	20,0	3	21,4	1	50,0
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej			368	10,4	295	8,8	-73	-19,8
	w tym w ramach PAI			53	13,1	10	8,5	-43	-81,1
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych			64	23,3	0	x	-64	-100,0
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI			1088	17,7	1029	16,4	-59	-5,4
	odmowy ustalenia profilu pomocy			0	0,0	1	33,3	1	x
	niepotwierdzenia gotowości do pracy			4568	16,0	4052	15,9	-516	-11,3
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego			2911	28,9	2714	29,2	-197	-6,8
	podjęcia nauki			252	62,2	166	59,1	-86	-34,1
	osiągnięcia wieku emerytalnego			x	x	x	x	x	x
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych			59	6,3	70	6,8	11	18,6
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego			x	x	x	x	x	x
	innych			1157	16,8	953	15,3	-204	-17,6
Bezrobotni według stanu w końcu okresu				**17 628**	**17,9**	**14 358**	**17,6**	**-3 270**	**-18,6**
w tym zarejestrowani po raz pierwszy				4680	38,4	3933	39,1	-747	-16,0

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

BEZROBOTNE KOBIETY DO 25 ROKU ŻYCIA [8]

W końcu 2017 roku w Polsce było 80 936 bezrobotnych kobiet do 25 roku życia. Stanowiły one 7,5% wśród ogółu bezrobotnych i 13,6% wśród bezrobotnych kobiet. W odniesieniu do stanu w końcu 2016 roku ich liczba zmniejszyła się o 20,7% (21 066 osób). Bezrobotnych **mężczyzn do 25 roku życia było w końcu 2017 roku 53 397 osób**, o 30,8% (23 804 osoby) mniej niż w końcu poprzedniego roku. Ich udział wśród ogółu bezrobotnych wyniósł 4,9% i był o 0,8 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem.

Tabela 47. Bezrobotne kobiety do 25 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety do 25 roku życia								
	2016 r.			2017 r.					
	liczba	% w bezrobotnych		liczba	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**102 002**	**7,6**	**14,3**	**80 936**	**7,5**	**13,6**	**-21 066**	**-20,7**	**-0,2**
Dolnośląskie	5 714	6,6	12,6	**4 524**	6,6	12,1	-1 190	-20,8	-0,1
Kujawsko-pomorskie	**8 572**	**8,7**	**15,1**	**6 610**	**8,1**	**13,5**	**-1 962**	**-22,9**	**-0,6**
Lubelskie	7 726	8,1	16,4	**6 289**	7,7	15,2	-1 437	-18,6	-0,3
Lubuskie	2 592	8,0	14,2	**1 988**	8,1	13,7	-604	-23,3	0,1
Łódzkie	5 802	6,4	12,6	**4 436**	6,1	11,8	-1 366	-23,5	-0,3
Małopolskie	8 195	8,5	15,7	**6 284**	7,9	14,1	-1 911	-23,3	-0,6
Mazowieckie	12 106	6,4	12,9	**9 854**	6,4	12,5	-2 252	-18,6	0,0
Opolskie	2 655	8,2	14,7	**2 169**	8,3	14,5	-486	-18,3	0,1
Podkarpackie	8 249	7,7	14,6	**6 683**	7,3	13,7	-1 566	-19,0	-0,3
Podlaskie	3 401	7,0	15,4	**2 759**	6,9	14,6	-642	-18,9	-0,1
Pomorskie	6 013	9,4	15,6	**4 821**	9,7	15,6	-1 192	-19,8	0,3
Śląskie	8 360	7,0	12,5	**6 523**	6,9	12,0	-1 837	-22,0	-0,1
Świętokrzyskie	4 458	7,8	15,4	**3 491**	7,5	14,4	-967	-21,7	-0,3
Warmińsko-mazurskie	6 054	8,3	15,3	**5 003**	8,3	14,8	-1 051	-17,4	0,1
Wielkopolskie	7 163	9,2	15,7	**5 530**	9,4	15,5	-1 633	-22,8	0,2
Zachodniopomorskie	4 942	7,5	13,6	**3 972**	7,6	13,0	-970	-19,6	0,0

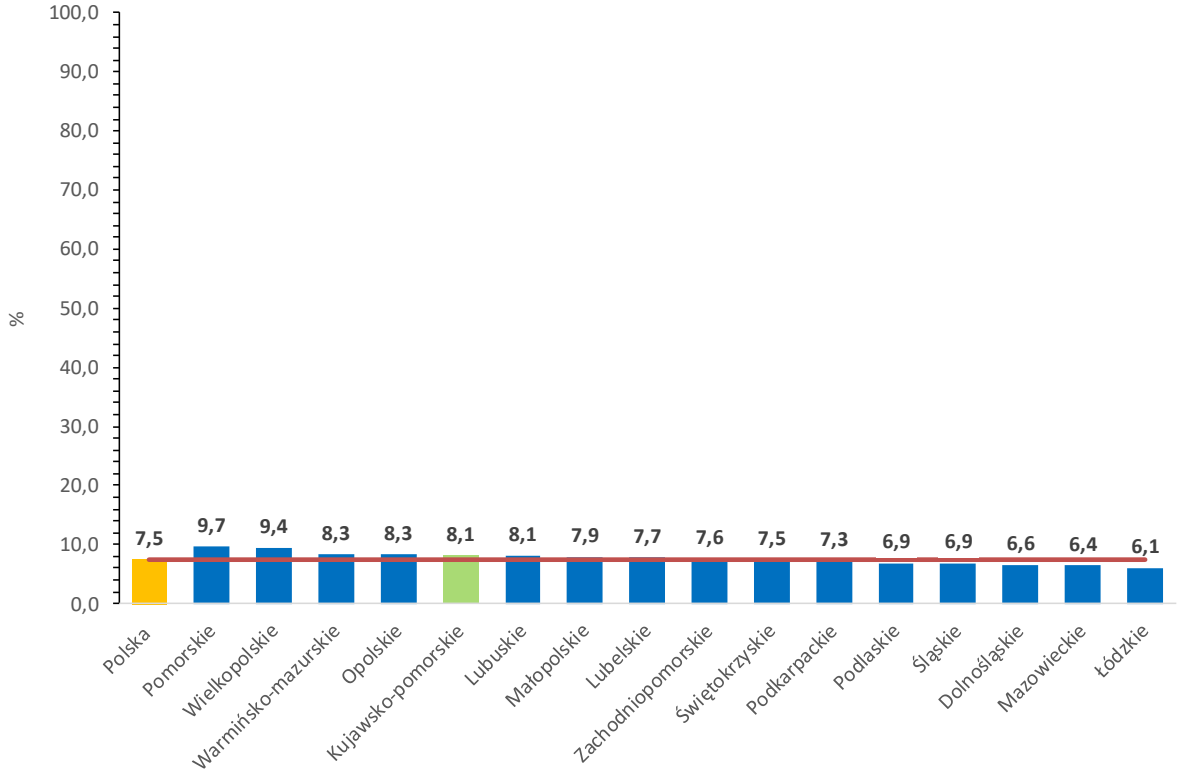
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

[8] Bezrobotny do 25 roku życia - oznacza to bezrobotnego, który do dnia zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończył 25 roku życia.

Liczba bezrobotnych kobiet do 25 roku życia zmniejszyła się we wszystkich województwach. Największy odnotowano w województwie *łódzkim* o 23,5% (1366 osób), *lubuskim* i *małopolskim* o 23,3% (odpowiednio o 604 osoby i 1911 osób).

Udział bezrobotnych kobiet do 25 roku życia w liczbie bezrobotnych ogółem w kraju wyniósł 7,5% i był o 0,6 pkt. proc. mniejszy od udziału w województwie kujawsko-pomorskim.

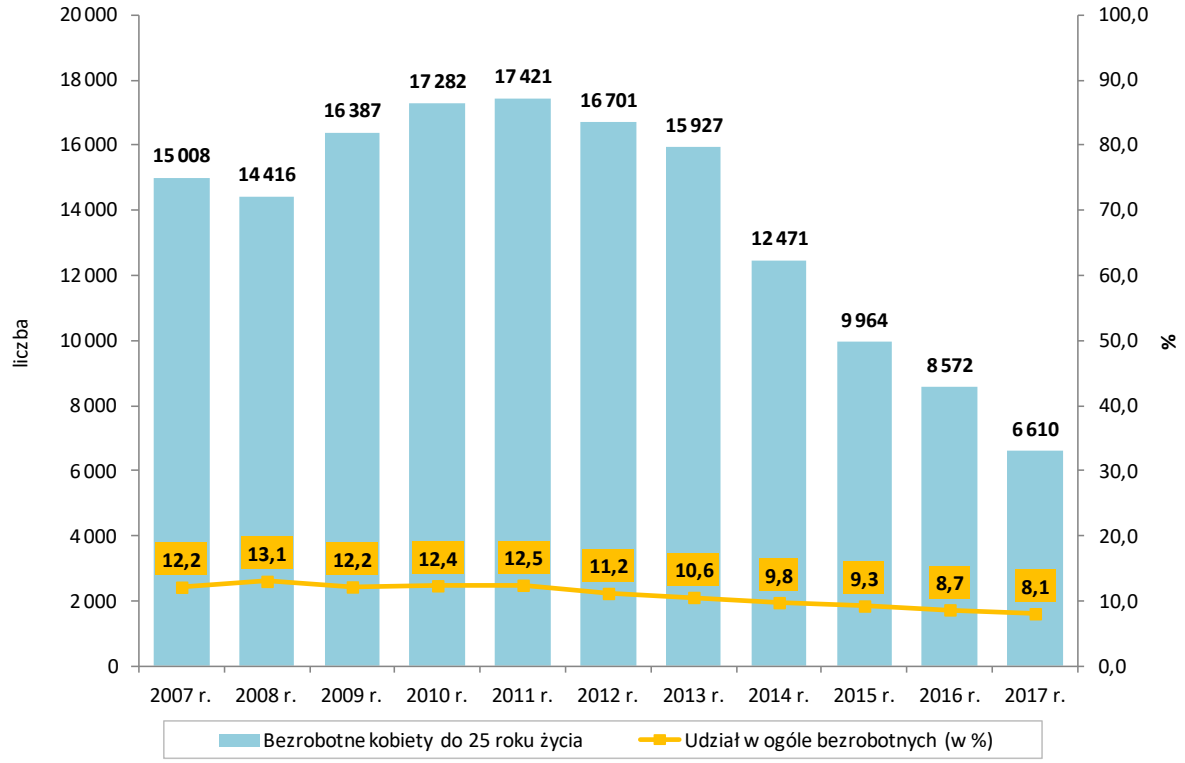
Wykres 31. Udział bezrobotnych kobiet do 25 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

W końcu 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim **zarejestrowanych pozostawało 6610 bezrobotnych kobiet do 25 roku życia.** W porównaniu z końcem poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 22,9% (1962 osoby). Bezrobotne kobiety do 25 roku życia **stanowiły 8,1% ogółu bezrobotnych w województwie** (wobec 8,7% w końcu roku poprzedniego). Bezrobotnych mężczyzn do 25 roku życia było 3512 osób. Stanowili oni 4,3% wśród ogółu bezrobotnych. W odniesieniu do końca roku poprzedniego ich liczba zmniejszyła się o 37,2% (2083 osoby).

Wykres 32. Bezrobotne kobiety do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Najwięcej bezrobotnych kobiet do 25 roku życia było w końcu 2011 roku – 17 421 osób. Stanowiły one 12,5% wśród ogółu bezrobotnych. W porównaniu z końcem 2017 roku ich liczba spadła o 62,1% (10 811 osób).

W województwie kujawsko-pomorskim największy udział bezrobotnych kobiet do 25 roku życia wśród ogółu bezrobotnych odnotowano w powiecie *wąbrzeskim* (11,6%) i *golubsko-dobrzyńskim* (11,1%), najmniejszy zaś – w *Bydgoszczy* (5,4%), w *Toruniu* (5,3%) oraz we *Włocławku* (4,9%).

Liczba bezrobotnych kobiet do 25 roku życia w porównaniu do końca ubiegłego roku zmniejszyła się w województwie kujawsko-pomorskim o 22,9% (1962 osoby). Spadek odnotowano również we wszystkich powiatach: najmniejszy w powiecie *nakielskim* – 15,0% (60 osób) i w powiecie *wąbrzeskim* – 11,1% (26 osób), największy w powiecie *radziejowskim* – 31,3% (95 osób), *brodnickim* – 30,7% (106 osób) oraz w powiecie *żnińskim* – 30,5% (125 osób).

Tabela 48. Bezrobotne kobiety do 25 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety do 25 roku życia								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	408	5,1	9,3	**354**	5,4	9,4	-54	-13,2	0,3
Bydgoszcz - powiat ziemski	284	9,0	15,7	**226**	8,5	14,3	-58	-20,4	-0,5
Grudziądz - powiat grodzki	325	7,2	12,6	**252**	6,8	11,3	-73	-22,5	-0,4
Grudziądz - powiat ziemski	242	10,1	17,0	**182**	9,0	14,3	-60	-24,8	-1,2
Toruń - powiat grodzki	320	5,7	10,5	**257**	5,3	9,2	-63	-19,7	-0,4
Toruń - powiat ziemski	468	9,8	16,5	**379**	8,9	14,4	-89	-19,0	-0,9
Włocławek - powiat grodzki	401	5,1	9,4	**303**	4,9	8,6	-98	-24,4	-0,2
Włocławek - powiat ziemski	575	7,8	14,2	**443**	7,3	12,8	-132	-23,0	-0,5
Aleksandrów Kujawski	271	8,1	15,9	**223**	7,9	15,3	-48	-17,7	-0,1
Brodnica	345	11,2	18,1	**239**	9,8	15,3	-106	-30,7	-1,4
Chełmno	286	10,2	16,8	**229**	9,4	15,3	-57	-19,9	-0,8
Golub-Dobrzyń	271	10,9	17,7	**224**	11,1	17,4	-47	-17,3	0,3
Inowrocław	845	8,1	14,3	**656**	7,4	12,8	-189	-22,4	-0,7
Lipno	647	12,0	20,9	**447**	10,7	18,2	-200	-30,9	-1,3
Mogilno	265	11,1	17,3	**208**	10,6	16,0	-57	-21,5	-0,5
Nakło nad Notecią	399	9,1	15,7	**339**	9,2	14,8	-60	-15,0	0,2
Radziejów	304	9,3	17,0	**209**	7,3	12,9	-95	-31,3	-2,0
Rypin	277	11,8	17,8	**196**	9,9	14,7	-81	-29,2	-1,9
Sępólno Krajeńskie	264	10,7	18,3	**217**	10,5	17,0	-47	-17,8	-0,2
Świecie	417	11,8	19,2	**303**	10,4	16,4	-114	-27,3	-1,4
Tuchola	314	11,6	20,1	**231**	10,2	16,8	-83	-26,4	-1,4
Wąbrzeźno	234	10,5	17,2	**208**	11,6	18,4	-26	-11,1	1,0
Żnin	410	10,4	16,7	**285**	9,5	14,1	-125	-30,5	-0,9
Województwo kujawsko-pomorskie	**8 572**	**8,7**	**15,1**	**6 610**	**8,1**	**13,5**	**-1 962**	**-22,9**	**-0,6**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Analiza cech społeczno-demograficznych bezrobotnych kobiet do 25 roku życia wykazała, że przede wszystkim były to kobiety, które **nie posiadają żadnego stażu pracy** - 38,9% lub posiadają krótki staż pracy - do 1 roku – 31,1%. Najczęściej kobiety te posiadały wykształcenie **gimnazjalne lub niższe** (28,6%) oraz policealne i średnie zawodowe (23,9%) i **pozostawały w rejestrach powiatowych urzędów pracy dłużej niż 12 miesięcy** (od dnia ostatniej rejestracji) - 36,9%.

Tabela 49. Bezrobotne kobiety do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku

Wyszczególnione	Bezrobotne kobiety do 25 roku życia							
	2016 r.				2017 r.			
	bezrobotni do 25 r.ż. ogółem		bezrobotne kobiety do 25 r.ż.		bezrobotni do 25 r.ż. ogółem		bezrobotne kobiety do 25 r.ż.	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bezrobotni ogółem	**14 167**	**100,0**	**8 572**	**100,0**	**10 122**	**100,0**	**6 610**	**100,0**
według wykształcenia								
- wyższe	697	4,9	545	6,4	**416**	4,1	**316**	4,8
- policealne i średnie zawodowe	3 418	24,1	2 120	24,7	**2 436**	24,1	**1 583**	23,9
- średnie ogólnokształcące	2 610	18,4	1 755	20,5	**1 809**	17,9	**1 276**	19,3
- zasadnicze zawodowe	3 538	25,0	1 950	22,7	**2 448**	24,2	**1 546**	23,4
- gimnazjalne i poniżej	3 904	27,6	2 202	25,7	**3 013**	29,8	**1 889**	28,6
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1	1 842	13,0	799	9,3	**1 458**	14,4	**660**	10,0
1 - 3	3 708	26,2	1 821	21,2	**2 559**	25,3	**1 375**	20,8
3 - 6	2 978	21,0	1 728	20,2	**1 854**	18,3	**1 126**	17,0
6 - 12	2 172	15,3	1 498	17,5	**1 361**	13,4	**1 010**	15,3
12 - 24	2 074	14,6	1 561	18,2	**1 616**	16,0	**1 321**	20,0
powyżej 24	1 393	9,8	1 165	13,6	**1 274**	12,6	**1 118**	16,9
według stażu pracy (w latach)								
do 1 roku	4 525	31,9	2 656	31,0	**3 196**	31,6	**2 058**	31,1
1-5	4 026	28,4	2 385	27,8	**3 037**	30,0	**1 946**	29,4
5-10	128	0,9	48	0,6	**92**	0,9	**36**	0,5
bez stażu	5 488	38,7	3 483	40,6	**3 797**	37,5	**2 570**	38,9

*Od 1 października 2017 roku weszły w życie przepisy przywracające wcześniej obowiązujący wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), w związku z tym w *Sprawozdaniach o rynku pracy* kobiety w wieku 60 lat i więcej nie są osobami bezrobotnymi.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika 1 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy" do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Bezrobotne kobiety do 25 roku życia to przede wszystkim osoby bez zawodu – 41,9%, wobec 42,0% w końcu 2016 roku. Wśród osób mających zawód najliczniej reprezentowani byli: sprzedawcy (17,4% ogółu), kucharze (7,1%), fryzjerzy (5,8%) oraz technicy ekonomiści (2,3%).

Tabela 50. Bezrobotne kobiety do 25 roku życia według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku

Nazwa zawodu	2016 r.				2017 r.			
	bezrobotni ogółem do 25 r.ż.		bezrobotne kobiety do 25 r.ż.		bezrobotni ogółem do 25 r.ż.		bezrobotne kobiety do 25 r.ż.	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bez zawodu	**5850**	**41,3**	**3523**	**41,1**	**4247**	**42,0**	**2769**	**41,9**
Sprzedawca S	1606	11,3	1479	17,3	**1222**	12,1	1149	17,4
Kucharz S	681	4,8	521	6,1	**484**	4,8	470	7,1
Fryzjer S	568	4,0	555	6,5	**485**	4,8	386	5,8
Technik ekonomista S	268	1,9	224	2,6	**171**	1,7	153	2,3
Cukiernik S	147	1,0	113	1,3	**130**	1,3	102	1,5
Pakowacz ręczny	78	0,6	59	0,7	**93**	0,9	84	1,3
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	112	0,8	100	1,2	**78**	0,8	72	1,1
Technik hotelarstwa S	121	0,9	111	1,3	**96**	0,9	71	1,1
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	73	0,5	66	0,8	**71**	0,7	67	1,0
Specjalista administracji publicznej	59	0,4	46	0,5	**70**	0,7	55	0,8
Pedagog	32	0,2	31	0,4	**76**	0,8	49	0,7
Technik handlowiec S	83	0,6	74	0,9	**40**	0,4	37	0,6
Kelner S	57	0,4	54	0,6	**39**	0,4	35	0,5
Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	50	0,4	45	0,5	**34**	0,3	31	0,5
Technik żywienia i usług gastronomicznych S	86	0,6	72	0,8	**32**	0,3	31	0,5
Robotnik gospodarczy	97	0,7	27	0,3	**36**	0,4	30	0,5
Technik administracji S	29	0,2	24	0,3	**25**	0,2	25	0,4
Technik prac biurowych S	46	0,3	40	0,5	**34**	0,3	24	0,4
Razem	**14 167**	**100,0**	**8572**	**100,0**	**10 122**	**100,0**	**6610**	**100,0**

S - dany zawód objety jest kształceniem w systemie szkolnym

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności" do Sprawozdania MRPiPS - 01 o rynku pracy.*

W 2017 roku **do ewidencji osób bezrobotnych trafiły 17 992 bezrobotne kobiety do 25 roku życia**. Stanowiły one 13,8% wszystkich rejestracji dokonanych w 2017 roku (w 2016 roku było to odpowiednio: 21 590 osób i 14,1%).

Tabela 51. Bilans bezrobotnych kobiet do 25 roku życia na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie					2016 r.		2017 r.			
					osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	zmiana do 2016 r.	
									osoby	w %
Bezrobotni zarejestrowani w okresie					**21 590**	**14,1**	**17 992**	**13,8**	**-3 598**	**-16,7**
w tym	po raz pierwszy				6 643	31,3	6 309	32,3	-334	-5,0
	po raz kolejny				14 947	11,4	11 683	10,6	-3 264	-21,8
	po pracach interwencyjnych				23	10,6	14	10,9	-9	-39,1
	po robotach publicznych				157	6,7	131	5,9	-26	-16,6
	po stażu				3 550	25,6	2 287	24,7	-1 263	-35,6
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych				0	0,0	2	15,4	2	x
	po szkoleniu				481	9,3	236	6,3	-245	-50,9
	po pracach społecznie użytecznych				112	3,2	66	2,2	-46	-41,1
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie					**21 230**	**13,2**	**18 281**	**12,4**	**-2 949**	**-13,9**
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w okresie				10 676	12,6	8 530	11,4	-2 146	-20,1
	z tego	niesubsydiowanej			8 401	12,7	6 351	11,2	-2 050	-24,4
			w tym	podjęcie działalności gospodarczej	62	3,4	45	2,5	-17	-27,4
				pracy sezonowej	390	16,8	223	15,0	-167	-42,8
		subsydiowanej			2 275	12,1	2 179	11,9	-96	-4,2
			z tego	prac interwencyjnych	253	8,5	236	8,1	-17	-6,7
				robót publicznych	298	6,0	280	5,4	-18	-6,0
				podjęcia działalności gospodarczej	140	6,7	161	7,7	21	15,0
				w tym w ramach bonu na zasiedlenie	1	11,1	1	5,0	0	0,0
				podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	201	6,0	154	5,2	-47	-23,4
				podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	109	21,5	140	22,5	31	28,4
				podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	10	34,5	13	28,9	3	30,0
				podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0		0			
				podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0		0			
				podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	1	14,3	0	0,0	-1	-100,0
				podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	x		x			
				inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	1 263	26,8	1 195	27,2	-68	-5,4
	rozpoczęcia szkolenia				468	8,8	232	6,1	-236	-50,4
	w tym w ramach bonu szkoleniowego				55	24,4	16	13,6	-39	-70,9
	rozpoczęcia stażu				3 603	30,1	3 856	29,8	253	7,0
	w tym w ramach bonu stażowego				110	38,1	41	40,2	-69	-62,7
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych				2	20,0	2	14,3	0	0,0
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej				132	3,7	87	2,6	-45	-34,1
	w tym w ramach PAI				19	4,7	4	3,4	-15	-78,9
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych				36	13,1	0	x	-36	-100,0
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI				702	11,4	631	10,1	-71	-10,1
	odmowy ustalenia profilu pomocy				0	0,0	0	0,0	0	x
	niepotwierdzenia gotowości do pracy				2 759	9,7	2 394	9,4	-365	-13,2
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego				1 963	19,5	1 827	19,7	-136	-6,9
	podjęcia nauki				232	57,3	154	54,8	-78	-33,6
	osiągnięcia wieku emerytalnego				x	x	x	x	x	x
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych				39	4,2	43	4,1	4	10,3
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego				x	x	x	x	x	x
	innych				618	9,0	525	8,4	-93	-15,0
Bezrobotni według stanu w końcu okresu					**8572**	**8,7**	**6610**	**8,1**	**-1 962**	**-22,9**
w tym zarejestrowani po raz pierwszy					3386	27,8	2710	27,0	-676	-20,0

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączonych zostało 18 281 bezrobotnych kobiet do 25 roku życia** – 12,4% wyrejestrowań osób bezrobotnych. W porównaniu z 2016 roku liczba wyłączonych z ewidencji w tej grupie zmniejszyła się o 13,9%, a ich udział w ogóle wyłączeń zmniejszył się o 0,8 pkt. proc.

Analizując powody wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w analizowanej grupie wiekowej można zauważyć, że w ciągu roku zmniejszył się udział bezrobotnych kobiet do 25 roku życia wyłączonych z ewidencji z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej (z 39,6% w 2016 roku do 34,7% w 2017 roku).

Tabela 52. Powody wyrejestrowań bezrobotnych kobiet do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.			
	ogółem	% w ogółem	ogółem	% w ogółem	zmiana do 2016 r.	
					w osobach	w %
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	8 401	39,6	**6 351**	34,7	-2 050	-24,4
Podjęcia pracy subsydiowanej	2 275	10,7	**2 179**	11,9	-96	-4,2
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji*	4 241	20,0	**4 177**	22,8	-64	-1,5
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	2 759	13,0	**2 394**	13,1	-365	-13,2
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	1 963	9,2	**1 827**	10,0	-136	-6,9
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	702	3,3	**631**	3,5	-71	-10,1
Pozostałe**	889	4,2	**722**	3,9	-167	-18,8
Ogółem	**21 230**	**100,0**	**18 281**	**100,0**	**-2 949**	**-13,9**

*Do pozazatrudnieniowych form zatrudnienia należą: rozpoczęcie szkolenia, rozpoczęcie stażu, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych.

***Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W 2017 roku **pracę podjęło 8530 bezrobotnych kobiet do 25 roku życia**. W ciągu roku liczba podjęć pracy przez bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszyła się o 20,1%.

Bezrobotni z tej grupy podejmowali przede wszystkim **zatrudnienie niesubsydiowane,** którego udział w ogóle podjęć pracy wyniósł 8,5%. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba bezrobotnych do 25 roku życia podejmujących taką formę zatrudnienia zmniejszyła się o 24,4%.

Zatrudnienie subsydiowane w 2017 roku podjęło 2179 bezrobotnych kobiet do 25 roku życia – 4,2% mniej niż w roku poprzednim.

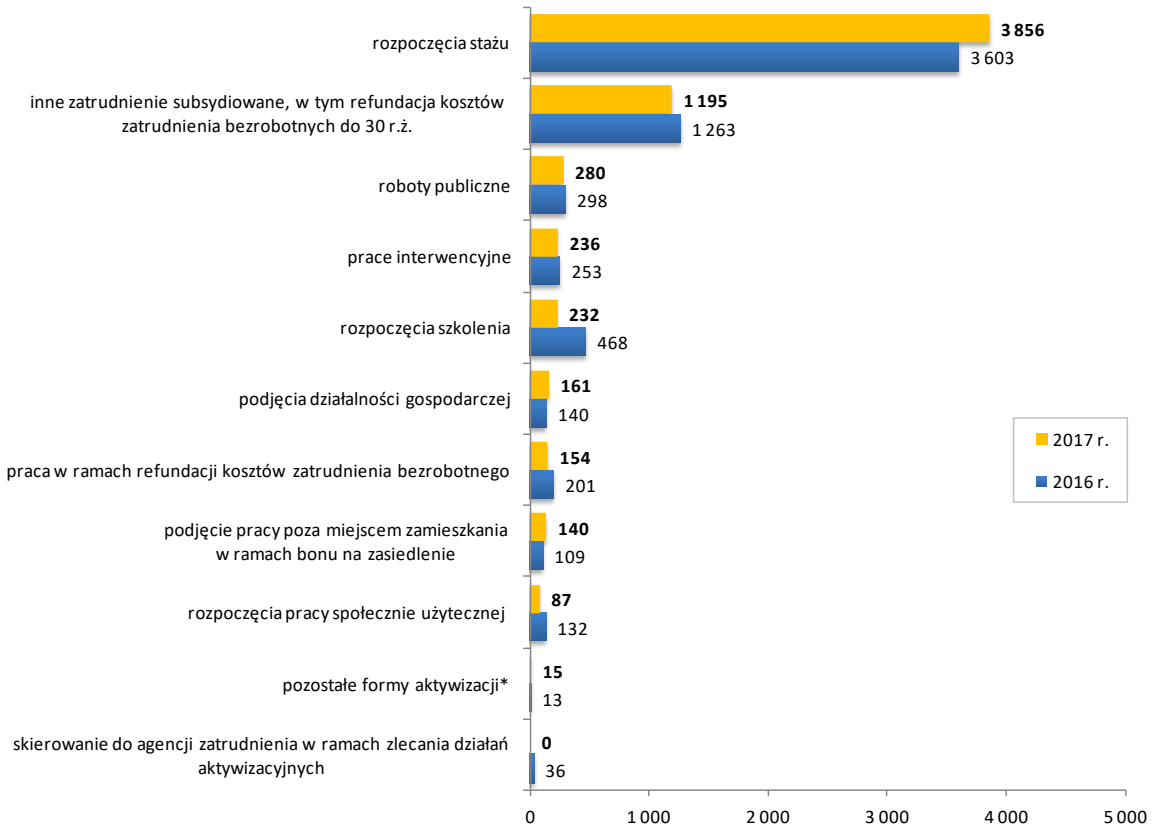
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w 2017 roku rozpoczęło 4177 bezrobotnych, w tym wieku (o 1,5 pkt. proc. mniej niż w 2016 roku).

Bezrobotne kobiety do 25 roku życia (3856 osób, o 7,0% więcej niż w roku poprzednim) stanowiły 30,0% wszystkich bezrobotnych w województwie podejmujących **staże** (wobec 30,1% w roku poprzednim). Z bonu stażowego skorzystało 41 kobiet (o 69 osób mniej niż w roku poprzednim).

Popularną formą pomocy w tej grupie były także **szkolenia** – 232 bezrobotnych kobiet do 25 roku życia (6,1% wszystkich bezrobotnych w województwie rozpoczynających tę formę aktywizacji).

Łącznie w 2017 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, pozazatrudnieniowe formy pomocy) **skorzystało 6356 bezrobotnych kobiet do 25 roku życia** (o 2,4% mniej niż w roku poprzednim).

Wykres 33. Aktywizacja bezrobotnych kobiet do 25 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

**Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego, podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*.

BEZROBOTNE KOBIETY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA[9]

Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia w końcu 2017 roku stanowiły w Polsce 10,5% wszystkich bezrobotnych oraz 19,0% bezrobotnych kobiet. Ich liczba w porównaniu do końca ubiegłego roku zmniejszyła się o 23,8% (35,350 osób) i wyniosła **113 136 osób**. **Bezrobotnych mężczyzn z tej samej kategorii wiekowej było 185 425 osób.** Stanowili oni 17,1% (tyle samo co w poprzednim roku), a ich liczba zmniejszyła się o 18,8% (43 037 osób).

Tabela 53. Bezrobotne kobiety do 50 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**148 486**	**11,1**	**20,8**	**113 136**	**10,5**	**19,0**	**-35 350**	**-23,8**	**-0,7**
Dolnośląskie	10 497	12,2	23,1	**7 747**	11,3	20,8	-2 750	-26,2	-1,0
Kujawsko-pomorskie	**10 997**	**11,2**	**19,4**	**8 751**	**10,7**	**17,9**	**-2 246**	**-20,4**	**-0,4**
Lubelskie	8 085	8,5	17,1	**6 444**	7,9	15,5	-1 641	-20,3	-0,5
Lubuskie	3 869	12,0	21,1	**2 680**	10,9	18,5	-1 189	-30,7	-1,1
Łódzkie	11 143	12,2	24,2	**8 164**	11,2	21,7	-2 979	-26,7	-1,0
Małopolskie	9 905	10,3	18,9	**8 080**	10,2	18,1	-1 825	-18,4	-0,1
Mazowieckie	21 222	11,2	22,6	**15 881**	10,3	20,1	-5 341	-25,2	-0,9
Opolskie	3 987	12,3	22,1	**3 028**	11,6	20,2	-959	-24,1	-0,7
Podkarpackie	9 913	9,2	17,6	**8 275**	9,1	17,0	-1 638	-16,5	-0,1
Podlaskie	4 730	9,8	21,4	**3 725**	9,3	19,7	-1 005	-21,2	-0,5
Pomorskie	7 596	11,8	19,7	**5 405**	10,9	17,5	-2 191	-28,8	-1,0
Śląskie	15 350	12,8	23,0	**11 333**	12,0	20,8	-4 017	-26,2	-0,8
Świętokrzyskie	5 409	9,5	18,7	**4 248**	9,1	17,5	-1 161	-21,5	-0,3
Warmińsko-mazurskie	8 605	11,8	21,7	**6 720**	11,2	19,9	-1 885	-21,9	-0,6
Wielkopolskie	8 929	11,5	19,5	**6 427**	10,9	18,0	-2 502	-28,0	-0,6
Zachodniopomorskie	8 249	12,5	22,6	**6 228**	11,8	20,4	-2 021	-24,5	-0,7

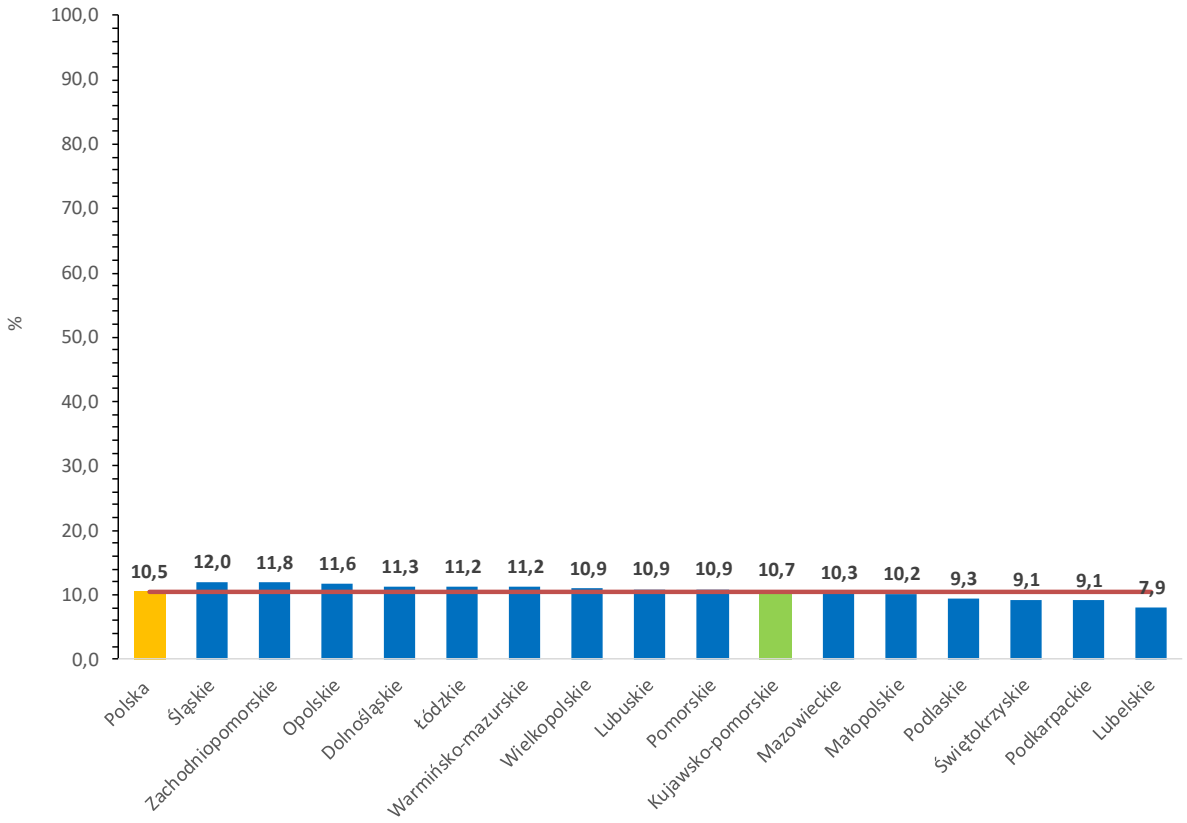
Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

[9] *Bezrobotny powyżej 50 roku życia - oznacza to bezrobotnego, który w dniu zastosowania wobec niego usług lub instrumentów rynku pracy ukończył co najmniej 50 rok życia.*

Spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich województwach, największy w *lubuskim* o 30,7% (1189 osób) zaś najmniejszy w *lubelskim* o 20,3% (1641 osób).

W końcu 2017 roku udział bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia w liczbie bezrobotnych ogółem w kraju wyniósł 10,5% i był o 0,2 pkt. proc. mniejszy od udziału w województwie kujawsko-pomorskim.

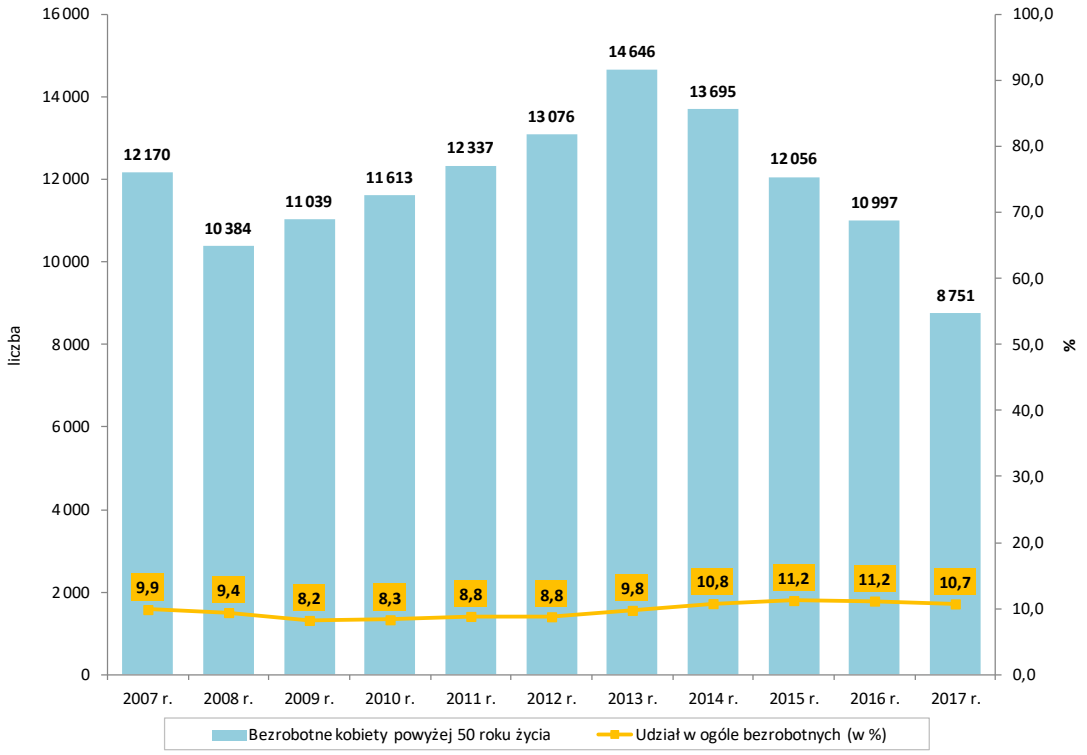
Wykres 34. Udział bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 roku w powiatowych urzędach pracy w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **8751 bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia**. **Stanowiły one 10,7% ogółu bezrobotnych.** W porównaniu z końcem poprzedniego roku udział ten zmniejszył się o 0,4 pkt. proc. W tym samym czasie było **11 855 bezrobotnych mężczyzn powyżej 50 roku życia – 14,5% wśród ogółu bezrobotnych**. Ich liczba w odniesieniu do końca roku poprzedniego zmniejszyła się o 17,1% (2443 osoby).

Wykres 35. Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Najwięcej bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia było zarejestrowanych w 2013 roku – 14 646 osób. Ich udział wśród ogółu bezrobotnych wyniósł 9,8%. W odniesieniu do stanu w końcu 2017 roku ich liczba zmniejszyła się o 40,2% (5895 osób).

W poszczególnych powiatach województwa kujawsko-pomorskiego udział bezrobotnych kobiet 50+ w liczbie bezrobotnych ogółem wyniósł od 13,6% w powiecie *lipnowskim* do 24,8% we *Włocławku*. W odniesieniu do końca 2016 roku spadek liczby bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia odnotowano we wszystkich powiatach. Największy w *Bydgoszczy* – 28,6% (307 osób) zaś najmniejszy w powiecie *radziejowskim* – 4,7% (14 osób).

Tabela 54. Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	1 075	13,4	24,5	**768**	11,7	20,5	-307	-28,6	-1,7
Bydgoszcz - powiat ziemski	371	11,8	20,5	**295**	11,1	18,6	-76	-20,5	-0,6
Grudziądz - powiat grodzki	653	14,4	25,4	**501**	13,5	22,5	-152	-23,3	-0,9
Grudziądz - powiat ziemski	233	9,8	16,3	**212**	10,5	16,6	-21	-9,0	0,7
Toruń - powiat grodzki	658	11,8	21,6	**529**	11,0	19,0	-129	-19,6	-0,8
Toruń - powiat ziemski	426	8,9	15,0	**360**	8,4	13,7	-66	-15,5	-0,5
Włocławek - powiat grodzki	1 187	15,2	27,8	**871**	14,1	24,8	-316	-26,6	-1,1
Włocławek - powiat ziemski	762	10,3	18,8	**625**	10,2	18,0	-137	-18,0	-0,1
Aleksandrów Kujawski	328	9,8	19,2	**284**	10,1	19,5	-44	-13,4	0,3
Brodnica	300	9,7	15,7	**231**	9,5	14,8	-69	-23,0	-0,3
Chełmno	323	11,5	19,0	**253**	10,4	16,9	-70	-21,7	-1,2
Golub-Dobrzyń	253	10,1	16,5	**193**	9,6	15,0	-60	-23,7	-0,6
Inowrocław	1 141	10,9	19,3	**944**	10,7	18,4	-197	-17,3	-0,2
Lipno	461	8,6	14,9	**335**	8,0	13,6	-126	-27,3	-0,5
Mogilno	275	11,5	17,9	**214**	10,9	16,4	-61	-22,2	-0,6
Nakło nad Notecią	449	10,2	17,7	**338**	9,2	14,8	-111	-24,7	-1,0
Radziejów	299	9,1	16,7	**285**	9,9	17,6	-14	-4,7	0,8
Rypin	276	11,7	17,8	**224**	11,3	16,8	-52	-18,8	-0,4
Sępólno Krajeńskie	249	10,1	17,2	**219**	10,6	17,1	-30	-12,0	0,5
Świecie	380	10,8	17,5	**344**	11,8	18,6	-36	-9,5	1,0
Tuchola	237	8,8	15,2	**209**	9,2	15,2	-28	-11,8	0,5
Wąbrzeźno	234	10,5	17,2	**172**	9,6	15,2	-62	-26,5	-1,0
Żnin	427	10,8	17,4	**345**	11,5	17,1	-82	-19,2	0,7
Województwo kujawsko-pomorskie	**10 997**	**11,2**	**19,4**	**8 751**	**10,7**	**17,9**	**-2 246**	**-20,4**	**-0,4**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Biorąc pod uwagę cechy społeczno-demograficzne bezrobotne kobiety 50+ to osoby poprzednio **pracujące od 10 do 20 lat** (31,1%; przed rokiem – 30,6%), posiadające wykształcenie **gimnazjalne lub niższe** (39,8%, przed rokiem – 39,6%) oraz pozostające w rejestrach PUP dłużej niż 12 miesięcy (od dnia ostatniej rejestracji) stanowiły 54,9% tej populacji (przed rokiem – 54,4%).

Tabela 55. Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016- 2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia							
	2016 r.				2017 r.			
	bezrobotni pow. 50 r.ż. ogółem		bezrobotne kobiety pow. 50 r.ż.		bezrobotni pow. 50 r.ż. ogółem		bezrobotne kobiety pow. 50 r.ż.	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bezrobotni ogółem	**25 295**	**100,0**	**10 997**	**100,0**	**20 606**	**100,0**	**8751**	**100,0**
według wieku* (w latach)								
45-54	9290	36,7	4872	44,3	**7647**	37,1	**4138**	47,3
55-59	10587	41,9	5227	47,5	**9086**	44,1	**4613**	52,7
60 lat i więcej	5418	21,4	898	8,2	**3873**	18,8	**0**	0,0
według wykształcenia								
- wyższe	809	3,2	353	3,2	**628**	3,0	**243**	2,8
- policealne i średnie zawodowe	3856	15,2	2220	20,2	**3071**	14,9	**1750**	20,0
- średnie ogólnokształcące	989	3,9	716	6,5	**818**	4,0	**568**	6,5
- zasadnicze zawodowe	9063	35,8	3351	30,5	**7438**	36,1	**2709**	31,0
- gimnazjalne i poniżej	10578	41,8	4357	39,6	**8651**	42,0	**3481**	39,8
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1	1610	6,4	548	5,0	**1318**	6,4	**423**	4,8
1 - 3	4022	15,9	1603	14,6	**3426**	16,6	**1376**	15,7
3 - 6	2869	11,3	1203	10,9	**2253**	10,9	**962**	11,0
6 - 12	3874	15,3	1664	15,1	**2847**	13,8	**1188**	13,6
12 - 24	4271	16,9	1764	16,0	**3244**	15,7	**1327**	15,2
powyżej 24	8649	34,2	4215	38,3	**7518**	36,5	**3475**	39,7
według stażu pracy (w latach)								
do 1 roku	1 858	7,3	942	8,6	**1 575**	7,6	**757**	8,7
1-5	2 242	8,9	948	8,6	**1 982**	9,6	**861**	9,8
5-10	2 908	11,5	1 471	13,4	**2 599**	12,6	**1 309**	15,0
10-20	6 903	27,3	3 367	30,6	**5 733**	27,8	**2 718**	31,1
20-30	7 250	28,7	2 736	24,9	**5 517**	26,8	**1 933**	22,1
30 lat i więcej	3 006	11,9	836	7,6	**2 240**	10,9	**593**	6,8
bez stażu	1 128	4,5	697	6,3	**960**	4,7	**580**	6,6

*Od 1 października 2017 roku weszły w życie przepisy przywracające wcześniej obowiązujący wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), w związku z tym w *Sprawozdaniach o rynku pracy* kobiety w wieku 60 lat i więcej nie są osobami bezrobotnymi.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika 1 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy" do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Analiza struktury zawodów, jakimi legitymowały się bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia wykazuje, że przede wszystkim były to przedstawicielki takich zawodów jak: sprzedawca (11,9%), sprzątaczka biurowa (5,1%), robotnik gospodarczy (4,2%), technik ekonomista (3,3%) i pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym (3,0%). Zawodu nie miało 8,4% bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia.

Tabela 56. Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia według zawodów w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku

Nazwa zawodu	2016 r.				2017 r.			
	Bezrobotni ogółem pow. 50 r.ż.		Bezrobotne kobiety pow. 50 r.ż.		Bezrobotni ogółem pow. 50 r.ż.		Bezrobotne kobiety pow. 50 r.ż.	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bez zawodu	1567	6,2	876	**8,0**	1 345	6,5	734	**8,4**
Sprzedawca S	1384	5,5	1234	**11,2**	1 180	5,7	1 045	**11,9**
Sprzątaczka biurowa	621	2,5	602	**5,5**	460	2,2	447	**5,1**
Robotnik gospodarczy	1339	5,3	449	**4,1**	1 117	5,4	364	**4,2**
Technik ekonomista S	420	1,7	382	**3,5**	318	1,5	288	**3,3**
Pomocniczny robotnik w przemyśle przetwórczym	511	2,0	329	**3,0**	427	2,1	266	**3,0**
Krawiec S	306	1,2	289	**2,6**	262	1,3	249	**2,8**
Szwaczka ręczna	339	1,3	333	**3,0**	240	1,2	233	**2,7**
Kucharz S	278	1,1	257	**2,3**	226	1,1	194	**2,2**
Technik prac biurowych S	260	1,0	224	**2,0**	207	1,0	174	**2,0**
Pakowacz ręczny	208	0,8	174	**1,6**	174	0,8	150	**1,7**
Technik rolnik S	219	0,9	137	**1,2**	187	0,9	124	**1,4**
Salowa	134	0,5	129	**1,2**	115	0,6	108	**1,2**
Księgowy	154	0,6	150	**1,4**	112	0,5	107	**1,2**
Kelner S	132	0,5	125	**1,1**	116	0,6	106	**1,2**
Pomoc kuchenna	143	0,6	133	**1,2**	108	0,5	98	**1,1**
Pozostali rolnicy upraw polowych	240	0,9	121	**1,1**	193	0,9	94	**1,1**
Rolnik S	222	0,9	126	**1,1**	171	0,8	92	**1,1**
Cukiernik S	126	0,5	95	**0,9**	113	0,5	86	**1,0**
Razem	**25 295**	**100,0**	**10 997**	**100,0**	**20 606**	**100,0**	**8751**	**100,0**

S - dany zawód objety jest kształceniem w systemie szkolnym

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności" do Sprawozdania MRPiPS - 01 o rynku pracy.*

W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowały się 9773 osoby powyżej 50 roku życia. Stanowiły one 7,5% całego napływu do bezrobocia w województwie. W odniesieniu do roku

poprzedniego liczba nowozarejestrowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 13,1%, ale ich udział w napływie ogółem wzrósł o 0,1 pkt. proc.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączonych zostało 12 019 osób w tej kategorii wiekowej** – 8,2% wyrejestrowań osób bezrobotnych. W porównaniu z 2016 roku liczba wyłączonych z ewidencji w tej grupie zmniejszyła się o 2,3%, ale ich udział w ogóle wyłączeń wzrósł o 0,6 pkt. proc.

Analizując powody wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych można zauważyć, że wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia — zmniejszył się udział osób wyłączonych z powody podjęcia pracy niesubsydiowanej (z 38,3% w 2016 roku do 37,8% w 2017 roku).

Tabela 57. Powody wyrejestrowań bezrobotnych powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.			
	ogółem	% w ogółem	ogółem	% w ogółem	zmiana do 2016 r.	
					w osobach	w %
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	4 125	38,3	**3 672**	37,8	-453	-11,0
Podjęcia pracy subsydiowanej	1 305	12,1	**1 279**	13,2	-26	-2,0
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji*	1 590	14,8	**1 425**	14,7	-165	-10,4
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	1 322	12,3	**1 218**	12,5	-104	-7,9
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	996	9,3	**864**	8,9	-132	-13,3
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	209	1,9	**185**	1,9	-24	-11,5
Pozostałe**	1 214	11,3	**1 069**	11,0	-145	-11,9
Ogółem	**10 761**	**100,0**	**9 712**	**100,0**	**-1 049**	**-9,7**

*Do pozazatrudnieniowych form zatrudnienia należą: rozpoczęcie szkolenia, rozpoczęcie stażu, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych.

***Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Zatrudnienie subsydiowane w 2017 roku rozpoczęło 1279 bezrobotnych kobiet w tym wieku (10,6% wyłączonych w tej grupie). W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia podejmujących zatrudnienie subsydiowane spadła o 2,0%. W ciągu roku zwiększyła się liczba zaktywizowanych w ramach najpopularniejszej, w tej grupie wiekowej, formy zatrudnienia subsydiowanego – **robót publicznych** (56,0% zatrudnienia subsydiowanego). W analizowanym okresie formę tą podjęło 715 bezrobotnych kobiet 50+, tj. 2,7% więcej niż w 2016 r.

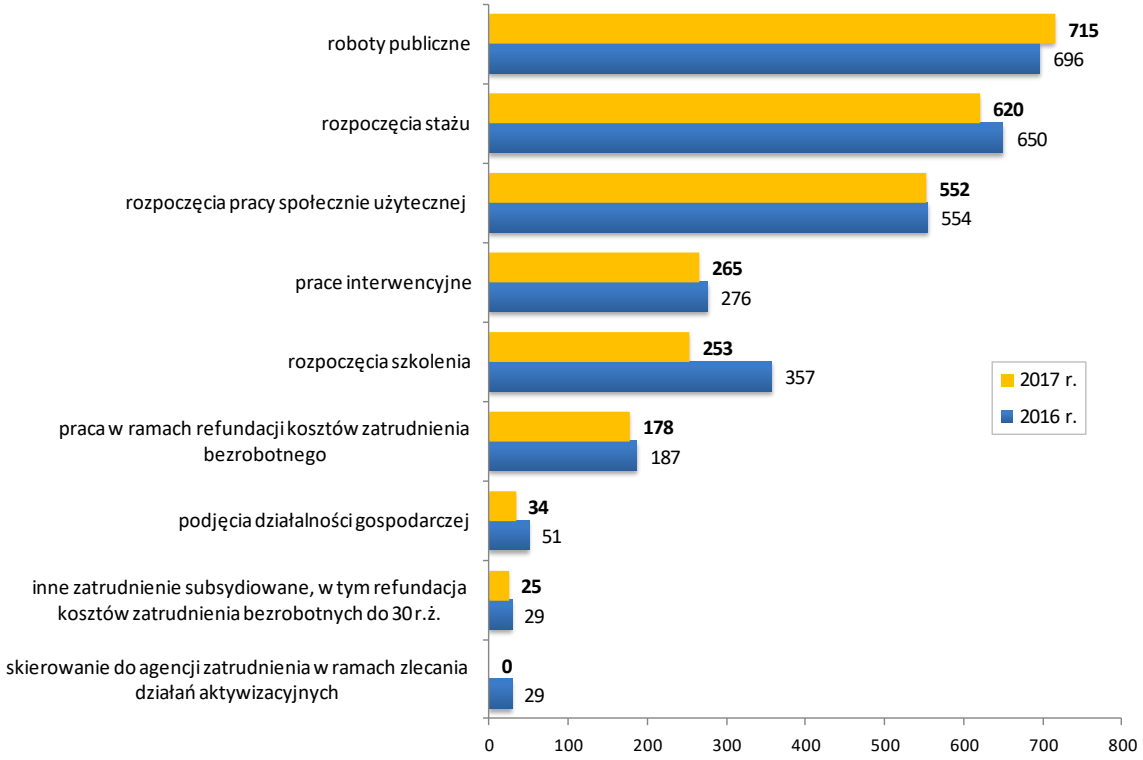
Tabela 58. Bilans bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia na tle bezrobotnych ogółem w województwie kujawsko pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie				2016 r.		2017 r.			
				osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	zmiana do 2016 r.	
								osoby	w %
Bezrobotni zarejestrowani w okresie				**11 244**	**7,4**	**9773**	**7,5**	**-1471**	**-13,1**
w tym	po raz pierwszy			757	3,6	643	3,3	-114	-15,1
	po raz kolejny			10 487	8,0	9130	8,2	-1357	-12,9
	po pracach interwencyjnych			11	5,1	12	9,3	1	9,1
	po robotach publicznych			354	15,1	368	16,7	14	4,0
	po stażu			922	6,7	585	6,3	-337	-36,6
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych			0	0,0	0	0,0	0	x
	po szkoleniu			360	7,0	248	6,6	-112	-31,1
	po pracach społecznie użytecznych			**573**	16,5	513	17,2	-60	-10,5
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie				**12 303**	**7,6**	**12 019**	**8,2**	**-284**	**-2,3**
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w okresie			5430	6,4	4951	6,6	-479	-8,8
	z tego	niesubsydiowanej		4125	6,2	3672	6,5	-453	-11,0
			w tym podjęcie działalności gospodarczej	88	4,8	72	4,0	-16	-18,2
			w tym pracy sezonowej	166	7,1	131	8,8	-35	-21,1
		subsydiowanej		1305	7,0	1279	7,0	-26	-2,0
		z tego	prac interwencyjnych	276	9,2	265	9,1	-11	-4,0
			robót publicznych	696	14,1	715	13,7	19	2,7
			podjęcia działalności gospodarczej	51	2,4	34	1,6	-17	-33,3
			w tym w ramach bonu na zasiedlenie	x	x	x	x	x	x
			podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	187	5,6	178	6,0	-9	-4,8
			podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	x	x	x	x	x	x
			podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	x	x	x	x	x	x
			podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	x	0	0,0	0	x
			podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	x	0	x	0	x
			podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	x	x	x	x	x	x
			podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	66	43,1	62	39,2	-4	-6,1
			inne, w tym refundacja kosztów zatrudnienia bezrobotnych do 30 roku życia	29	0,6	25	0,6	-4	-13,8
	rozpoczęcia szkolenia			357	6,7	253	6,6	-104	-29,1
	w tym w ramach bonu szkoleniowego			x	x	x	x	x	x
	rozpoczęcia stażu			650	5,4	620	4,8	-30	-4,6
	w tym w ramach bonu stażowego			x	x	x	x	x	x
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych			0	0,0	0	0,0	0	x
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej			554	15,6	552	16,5	-2	-0,4
	w tym w ramach PAI			60	14,9	19	16,1	-41	-68,3
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych			29	10,5	0	x	-29	-100,0
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI			209	3,4	185	3,0	-24	-11,5
	odmowy ustalenia profilu pomocy			0	0,0	0	0,0	0	x
	niepotwierdzenia gotowości do pracy			1322	4,6	1218	4,8	-104	-7,9
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego			996	9,9	864	9,3	-132	-13,3
	podjęcia nauki			0	0,0	0	0,0	0	x
	osiągnięcia wieku emerytalnego			646	68,3	1669	65,2	1023	158,4
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych			251	27,0	337	32,5	86	34,3
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego			896	57,0	638	56,7	-258	-28,8
	innych			963	14,0	732	11,8	-231	-24,0
Bezrobotni według stanu w końcu okresu				**10 997**	**11,2**	**8751**	**10,7**	**-2246**	**-20,4**
w tym zarejestrowani po raz pierwszy				964	7,9	761	7,6	-203	-21,1

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w analizowanym okresie rozpoczęło 1425 bezrobotnych kobiet 50+ (11,9% wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych w tej grupie). Bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia najczęściej uczestniczyły w **stażach,** które rozpoczęło 620 bezrobotnych (4,6% mniej niż w roku wcześniejszym). Stanowiły one 4,8% wszystkich bezrobotnych w województwie rozpoczynających tę formę pomocy. Popularną formą pomocy w tej grupie były także roboty publiczne – 715 osób (o 2,7% więcej niż przed rokiem) oraz **prace społecznie użyteczne** – 552 osoby (16,5% rozpoczynających tę formę aktywizacji).

Wykres 36. Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia w województwie kujawsko pomorskim w latach 2016-2017

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

BEZROBOTNE KOBIETY POSIADAJĄCE CO NAJMNIEJ JEDNO DZIECKO DO 6 ROKU ŻYCIA

W końcu 2017 roku w Polsce były **181 863 bezrobotne kobiety, które posiadały co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia**. Stanowiły one 16,8% wśród ogółu bezrobotnych. W porównaniu do końca poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 5,3% (ponad 10 tysięcy osób). Tylko w województwie *podlaskim* liczba bezrobotnych kobiet, które posiadały co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wzrosła o 1,5% (82 osoby) w pozostałych województwach spadek nie przekroczył 10,0%. **W tym samym czasie było 29 643 bezrobotnych mężczyzn, którzy posiadali co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia. Stanowili oni 2,7% wśród ogółu bezrobotnych**, a w porównaniu do końca poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 19,9% (7375 osób).

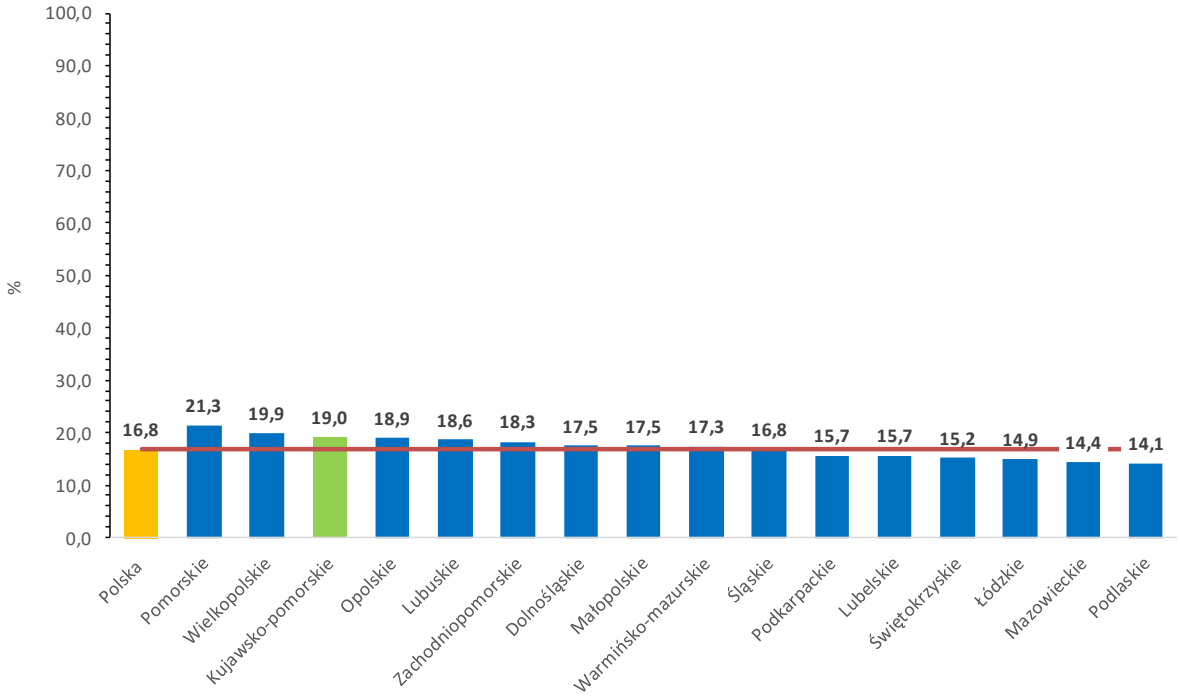
Tabela 59. Bezrobotne kobiety, posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według województw w latach 2016-2017. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia								
	2016 r.			2017 r.					
	liczba	% w bezrobotnych		liczba	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Polska	**192 004**	**14,4**	**27,0**	**181 863**	**16,8**	**30,5**	**-10 141**	**-5,3**	**2,4**
Dolnośląskie	13 218	15,4	29,1	**12 042**	17,5	32,3	-1 176	-8,9	2,1
Kujawsko-pomorskie	**16 006**	**16,2**	**28,2**	**15 531**	**19,0**	**31,8**	**-475**	**-3,0**	**2,8**
Lubelskie	13 173	13,8	27,9	**12 713**	15,7	30,7	-460	-3,5	1,9
Lubuskie	4 968	15,3	27,1	**4 575**	18,6	31,6	-393	-7,9	3,2
Łódzkie	11 397	12,5	24,7	**10 796**	14,9	28,7	-601	-5,3	2,3
Małopolskie	14 072	14,6	26,9	**13 867**	17,5	31,0	-205	-1,5	2,9
Mazowieckie	22 935	12,1	24,5	**22 245**	14,4	28,2	-690	-3,0	2,3
Opolskie	5 177	16,0	28,7	**4 927**	18,9	32,8	-250	-4,8	2,9
Podkarpackie	14 773	13,7	26,2	**14 255**	15,7	29,3	-518	-3,5	1,9
Podlaskie	5 577	11,5	25,3	**5 659**	14,1	30,0	82	1,5	2,6
Pomorskie	11 435	17,8	29,7	**10 583**	21,3	34,2	-852	-7,5	3,5
Śląskie	17 211	14,3	25,8	**15 876**	16,8	29,1	-1 335	-7,8	2,4
Świętokrzyskie	7 590	13,3	26,2	**7 072**	15,2	29,2	-518	-6,8	1,9
Warmińsko-mazurskie	10 908	14,9	27,5	**10 407**	17,3	30,8	-501	-4,6	2,4
Wielkopolskie	13 291	17,1	29,1	**11 707**	19,9	32,7	-1 584	-11,9	2,8
Zachodniopomorskie	10 273	15,6	28,2	**9 608**	18,3	31,4	-665	-6,5	2,7

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych Publicznych Służb Zatrudnienia http://psz.praca.gov.pl

W końcu 2017 roku w Polsce udział bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wyniósł 16,8% i był o 2,2 pkt. proc. mniejszy od udziału w województwie kujawsko-pomorskim.

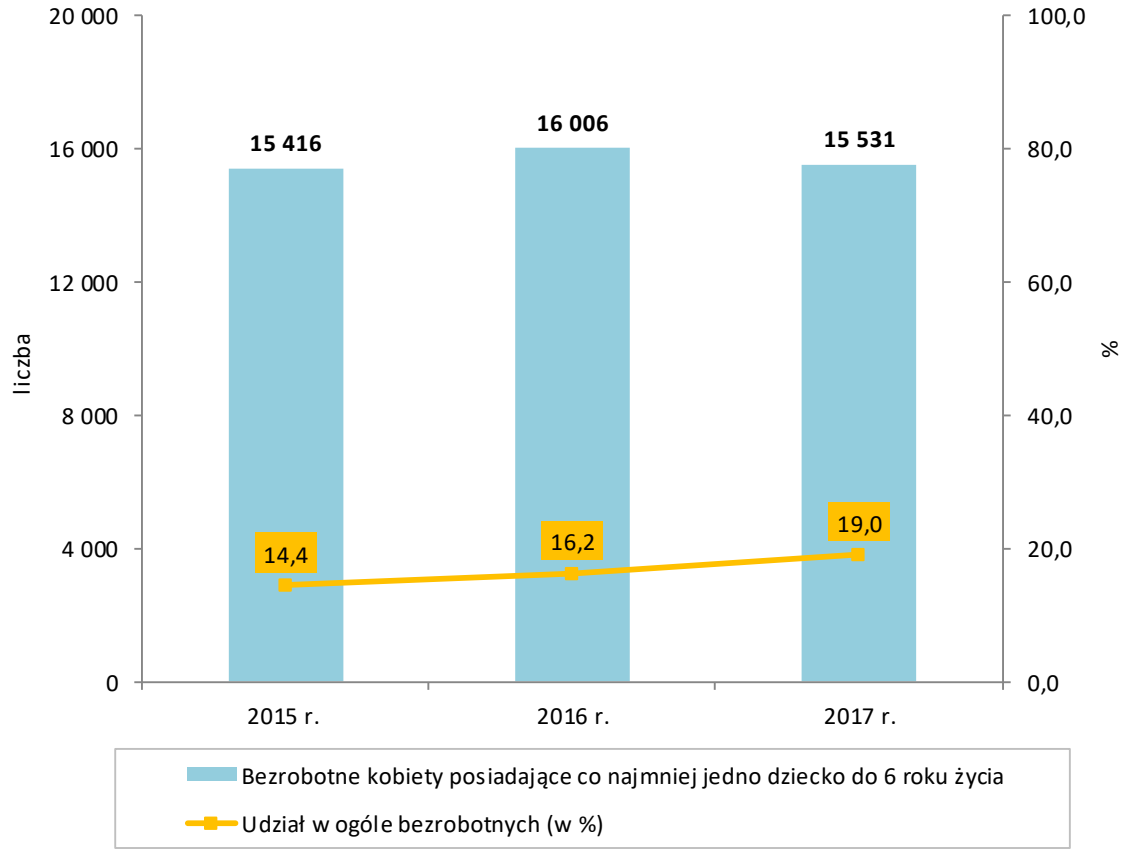
Wykres 37. Udział bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wśród ogółu bezrobotnych według województw. Stan w końcu 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie danych http://psz.praca.gov.pl/.

W końcu 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych pozostawało **15 531 bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia**. Stanowiły one **19,0% wśród ogółu bezrobotnych** (o 2,8 pkt. proc. więcej niż przed rokiem) i 86,3% wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia.

Wykres 38. Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu roku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W porównaniu z końcem poprzedniego roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet z omawianej grupy zmniejszyła się o 3,0% (475 osób). Spadek ten dotyczył 17 powiatów województwa i wynosił od 15,3% w powiecie *świeckim* do 0,6% w powiecie *chełmińskim*. Wzrost liczby zarejestrowanych w tej kategorii nastąpił w powiecie *nakielskim* (7,5%), *mogileńskim* (3,2%), *tucholskim* (3,0%), w *Toruniu* (0,6%) i w *Bydgoszczy* (0,1%). W powiecie *włocławskim* liczba bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia nie zmieniła się.

Największy udział tej grupy wśród bezrobotnych ogółem wystąpił w powiecie *brodnickim* (27,3%), zaś najmniejszy we *Włocławku* (13,2%).

Tabela 60. Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia wśród ogółu bezrobotnych (w %) według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017. Stan w końcu okresu

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia								
	2016 r.			2017 r.					
	osoby	% w bezrobotnych		osoby	% w bezrobotnych		zmiana do 2016 r.		
		ogółem	kobiet		ogółem	kobiet	w osobach	w %	w udziale w ogóle bezrobotnych (w pkt.proc.)
Bydgoszcz - powiat grodzki	1 265	15,8	28,9	**1266**	19,3	33,8	1	0,1	3,5
Bydgoszcz - powiat ziemski	576	18,3	31,8	**559**	21,1	35,3	-17	-3,0	2,8
Grudziądz - powiat grodzki	904	19,9	35,1	**857**	23,1	38,5	-47	-5,2	3,2
Grudziądz - powiat ziemski	542	22,7	38,0	**535**	26,4	41,9	-7	-1,3	3,7
Toruń - powiat grodzki	901	16,2	29,5	**906**	18,8	32,6	5	0,6	2,6
Toruń - powiat ziemski	819	17,1	28,8	**811**	19,0	30,8	-8	-1,0	1,9
Włocławek - powiat grodzki	825	10,6	19,4	**814**	13,2	23,2	-11	-1,3	2,7
Włocławek - powiat ziemski	816	11,0	20,2	**816**	13,4	23,5	0	0,0	2,3
Aleksandrów Kujawski	525	15,6	30,7	**499**	17,7	34,2	-26	-5,0	2,1
Brodnica	696	22,6	36,5	**668**	27,3	42,7	-28	-4,0	4,7
Chełmno	541	19,3	31,8	**538**	22,0	36,0	-3	-0,6	2,7
Golub-Dobrzyń	484	19,4	31,7	**439**	21,8	34,2	-45	-9,3	2,4
Inowrocław	1 293	12,4	21,8	**1281**	14,5	25,0	-12	-0,9	2,1
Lipno	906	16,8	29,2	**837**	20,1	34,0	-69	-7,6	3,2
Mogilno	436	18,3	28,4	**450**	23,0	34,6	14	3,2	4,7
Nakło nad Notecią	769	17,5	30,2	**827**	22,5	36,2	58	7,5	5,0
Radziejów	444	13,5	24,8	**425**	14,8	26,2	-19	-4,3	1,2
Rypin	563	23,9	36,2	**508**	25,7	38,1	-55	-9,8	1,7
Sępólno Krajeńskie	436	17,7	30,2	**424**	20,5	33,1	-12	-2,8	2,8
Świecie	772	21,9	35,5	**654**	22,4	35,3	-118	-15,3	0,6
Tuchola	473	17,5	30,2	**487**	21,5	35,4	14	3,0	4,0
Wąbrzeźno	348	15,7	25,6	**340**	18,9	30,0	-8	-2,3	3,3
Żnin	672	17,0	27,4	**590**	19,7	29,2	-82	-12,2	2,6
Województwo kujawsko-pomorskie	**16 006**	**16,2**	**28,2**	**15 531**	**19,0**	**31,8**	**-475**	**-3,0**	**2,8**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Z analizy cech społeczno-demograficznych tej grupy wynika, że były to przede wszystkim osoby **młode** (77,6% nie ukończyło 35 roku życia), z wykształceniem **gimnazjalnym i poniżej** (26,0%) najczęściej pozostające w rejestrach PUP nieprzerwanie **dłużej niż 24 miesiące** (34,0%), o **krótkim stażu pracy** (58,2% nie pracowało dłużej niż 5 lat), jak również nie posiadające żadnego stażu pracy (19,5%).

Tabela 61. Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według cech społeczno-demograficznych. Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia							
	2016 r.				2017 r.			
	ogółem		kobiety		ogółem		kobiety	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Bezrobotni ogółem	**19 057**	**100,0**	**16 006**	**100,0**	**17 992**	**100,0**	**15 531**	**100,0**
według wieku* (w latach)								
18-24	3745	19,7	3484	21,8	**3268**	18,2	**3107**	20,0
25-34	10 699	56,1	9109	56,9	**10 173**	56,5	**8 948**	57,6
35-44	4207	22,1	3 233	20,2	**4217**	23,4	**3312**	21,3
45-54	378	2,0	178	1,1	**315**	1,8	**162**	1,0
55-59	21	0,1	2	0,0	**16**	0,1	**2**	0,0
60 lat i więcej	7	0,0	0	0,0	**3**	0,0	**0**	0,0
według wykształcenia								
- wyższe	2198	11,5	2003	12,5	**2212**	12,3	**2028**	13,1
- policealne i średnie zawodowe	4091	21,5	3 685	23,0	**3935**	21,9	**3612**	23,3
- średnie ogólnokształcące	2505	13,1	2287	14,3	**2451**	13,6	**2250**	14,5
- zasadnicze zawodowe	4705	24,7	3774	23,6	**4321**	24,0	**3597**	23,2
- gimnazjalne i poniżej	5558	29,2	4257	26,6	**5073**	28,2	**4044**	26,0
według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach)								
do 1	1264	6,6	733	4,6	**1049**	5,8	**656**	4,2
1 - 3	2646	13,9	1829	11,4	**2319**	12,9	**1612**	10,4
3 - 6	2498	13,1	1932	12,1	**2293**	12,7	**1804**	11,6
6 - 12	3468	18,2	2918	18,2	**2891**	16,1	**2524**	16,3
12 - 24	4054	21,3	3685	23,0	**3954**	22,0	**3649**	23,5
powyżej 24	5127	26,9	4909	30,7	**5486**	30,5	**5286**	34,0
według stażu pracy (w latach)								
do 1 roku	4 125	21,6	3 646	22,8	**3 934**	21,9	**3 538**	22,8
1-5	6 589	34,6	5 533	34,6	**6 315**	35,1	**5 495**	35,4
5-10	3 286	17,2	2 455	15,3	**3 105**	17,3	**2 448**	15,8
10-20	1 484	7,8	1 014	6,3	**1 359**	7,6	**951**	6,1
20-30	122	0,6	60	0,4	**110**	0,6	**68**	0,4
30 lat i więcej	5	0,0	1	0,0	**7**	0,0	**0**	0,0
bez stażu	3 446	18,1	3 297	20,6	**3 162**	17,6	**3 031**	19,5

*Od 1 października 2017 roku weszły w życie przepisy przywracające wcześniej obowiązujący wiek emerytalny (60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn), w związku z tym w *Sprawozdaniach o rynku pracy* kobiety w wieku 60 lat i więcej nie są osobami bezrobotnymi.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Załącznika 1 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy" do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowało się 12 877 bezrobotnych kobiet posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 9,7% mniej niż w roku poprzednim, wśród ogółu bezrobotnych spadek o 10,3%). Było to 9,9% wszystkich rejestracji w powiatowych urzędach pracy (wobec 9,3% w 2016 roku).

Tabela 62. Zmiany w poziomie bezrobocia wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.		
		zmiana		
	osoby			w %
stan w końcu roku				
ogółem	19 057	17 992	-1065	-5,6
kobiety	16 006	15 531	-475	-3,0
mężczyźni	3 051	2 461	-590	-19,3
nowe rejestracje w roku				
ogółem	21 655	19 425	-2230	-10,3
kobiety	14 268	12 877	-1391	-9,7
mężczyźni	7 387	6 548	-839	-11,4
podjęcia pracy w roku				
ogółem	10 538	9880	-658	-6,2
kobiety	6298	5951	-347	-5,5
mężczyźni	4 240	3929	-311	-7,3

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

AKTYWIZACJA BEZROBOTNYCH KOBIET ZA POŚREDNICTWEM POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowały się 65 023 bezrobotne kobiety**. **Stanowiły one 49,9% całego napływu do bezrobocia w województwie**. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba nowozarejestrowanych kobiet zmniejszyła się o 14,1%, ale ich udział w napływie ogółem zwiększył się o 0,3 pkt. proc.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączone zostały 72 882 kobiety i 74 379 mężczyzn**, co stanowiło odpowiednio **49,5% i 50,5% wyrejestrowań osób bezrobotnych**. W porównaniu z 2016 roku liczba wyłączonych z ewidencji kobiet zmniejszyła się o 8,2%, a mężczyzn o 9,3%. Analizując powody wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych można zauważyć roczny spadek udziału osób wyłączonych z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej, który dotyczył obu płci (kobiety spadek o 14,2%, mężczyźni – 14,7%). W porównaniu z 2016 rokiem zauważalnie wzrosła liczba i udział pozostałych powodów wyłączeń, do których należy m.in. osiągnięcie wieku emerytalnego.

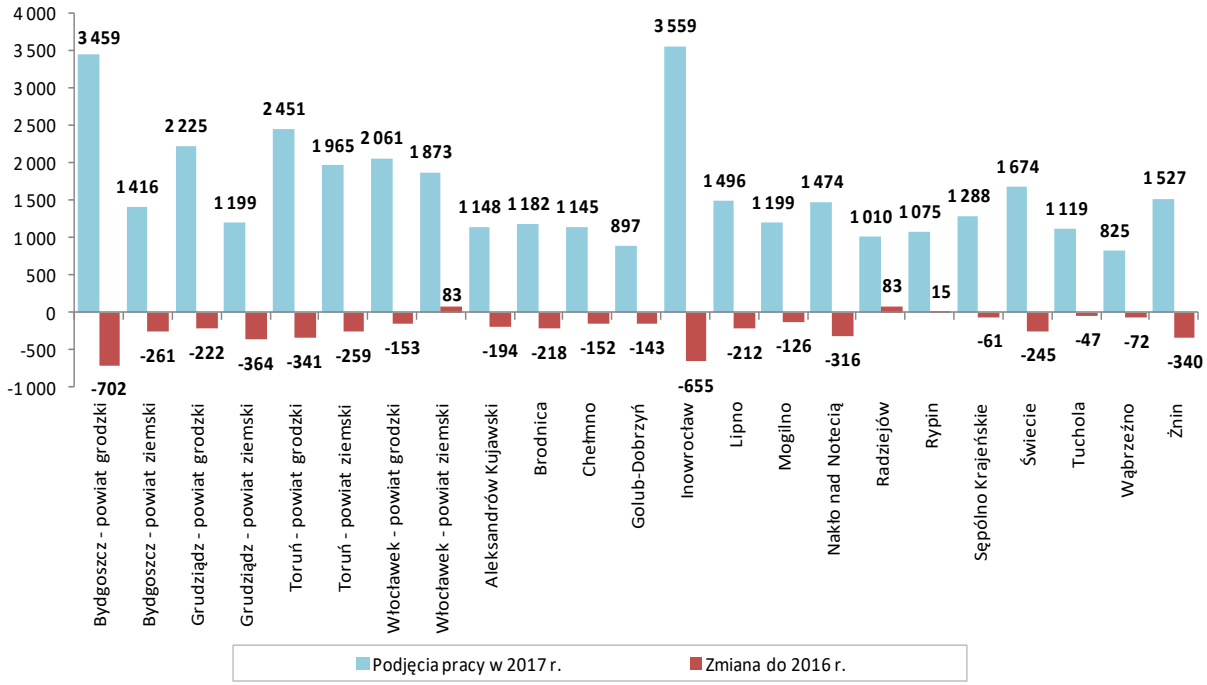
Bezrobotne kobiety stanowiły niemal połowę wszystkich podjęć pracy w województwie. Łącznie **powiatowe urzędy pracy** w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy **zaktywizowały 20 884 bezrobotne kobiety**, co stanowiło 14,2% ogółu wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych (rok wcześniej – 13,3%).

PODJĘCIA PRACY

Pomimo tych zmian podobnie jak w latach wcześniejszych **najczęstszą przyczyną wyłączeń zarówno bezrobotnych kobiet jak i mężczyzn było podjęcie pracy**. W 2017 roku pracę podjęło 37 267 kobiet i 37 618 mężczyzn (odpowiednio o 11,6% i 11,8% mniej niż w roku poprzednim).

Spadek liczby bezrobotnych kobiet podejmujących pracę dotyczył 20 powiatów (od 702 osób w *Bydgoszczy* do 61 osób w powiecie *sępoleńskim)*. Wzrost zanotowano w powiecie *rypińskim* (o 15 osób) oraz *radziejowskim* i *włocławskim* (po 83 osoby).

Wykres 39. Bezrobotne kobiety podejmujące pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 roku według powiatów

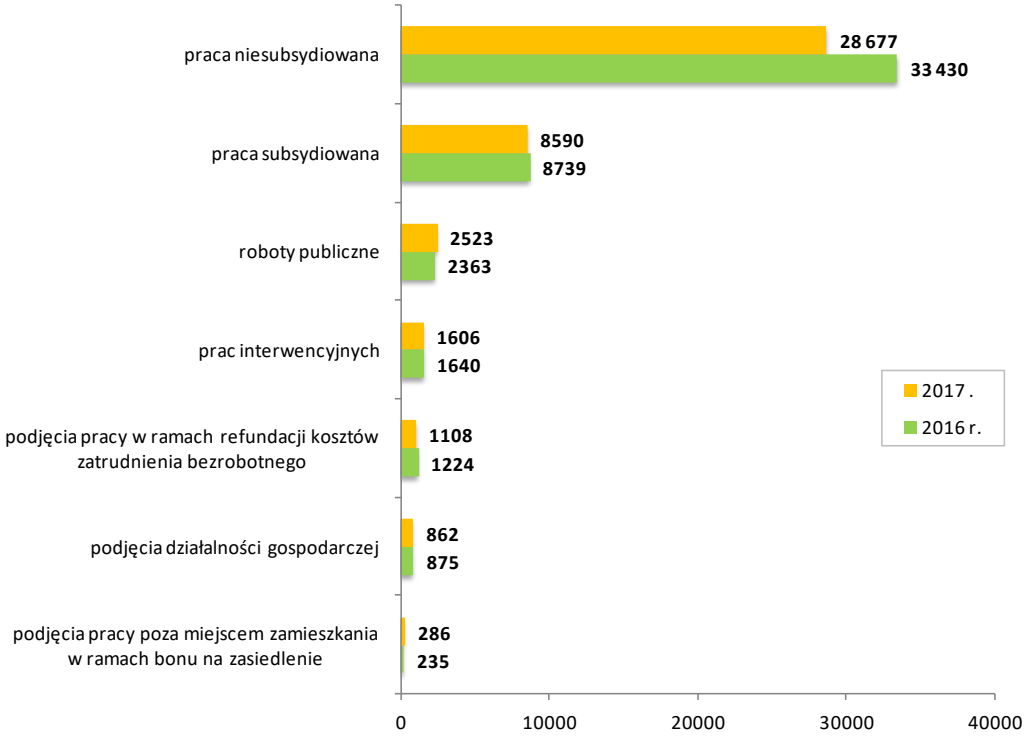

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Bezrobotne kobiety podejmujące zatrudnienie niesubsydiowane (28 677 osób) stanowiły 38,3% podjęć pracy w województwie, a mężczyźni – 37,2%. W porównaniu z 2016 rokiem liczba podjęć pracy niesubsydiowanej zmniejszyła się o 14,2% w przypadku kobiet i 14,7% w przypadku mężczyzn.

Zatrudnienie subsydiowane w 2017 roku podjęło 8590 bezrobotnych kobiet, co stanowiło 11,8% ogółu kobiet wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych. Z zatrudnienia subsydiowanego częściej korzystali mężczyźni niż kobiety, które stanowiły 46,7% ogółu bezrobotnych uczestniczących w takich formach pomocy. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych kobiet podejmujących zatrudnienie subsydiowane zmalała o 1,7% (wśród mężczyzn spadek o 2,4%). Spadek ten dotyczył głównie zatrudnienia w ramach innej pracy subsydiowanej, w tym refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego do 30 roku życia. W ciągu roku zauważalnie wzrosła liczba kobiet rozpoczynających roboty publiczne (wzrost o 6,8%) oraz pracę w ramach bonu na zasiedlenie (21,7%).

Wykres 40. Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Udział zatrudnienia subsydiowanego w podjęciach pracy ogółem w 2017 roku w poszczególnych powiatach był bardzo zróżnicowany i wynosił od 15,5% w powiecie *nakielskim* do 39,1% w powiecie *lipnowskim*. Spadek liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie dotyczył 20 powiatów i wyniósł od 23,3% powiecie *grudziądzkim* do 4,5% w powiecie *sępoleńskim*.

Tabela 63. Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według powiatów

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety							
	2016 r.			2017 r.				
	razem	subsydiowane		razem	zmiana do 2016 r.		subsydiowane	
	osoby		%	osoby		%	osoby	%
Bydgoszcz - powiat grodzki	4 161	548	13,2	**3459**	-702	-16,9	488	14,1
Bydgoszcz - powiat ziemski	1 677	303	18,1	**1416**	-261	-15,6	301	21,3
Grudziądz - powiat grodzki	2 447	712	29,1	**2225**	-222	-9,1	797	35,8
Grudziądz - powiat ziemski	1 563	518	33,1	**1199**	-364	-23,3	425	35,4
Toruń - powiat grodzki	2 792	275	9,8	**2451**	-341	-12,2	302	12,3
Toruń - powiat ziemski	2 224	536	24,1	**1965**	-259	-11,6	422	21,5
Włocławek - powiat grodzki	2 214	411	18,6	**2061**	-153	-6,9	403	19,6
Włocławek - powiat ziemski	1 790	513	28,7	**1873**	83	4,6	560	29,9
Aleksandrów Kujawski	1 342	175	13,0	**1148**	-194	-14,5	210	18,3
Brodnica	1 400	207	14,8	**1182**	-218	-15,6	178	15,1
Chełmno	1 297	369	28,5	**1145**	-152	-11,7	236	20,6
Golub-Dobrzyń	1 040	235	22,6	**897**	-143	-13,8	192	21,4
Inowrocław	4 214	1032	24,5	**3559**	-655	-15,5	779	21,9
Lipno	1 708	462	27,0	**1496**	-212	-12,4	585	39,1
Mogilno	1 325	285	21,5	**1199**	-126	-9,5	283	23,6
Nakło nad Notecią	1 790	277	15,5	**1474**	-316	-17,7	229	15,5
Radziejów	927	208	22,4	**1010**	83	9,0	263	26,0
Rypin	1 060	307	29,0	**1075**	15	1,4	359	33,4
Sępólno Krajeńskie	1 349	408	30,2	**1288**	-61	-4,5	497	38,6
Świecie	1 919	201	10,5	**1674**	-245	-12,8	232	13,9
Tuchola	1 166	212	18,2	**1119**	-47	-4,0	293	26,2
Wąbrzeźno	897	242	27,0	**825**	-72	-8,0	241	29,2
Żnin	1 867	303	16,2	**1527**	-340	-18,2	315	20,6
Województwo kujawsko-pomorskie	**42 169**	**8 739**	**20,7**	**37 267**	**-4902**	**-11,6**	**8 590**	**23,0**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W 2017 roku pracę prawie równie często podejmowali mężczyźni jak i kobiety (odpowiednio 50,2% i 49,8% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę). Kobiety zamieszkujące wieś stanowiły 22,8% bezrobotnych kobiet podejmujących pracę, bezrobotne kobiety do 30 roku życia – 20,6%, bezrobotne kobiety powyżej 50 roku życia – 6,6%, natomiast długotrwale bezrobotne kobiety – 16,4%.

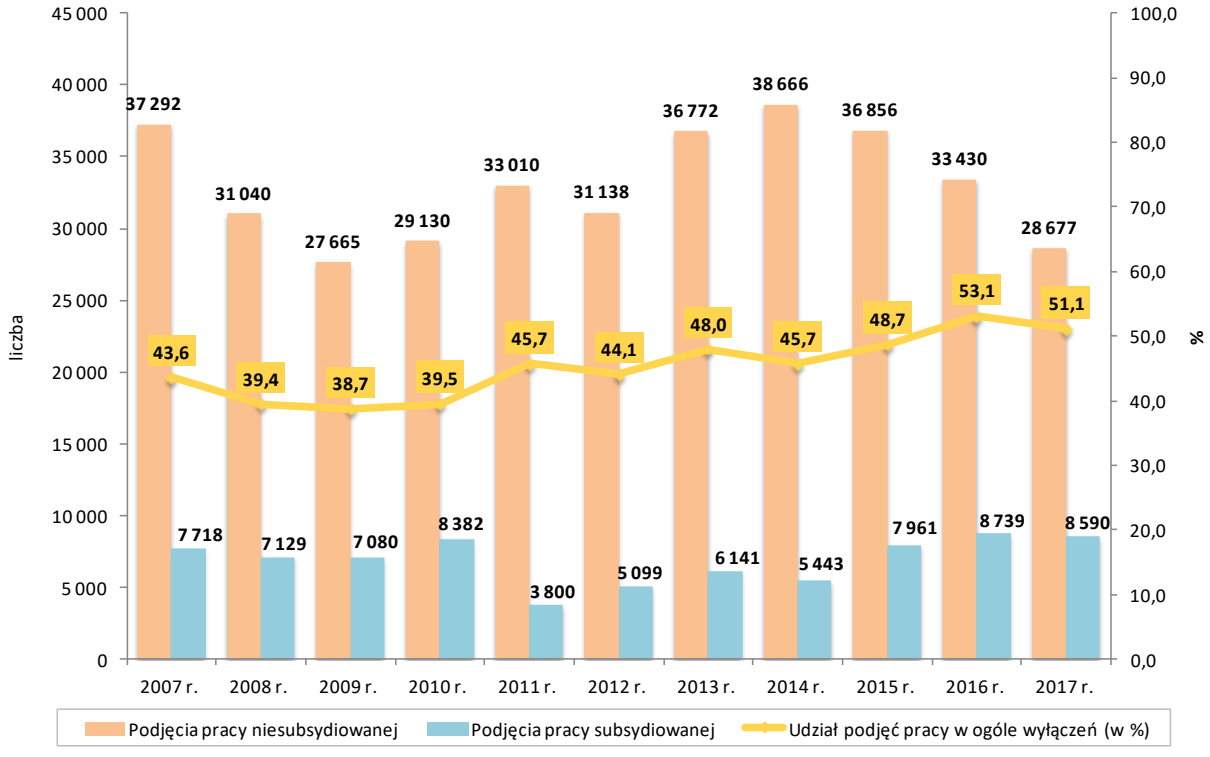
Tabela 64. Wybrane kategorie bezrobotnych kobiet podejmujących pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2017 r.

Wyszczególnienie	Podjęcia pracy					
	ogółem		niesubsydiowane		subsydiowane	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Ogółem bezrobotni	**74 885**	**100,0**	**56 499**	**100,0**	**18 386**	**100,0**
w tym:						
mężczyźni	37 618	50,2	27 822	49,2	9 796	53,3
kobiety	37 267	49,8	28 677	50,8	8 590	46,7
w tym:						
zamieszkałe na wsi	17 086	22,8	12 935	22,9	4 151	22,6
do 30 roku życia	15 444	20,6	11 368	20,1	4 076	22,2
do 25 roku życia	8 530	11,4	6 351	11,2	2 179	11,9
powyżej 50 roku życia	4 951	6,6	3 672	6,5	1 279	7,0
długotrwale bezrobotne	12 271	16,4	9 599	17,0	2 672	14,5
niepełnosprawne	1514	2,0	1207	2,1	307	1,7

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Zatrudnienie subsydiowane częściej podejmowali mężczyźni: w 2017 roku stanowili oni 53,3% wszystkich bezrobotnych podejmujących tę formę aktywizacji.

Wykres 41. Bezrobotne kobiety podejmujące pracę w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2007-2017

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*.

W poszczególnych powiatach województwa udział wyłączeń bezrobotnych kobiet z powodu podjęcia pracy wynosił od 61,7% w powiecie *tucholskim* do 40,7% w powiecie *lipnowskim.*

Tabela 65. Wyłączenia z ewidencji bezrobotnych kobiet i z powodu podjęcia pracy w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według powiatów

Wyszczególnienie	Bezrobotne kobiety wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych					
	2016 r.			2017 r.		
	razem	z powodu podjęcia pracy		razem	z powodu podjęcia pracy	
	osoby		%	osoby		%
Bydgoszcz - powiat grodzki	7 625	4161	54,6	**6771**	3459	51,1
Bydgoszcz - powiat ziemski	3 213	1677	52,2	**2761**	1416	51,3
Grudziądz - powiat grodzki	4 724	2447	51,8	**4163**	2225	53,4
Grudziądz - powiat ziemski	2 662	1563	58,7	**2076**	1199	57,8
Toruń - powiat grodzki	5 103	2792	54,7	**4458**	2451	55,0
Toruń - powiat ziemski	4 745	2224	46,9	**3822**	1965	51,4
Włocławek - powiat grodzki	4 280	2214	51,7	**4311**	2061	47,8
Włocławek - powiat ziemski	3 543	1790	50,5	**3800**	1873	49,3
Aleksandrów Kujawski	2 632	1342	51,0	**2299**	1148	49,9
Brodnica	2 831	1400	49,5	**2571**	1182	46,0
Chełmno	2 341	1297	55,4	**2101**	1145	54,5
Golub-Dobrzyń	2 201	1040	47,3	**1978**	897	45,3
Inowrocław	7 565	4214	55,7	**7065**	3559	50,4
Lipno	3 599	1708	47,5	**3678**	1496	40,7
Mogilno	2 266	1325	58,5	**2032**	1199	59,0
Nakło nad Notecią	3 684	1790	48,6	**3191**	1474	46,2
Radziejów	1 939	927	47,8	**2062**	1010	49,0
Rypin	1 988	1060	53,3	**2022**	1075	53,2
Sępólno Krajeńskie	2 174	1349	62,1	**2112**	1288	61,0
Świecie	3 665	1919	52,4	**3306**	1674	50,6
Tuchola	1 934	1166	60,3	**1815**	1119	61,7
Wąbrzeźno	1 464	897	61,3	**1487**	825	55,5
Żnin	3 239	1867	57,6	**3001**	1527	50,9
Województwo kujawsko-pomorskie	**79 417**	**42 169**	**53,1**	**72 882**	**37 267**	**51,1**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

POZAZATRUDNIENIOWE FORMY AKTYWIZACJI

Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji (do których należą: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych) w analizowanym okresie rozpoczęło 12 294 bezrobotnych kobiet (16,9% kobiet wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych, rok wcześniej 16,1%). Takie formy pomocy częściej kierowane były do kobiet (61,1%) niż mężczyzn.

Tabela 66. Powody wyrejestrowań bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017 według płci

Wyszczególnienie	Ogółem				Kobiety				Mężczyźni			
	2016 r.		2017 r.		2016 r.		2017 r.		2016 r.		2017 r.	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Podjęcia pracy niesubsydiowanej	66 054	40,9	**56 499**	38,4	33 430	42,1	**28677**	39,3	32 624	39,8	**27 822**	37,4
Podjęcia pracy subsydiowanej	18 776	11,6	**18 386**	12,5	8 739	11,0	**8 590**	11,8	10 037	12,2	**9 796**	13,2
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji*	21 117	13,1	**20 135**	13,7	12 799	16,1	**12 294**	16,9	8 318	10,1	**7 841**	10,5
Niepotwierdzenie gotowości do pracy	28 540	17,7	**25 472**	17,3	10 557	13,3	**9 493**	13,0	17 983	21,9	**15 979**	21,5
Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	10 073	6,2	**9 287**	6,3	6 245	7,9	**5 861**	8,0	3 828	4,7	**3 426**	4,6
Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	6 139	3,8	**6 264**	4,3	2 203	2,8	**2 124**	2,9	3 936	4,8	**4 140**	5,6
Pozostałe**	10 733	6,6	**11 218**	7,6	5 444	6,9	**5 843**	8,0	5 289	6,4	**5 375**	7,2
Ogółem	**161 432**	**100,0**	**147 261**	**100,0**	**79 417**	**100,0**	**72882**	**100,0**	**82 015**	**100,0**	**74 379**	**100,0**

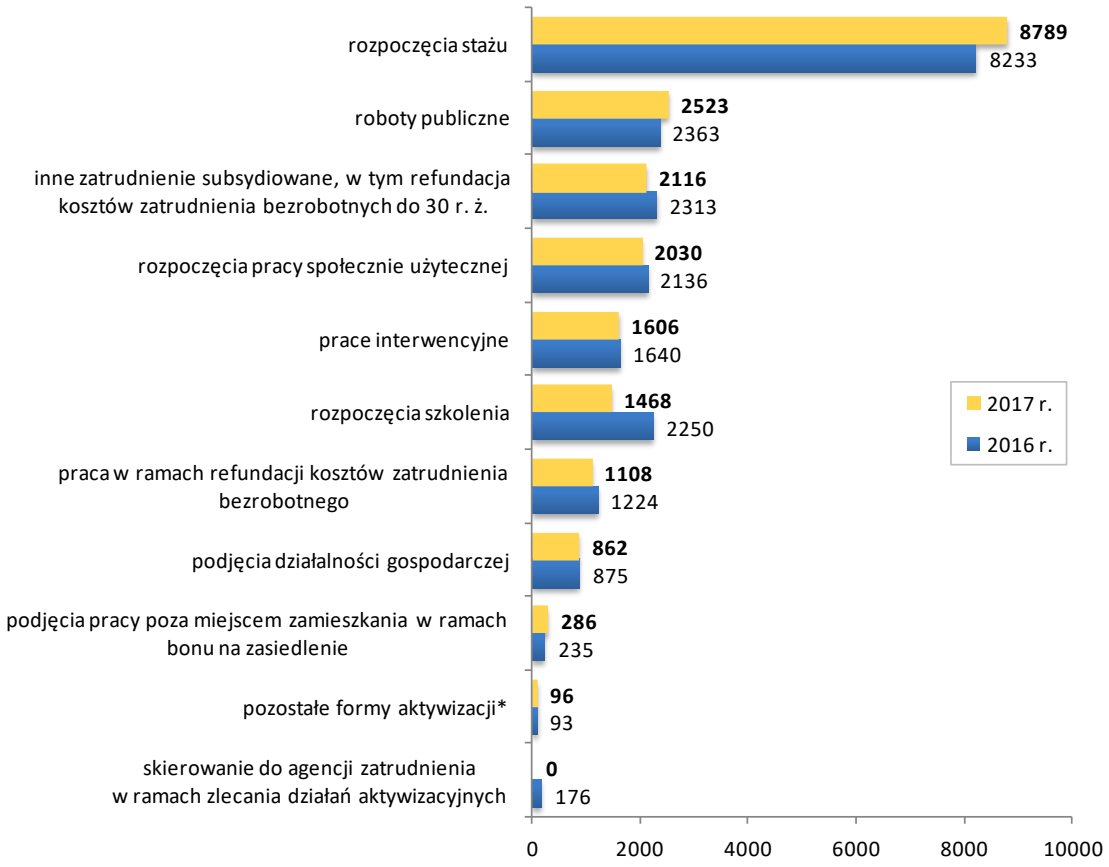
**Do pozazatrudnieniowych form zatrudnienia należą: rozpoczęcie szkolenia, rozpoczęcie stażu, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych.*

***Do pozostałych należą: odmowa ustalenia profilu pomocy, podjęcie nauki, osiągniecie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego, osoby, o których mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1, 9 i 10 ustawy, tj. niespełniające warunków art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Podobnie jak w latach wcześniejszych najpopularniejszą, pozazatrudnieniową formą aktywizacji były **staże**, które rozpoczęło 8789 bezrobotnych kobiet (o 556 osób, 6,8% więcej niż w roku poprzednim). Kobiety stanowiły 67,9% bezrobotnych rozpoczynających tę formę pomocy.

Wykres 42. Aktywizacja bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

** Do pozostałych form aktywizacji należą: podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego, rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych, podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne, podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego, podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę.*

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Najpopularniejszą formą zatrudnienia subsydiowanego były **roboty publiczne**, które podjęły 2523 osoby (w 2016 roku – 2363 osoby), prace interwencyjne – 1606 osób (w 2016 roku – 1640 osób) oraz podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 1108 osób (w 2016 roku – 1224 osoby).

Tabela 67. Podjęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji przez bezrobotne kobiety według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	Rozpoczęcia pozazatrudnieniowych form aktywizacji			
	2016 r.	2017 r.		
			zmiana do 2016 r.	
	osoby			%
Bydgoszcz - powiat grodzki	554	**520**	-34	-6,1
Bydgoszcz - powiat ziemski	340	**308**	-32	-9,4
Grudziądz - powiat grodzki	918	**612**	-306	-33,3
Grudziądz - powiat ziemski	545	**399**	-146	-26,8
Toruń - powiat grodzki	611	**680**	69	11,3
Toruń - powiat ziemski	1232	**748**	-484	-39,3
Włocławek - powiat grodzki	712	**703**	-9	-1,3
Włocławek - powiat ziemski	675	**756**	81	12,0
Aleksandrów Kujawski	537	**462**	-75	-14,0
Brodnica	453	**432**	-21	-4,6
Chełmno	368	**407**	39	10,6
Golub-Dobrzyń	428	**401**	-27	-6,3
Inowrocław	951	**1156**	205	21,6
Lipno	772	**989**	217	28,1
Mogilno	371	**357**	-14	-3,8
Nakło nad Notecią	573	**505**	-68	-11,9
Radziejów	611	**557**	-54	-8,8
Rypin	373	**412**	39	10,5
Sępólno Krajeńskie	395	**385**	-10	-2,5
Świecie	534	**591**	57	10,7
Tuchola	281	**236**	-45	-16,0
Wąbrzeźno	226	**235**	9	4,0
Żnin	339	**443**	104	30,7
Województwo kujawsko-pomorskie	**12 799**	**12 294**	**-505**	**-3,9**

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*

Spadek liczby bezrobotnych kobiet podejmujących pozazatrudnieniowe formy aktywizacji dotyczył 14 powiatów województwa i wyniósł od 39,3% w powiecie *toruńskim* do 1,3% we *Włocławku*. Największy wzrost liczby rozpoczynających analizowane formy pomocy nastąpił w powiecie *żnińskim* (30,7%) i *lipnowskim* (28,1%).

Tabela 68. Struktura podjęć pozazatrudnieniowych form aktywizacji przez bezrobotne kobiety w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	2016 r.		2017 r.			
			osoby	%	zmiana do 2016 r.	
	osoby	%			osoby	%
Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji z tego:	**12 799**	**100,0**	**12 294**	**100,0**	**-505**	**-3,9**
Rozpoczęcie szkolenia	2 250	17,6	**1 468**	11,9	-782	-34,8
- w tym w ramach bonu szkoleniowego	92	0,7	**42**	0,3	-50	-54,3
Rozpoczęcie stażu	8 233	64,3	**8 789**	71,5	556	6,8
- w tym w ramach bonu stażowego	176	1,4	**71**	0,6	-105	-59,7
Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	4	0,03	**7**	0,1	3	75,0
Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	2 136	16,7	**2 030**	16,5	-106	-5,0
- w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI)	266	2,1	**75**	0,6	-191	-71,8
Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	176	1,4	**0**	0,0	-176	-100,0

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Połowa kobiet korzystająca z pozaztrudnieniowych form pomocy to osoby zamieszkałe na wsi, przy czym w ciągu roku ich udział wśród rozpoczynających pozazatrudnieniowe formy aktywizacji zmniejszył się o 1,9 pkt. proc., podobnie jak odsetek długotrwale bezrobotnych kobiet, które w 2017 roku stanowiły 27,0% osób zaktywizowanych w ramach omawianych form pomocy (rok wcześniej 28,7%).

Tabela 69. Wybrane kategorie bezrobotnych kobiet rozpoczynające pozazatrudnieniowe formy aktywizacji w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	Rozpoczynające pozazatrudnieniowe formy aktywizacji					
	2016 r.		2017 r.			
			osoby	%	zmiana do 2016 r.	
	osoby	%			osoby	%
Ogółem bezrobotni	**21 117**	**100,0**	**20 135**	**100,0**	**-982**	**-4,7**
w tym:						
mężczyźni	8 318	39,4	7 841	38,9	-477	-5,7
kobiety	12 799	60,6	12 294	61,1	-505	-3,9
w tym:						
zamieszkałe na wsi	10 289	48,7	10 196	50,6	-93	-0,9
do 30 roku życia	6 574	31,1	6 476	32,2	-98	-1,5
do 25 roku życia	4 241	20,1	4 177	20,7	-64	-1,5
powyżej 50 roku życia	1 590	7,5	1 425	7,1	-165	-10,4
długotrwale bezrobotne	6 054	28,7	5 442	27,0	-612	-10,1

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

SZKOLENIE BEZROBOTNYCH KOBIET

W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim **szkolenia rozpoczęło 1468 bezrobotnych kobiet** (w tym w ramach bonu szkoleniowego 42 osoby). Bezrobotne kobiety podejmujące szkolenia stanowiły 11,9% bezrobotnych kobiet rozpoczynających udział w pozazatrudnieniowych formach aktywizacji. W porównaniu z rokiem 2016 liczba bezrobotnych kobiet podejmujących szkolenia zmniejszyła się o 34,8%.

Tabela 70. Wybrane kategorie bezrobotnych kobiet rozpoczynających szkolenia w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	Rozpoczynające szkolenie					
	2016 r.		2017 r.			
			osoby	%	zmiana do 2016 r.	
	osoby	%			osoby	%
Ogółem bezrobotni	**5 312**	**100,0**	**3 831**	**100,0**	**-1 481**	**-27,9**
w tym:						
mężczyźni	3 062	57,6	**2 363**	61,7	-699	-22,8
kobiety	2 250	42,4	**1 468**	38,3	-782	-34,8
w tym:						
zamieszkałe na wsi	959	18,1	**584**	15,2	-375	-39,1
do 30 roku życia	953	17,9	**540**	14,1	-413	-43,3
do 25 roku życia	468	8,8	**232**	6,1	-236	-50,4
powyżej 50 roku życia	357	6,7	**253**	6,6	-104	-29,1
długotrwale bezrobotne	898	16,9	**662**	17,3	-236	-26,3

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

W ciągu roku wśród bezrobotnych kobiet korzystających ze szkoleń zmniejszył się udział młodych kobiet, zamieszkałych na wsi, osób powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych.

STAŻ

W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim **staże rozpoczęło 8789 bezrobotnych kobiet** (w tym w ramach bonu stażowego - 71 osób). Kobiety podejmujące staże stanowiły 71,5% bezrobotnych kobiet rozpoczynających udział w pozazatrudnieniowych formach aktywizacji. W porównaniu z 2017 rokiem liczba bezrobotnych kobiet podejmujących staże wzrosła o 6,8%.

Tabela 71. Wybrane kategorie bezrobotnych kobiet rozpoczynających staże w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	Rozpoczynające staż					
	2016 r.		2017 r.			
			osoby	%	zmiana do 2016 r.	
	osoby	%			osoby	%
Ogółem bezrobotni w tym:	**11 977**	**100,0**	**12 936**	**100,0**	**959**	**8,0**
mężczyźni	3 744	31,3	**4 147**	32,1	403	10,8
kobiety w tym:	8 233	68,7	**8 789**	67,9	556	6,8
zamieszkałe na wsi	4 059	33,9	**4 468**	34,5	409	10,1
do 30 roku życia	5 187	43,3	**5 638**	43,6	451	8,7
do 25 roku życia	3 603	30,1	**3 856**	29,8	253	7,0
powyżej 50 roku życia	650	5,4	**620**	4,8	-30	-4,6
długotrwale bezrobotne	3 065	25,6	**2 957**	22,9	-108	-3,5

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Z tej formy częściej korzystały kobiety, które stanowiły 67,9% rozpoczynających staże. Była to też popularna forma aktywizacji bezrobotnych do 30 roku życia (43,6%). W ciągu roku wśród bezrobotnych kobiet korzystających ze staży przede wszystkim zmniejszył się udział długotrwale bezrobotnych oraz osób powyżej 50 roku życia.

PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH

W analizowanym okresie **7 bezrobotnych kobiet rozpoczęło przygotowanie zawodowe dorosłych** (w 2016 roku – 4 osoby). W 2017 roku przygotowanie zawodowe bezrobotnych kobiet realizował jedynie Powiatowy Urząd Pracy we Włocławku (4 osoby z Włocławka i 3 osoby z powiatu włocławskiego).

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim **prace społecznie użyteczne rozpoczęło 2030 bezrobotnych** (w tym w ramach Programu Aktywizacja i Integracja[10] - 75 osób). Kobiety podejmujące prace społecznie użyteczne stanowiły 16,5% bezrobotnych kobiet rozpoczynających udział w pozazatrudnieniowych formach aktywizacji. W porównaniu z rokiem 2016 liczba bezrobotnych kobiet podejmujących prace społecznie użyteczne zmniejszyła się o 5,0%.

[10] Program przeznaczony dla bezrobotnych o ustalonym III profilu pomocy, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujących kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Tabela 72. Wybrane kategorie bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie użyteczne w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Wyszczególnienie	Rozpoczynające prace społecznie użyteczne					
	2016 r.		2017 r.			
			osoby	%	zmiana do 2016 r.	
	osoby	%			osoby	%
Ogółem bezrobotni w tym:	**3 543**	**100,0**	**3 354**	**100,0**	**-189**	**-5,3**
mężczyźni	1 407	39,7	**1 324**	39,5	-83	-5,9
kobiety w tym:	2 136	60,3	**2 030**	60,5	-106	-5,0
zamieszkałe na wsi	1 354	38,2	**1 261**	37,6	-93	-6,9
do 30 roku życia	368	10,4	**295**	8,8	-73	-19,8
do 25 roku życia	132	3,7	**87**	2,6	-45	-34,1
powyżej 50 roku życia	554	15,6	**552**	16,5	-2	-0,4
długotrwale bezrobotne	1 912	54,0	**1 822**	54,3	-90	-4,7

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

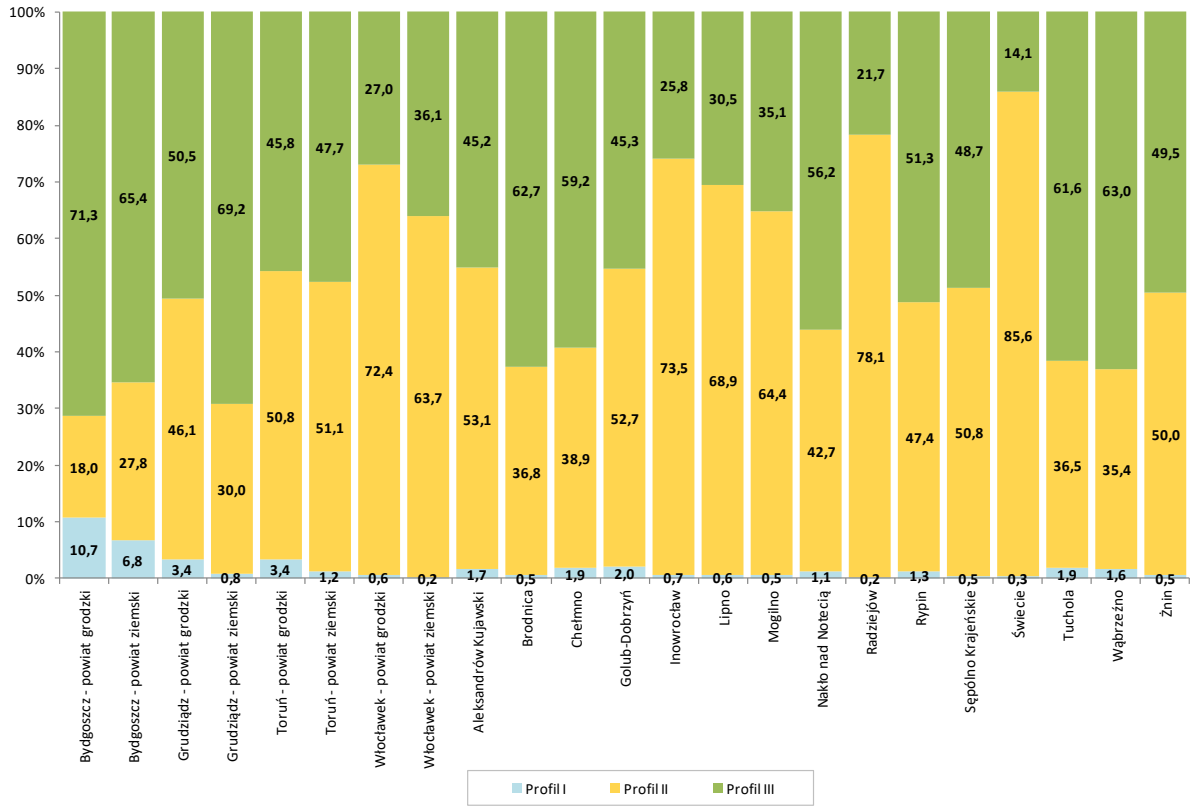
Za pośrednictwem prac społecznie użytecznych najczęściej aktywizowane były długotrwale bezrobotne kobiety – 54,3% oraz 37,6% bezrobotnych kobiet zamieszkałych na wsi.

PROFILOWANIE POMOCY DLA OSÓB BEZROBOTNYCH ORAZ INDYWIDUALNE PLANY DZIAŁANIA (IPD)

W 2014 roku wprowadzono obowiązek ustalania profilu pomocy osobie rejestrującej się w powiatowym urzędzie pracy. Przy ustalaniu profilu dokonywana jest analiza sytuacji osoby bezrobotnej oraz jej szans na rynku pracy. Pod uwagę brane jest oddalenie od rynku pracy, czyli gotowość do podjęcia pracy oraz bariery utrudniające aktywne uczestnictwo w rynku pracy.

W końcu 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim, spośród 47 753 bezrobotnych kobiet, które miały określony profil pomocy, ponad połowę (53,2%) zaliczono do II profilu pomocy (osoby, które dzięki wsparciu z urzędu pracy mają szansę powrócić na rynek pracy), a 2,1% do profilu I (osoby, które najlepiej poradzą sobie na rynku pracy). **Natomiast 44,7% to kobiety zakwalifikowane do III profilu pomocy, czyli osoby najbardziej oddalone od rynku pracy (mężczyźni – 31,1%).** W porównaniu z grudniem 2016 roku w województwie kujawsko-pomorskim odsetek bezrobotnych kobiet z III profilem pomocy wzrósł o 4,1 pkt. proc. Z uwagi na ustawowe ograniczenie możliwości pomocy bezrobotnym o ustalonym III profilu pomocy przez urzędy pracy, aktywizacja tych osób wymaga intensywnej współpracy publicznych służb zatrudnienia z instytucjami pomocy społecznej. W poszczególnych powiatach województwa udział bezrobotnych z III profilem pomocy wynosił od 14,1% w powiecie *świeckim* do 71,3% w *Bydgoszczy*.

Wykres 43. Struktura (w %) bezrobotnych kobiet w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2017 roku według ustalonego profilu pomocy

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.*

Określenie profilu pomocy poprzedza przygotowanie Indywidualnego Planu Działania (IPD) dla osoby bezrobotnej. W ramach IPD diagnozowane są indywidualne potrzeby i oczekiwania zawodowe osoby zarejestrowanej, a także planowana jest (zgodnie z ustalonym profilem pomocy) ścieżka działań zmierzających do zatrudnienia. W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim **IPD przygotowano dla 64 039 bezrobotnych kobiet** (o 13,9% mniej niż w roku poprzednim). Realizację IPD przerwało 43 372 bezrobotnych kobiet (o 9,6% więcej niż w roku poprzednim), w tym z powodu podjęcia pracy – 24 166 osób (18,2% więcej niż w 2016 roku). W końcu grudnia 2017 roku w trakcie realizacji IPD w województwie kujawsko-pomorskim było 50 915 bezrobotnych kobiet. Było to o 11,6% mniej niż w roku wcześniejszym.

Tabela 73. Realizacja Indywidualnych Planów Działania w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2016-2017

Bezrobotne kobiety objęte IPD w roku	2016 r.	2017 r.		
			zmiana	
		osoby		%
Osoby, dla których przygotowano IPD	74 418	64 039	-10 379	-13,9
Osoby, które przerwały realizację IPD	39 555	43 372	3817	9,6
w tym z powodu podjęcia pracy	20 444	24 166	3722	18,2
Osoby, które zakończyły realizację IPD	42 656	23 663	-18 993	-44,5
Osoby realizujące IPD w końcu roku	57 564	50 915	-6649	-11,6

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie *Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy*

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ ul. Nowogrodzka1/3/5, 00-513 Warszawa		
Województwo kujawsko-pomorskie	**MRPiPS - 01 Sprawozdanie o rynku pracy za okres I - XII 2017 roku**	

Dział 1. STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH

1.1. Struktura bezrobotnych

Wyszczególnienie			Bezrobotni zarejestrowani		Bezrobotni, którzy podjęli pracę		Bezrobotni zarejestrowani			
							ogółem		w tym z prawem do zasiłku	
			w miesiącu sprawozdawczym				w końcu mies. sprawozdawczego			
			razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
0			1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem (w. 02+04)		01	**130 282**	**65 023**	**74 885**	**37 267**	**81 543**	**48 825**	**12 912**	**7 239**
z tego osoby	poprzednio pracujące	02	113 837	55 739	68 318	33 637	71 008	41 178	12 872	7 217
	w tym zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	03	4 175	2 183	2 686	1 321	2 774	1 666	1 594	877
	dotychczas nie pracujące	04	16 445	9 284	6 567	3 630	10 535	7 647	40	22
Wybrane kategorie bezrobotnych (z ogółem)										
Zamieszkali na wsi		05	58 921	29 538	34 707	17 086	38 686	23 639	6 134	3 287
w tym posiadający gospodarstwo rolne		06	1 015	507	622	315	656	351	195	93
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		07	13 116	7 829	5 806	3 291	2 367	1 466	92	67
Cudzoziemcy		08	195	111	104	56	111	69	10	9
Bez kwalifikacji zawodowych		09	44 752	22 299	20 896	10 307	29 488	18 345	3 001	1 727
Bez doświadczenia zawodowego		10	27 823	15 637	12 521	6 996	15 954	11 342	66	41
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka		11	**x**	9 441	**x**	3 878	**x**	17 350	**x**	921
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy		12	**122 305**	**63 737**	**58 514**	**29 356**	**70 713**	**43 628**	**8446**	**4834**
z wiersza 12	do 30 roku życia	13	56171	29299	30571	15444	21027	14358	2533	1616
	w tym do 25 roku życia	14	34 688	17 992	17 346	8 530	10 122	6 610	754	432
	długotrwale bezrobotni	15	44 048	25 433	21 849	12 271	49 071	32 107	396	301
	powyżej 50 roku życia	16	23 351	9 773	12 255	4 951	20 606	8 751	3 752	1 643
	korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	17	2 877	1 640	984	561	3 880	2 312	57	24
	posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	18	19 425	12 877	9 880	5 951	17 992	15 531	2 951	2 331
	posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku	19	258	159	118	63	222	173	30	19
	niepełnosprawni	20	6 315	3 075	3 047	1 514	3 595	1 793	617	342

Dział 1. STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH

1.2. Bilans bezrobotnych

Wyszczególnienie				Ogółem	Kobiety	Z ogółem zamieszkali na wsi		Z ogółem z prawem do zasiłku	
						razem	kobiety	razem	kobiety
0				1	2	3	4	5	6
Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca poprzedzającego sprawozdanie			21	98 522	56 684	46 561	27 408	15 267	8 125
Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym (w. 23 + 24)			22	130 282	65 023	58 921	29 538	27 265	14 493
z tego	po raz pierwszy		23	19 555	10 223	9 150	4 723	2 882	1 650
	po raz kolejny		24	110 727	54 800	49 771	24 815	24 383	12 843
z wiersza 22	po pracach interwencyjnych		25	129	57	61	28	33	17
	po robotach publicznych		26	2 209	1 162	1 208	600	623	346
	po stażu		27	9 275	6 429	4 819	3 356	547	361
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych		28	13	6	6	3	0	0
	po szkoleniu		29	3 758	1 432	1 599	576	831	265
	po pracach społecznie użytecznych		30	2 974	1 803	1 758	1 101		
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym (w. 32+49+51+53+54+ 56 do 65)			31	147 261	72 882	66 796	33 307		
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w mies. sprawozdawczym (w. 33 + 36)		32	74 885	37 267	34 707	17 086		
	z tego	niesubsydiowanej	33	56 499	28 677	25 532	12 935		
		w tym podjęcie działalności gospodarczej	34	1 800	554	756	203		
		w tym pracy sezonowej	35	1 491	805	520	272		
		subsydiowanej (w. 37 + 38 + 39 + 41 do 48)	36	18 386	8 590	9 175	4 151		
		z tego prac interwencyjnych	37	2 908	1 606	1 409	741		
		robót publicznych	38	5 202	2 523	2 905	1 358		
		podjęcia działalności gospodarczej	39	2 095	862	1 019	396		
		w tym w ramach bonu na zasiedlenie	40	20	5	6	2		
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	41	2 962	1 108	1 229	410		
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	42	621	286	290	142		
		z tego podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	43	45	26	23	11		
		podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	44	1	1	0	0		
		podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	45	0	0	0	0		
		podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	46	1	0	1	0		
		podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	47	158	62	67	25		
		inne	48	4 393	2 116	2 232	1 068		
	rozpoczęcia szkolenia		49	3 831	1 468	1 640	584		
	w tym w ramach bonu szkoleniowego		50	118	42	57	7		
	rozpoczęcia stażu		51	12 936	8 789	6 524	4 468		
	w tym w ramach bonu stażowego		52	102	71	39	25		
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych		53	14	7	7	2		
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej		54	3 354	2 030	2 025	1 261		
	w tym w ramach PAI		55	118	75	44	34		
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych		56	0	0	0	0		
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI		57	6 264	2 124	2 500	781		
	odmowy ustalenia profilu pomocy		58	3	1	1	1		
	niepotwierdzenia gotowości do pracy		59	25 472	9 493	10 306	3 772		
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego		60	9 287	5 861	4 580	2 971		
	podjęcia nauki		61	281	172	127	77		
	osiagnięcia wieku emerytalnego		62	2 558	1 669	937	589		
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych		63	1 037	491	416	199		
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego		64	1 125	642	329	161		
	innych		65	6 214	2 868	2 697	1 355		
Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca sprawozdawczego (w. 21 + 22 - 31)			66	81 543	48 825	38 686	23 639		
w tym zarejestrowani po raz pierwszy			67	10 055	6 652	5 235	3 511		

Dział 1. STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH

1.3. Bilans wybranych kategorii bezrobotnych, będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Wyszczególnienie			Do 30 roku życia		Do 25 roku życia		Powyżej 50 roku życia		Długotrwale bezrobotni	
			razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
0			1	2	3	4	5	6	7	8
Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca poprzedzającego sprawozdanie		68	27 697	17 628	14 167	8 572	25 295	10 997	58 450	36 791
Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym (w. 70 + 71)		69	56 171	29 299	34 688	17 992	23 351	9 773	44 048	25 433
z tego	po raz pierwszy	70	14 932	7 988	12 055	6 309	1 579	643	x	x
	po raz kolejny	71	41 239	21 311	22 633	11 683	21 772	9 130	44 048	25 433
z wiersza 69	po pracach interwencyjnych	72	42	23	25	14	30	12	30	15
	po robotach publicznych	73	413	246	224	131	900	368	843	419
	po stażu	74	5 062	3 514	3 312	2 287	1 043	585	2 810	2 043
	po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	75	5	2	4	2	0	0	6	4
	po szkoleniu	76	1 583	528	854	236	629	248	1 304	662
	po pracach społecznie użytecznych	77	309	235	100	66	1 171	513	2 723	1 689
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w miesiącu sprawozdawczym (w. 79+96+98+100+101+103 do 112)		78	60 480	30 905	36 304	18 281	28 040	12 019	53 427	30 117
z tego z przyczyn	podjęcia pracy w mies. sprawozdawczym (w. 80 + 83)	79	30 571	15 444	17 346	8 530	12 255	4 951	21 849	12 271
	z tego: niesubsydiowanej	80	22 067	11 368	12 563	6 351	8 738	3 672	16 480	9 599
	w tym: podjęcie działalności gospodarczej	81	484	126	182	45	282	72	552	200
	w tym: pracy sezonowej	82	593	316	404	223	287	131	488	308
	z tego: subsydiowanej (w. 84 + 85 + 86 + 88 do 95)	83	8 504	4 076	4 783	2 179	3 517	1 279	5 369	2 672
	z tego: prac interwencyjnych	84	794	439	458	236	569	265	825	496
	robót publicznych	85	969	577	497	280	2 031	715	2 537	1 194
	podjęcia działalności gospodarczej	86	1 029	453	419	161	116	34	469	220
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	87	20	5	8	1	x	x	1	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	88	796	254	469	154	582	178	745	311
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	89	620	286	323	140	x	x	36	19
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	90	45	26	23	13	x	x	7	4
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	91	0	0	0	0	0	0	1	1
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	92	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	93	1	0	1	0	x	x	0	0
	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	94	x	x	x	x	158	62	60	26
	inne	95	4 250	2 041	2 593	1 195	61	25	689	401
	rozpoczęcia szkolenia	96	1 630	540	879	232	641	253	1 266	662
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	97	118	42	62	16	x	x	13	8
	rozpoczęcia stażu	98	8 270	5 638	5 720	3 856	1 103	620	4 137	2 957
	w tym w ramach bonu stażowego	99	99	71	57	41	x	x	17	14
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	100	6	3	2	2	0	0	4	1
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	101	402	295	130	87	1 272	552	2 916	1 822
	w tym w ramach PAI	102	11	10	5	4	40	19	108	69
	skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	103	0	0	0	0	0	0	0	0
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym PAI	104	2 941	1 029	1 816	631	709	185	2 593	1 066
	odmowy ustalenia profilu pomocy	105	2	1	0	0	0	0	1	1
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	106	10 253	4 052	6 193	2 394	4 068	1 218	9 878	4 710
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	107	4 257	2 714	2 916	1 827	1 459	864	4 570	3 212
	podjęcia nauki	108	272	166	248	154	0	0	23	19
	osiągnięcia wieku emerytalnego	109	x	x	x	x	2 558	1 669	2 115	1 383
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	110	132	70	80	43	752	337	471	246
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	111	x	x	x	x	1 119	638	16	6
	innych	112	1 744	953	974	525	2 104	732	3 588	1 761
Bezrobotni, którzy w miesiącu sprawozdawczym utracili status osoby bedącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy		113	2 361	1 664	2 429	1 673	x	x	x	x
Bezrobotni według stanu w końcu miesiąca sprawozdawczego (w. 68 + 69 - 78)		114	21 027	14 358	10 122	6 610	20 606	8 751	49 071	32 107
w tym zarejestrowani po raz pierwszy		115	5 620	3 933	4 012	2 710	1 753	761	4 567	3 485

Dział 1. STRUKTURA I BILANS BEZROBOTNYCH

1.4. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

Wyszczególnienie			Razem	Kobiety
			w końcu miesiąca sprawozdawczego	
0			1	2
Osoby bezrobotne	zatrudnione przy pracach interwencyjnych	116	2 170	1 253
	zatrudnione przy robotach publicznych	117	1 043	632
	odbywające szkolenie	118	110	36
	w ramach bonu szkoleniowego	119	0	0
	odbywające staż	120	3 869	2 736
	w tym w ramach bonu stażowego	121	65	45
	odbywające przygotowanie zawodowe dorosłych	122	12	5
	odbywające prace społecznie użyteczne	123	371	276
	w tym w ramach PAI	124	0	0
	zatrudnione w ramach świadczenia aktywizacyjnego	125	1	1
	zatrudnione w ramach grantu na telepracę	126	0	0
	zatrudnione w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	127	1	0
	zatrudnione w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	128	158	67
	w tym powyżej 60 roku życia	129	20	3

Dział 2. POSZUKUJĄCY PRACY, OSOBY UPRAWNIONE DO DODATKU AKTYWIZACYJNEGO, OSOBY UCZESTNICZĄCE W DZIAŁANIACH REALIZOWANYCH W RAMACH PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO, CUDZOZIEMCY Z PRAWEM DO ZASIŁKU

2.1. Poszukujący pracy

Wyszczególnienie			Ogółem	Kobiety
0			1	2
Poszukujący pracy według stanu w końcu miesiąca poprzedzającego sprawozdanie		01	1 785	674
Poszukujący pracy zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym		02	2 869	1 123
Osoby wyłączone z ewidencji poszukujących pracy w miesiącu sprawozdawczym (w.04+05 do 10)		03	3 045	1 192
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	04	1	1
	rozpoczęcia szkolenia	05	16	5
	rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	06	0	0
	niepotwierdzenie zainteresowania pomocą określoną w ustawie	07	937	286
	niepodjęcia lub przerwania uczestnictwa w oferowanym działaniu	08	0	0
	dobrowolnej rezygnacji	09	923	374
	innych	10	1 168	526
Poszukujący pracy według stanu w końcu miesiąca sprawozdawczego (w. 01+02-03)		11	1 609	605
z wiersza 11	niepełnosprawni niepozostający w zatrudnieniu	12	643	239
	będący w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy	13	1	1
	zatrudnieni u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji	14	0	0
	otrzymujący świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny	15	0	0
	uczestniczący w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej lub indywidualnym programie integracji	16	0	0
	żołnierze rezerwy	17	0	0
	pobierający rentę szkoleniową	18	1	0
	pobierający świadczenie szkoleniowe	19	0	0
	podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza rolnictwem	20	4	4
	cudzoziemcy	21	3	1
	pracownicy w wieku 45 lat i powyżej	22	60	26

Dział 2. POSZUKUJĄCY PRACY, OSOBY UPRAWNIONE DO DODATKU AKTYWIZACYJNEGO, OSOBY UCZESTNICZĄCE W DZIAŁANIACH REALIZOWANYCH W RAMACH PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO, CUDZOZIEMCY Z PRAWEM DO ZASIŁKU

2.2. Osoby, które:

Wyszczególnienie			Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
			w miesiącu sprawozdawczym		w końcu miesiąca sprawozdawczego	
0			1	2	3	4
nabyły uprawnienie do dodatku aktywizacyjnego w wyniku podjęcia zatrudnienia	skierowane przez powiatowy urząd	23	5	5	4	4
	z własnej inicjatywy	24	7 883	3 998	1 718	945
rozpoczęły udział w działaniach realizowanych w ramach projektów współfinansowanych z EFS		25	13 544	7 948	x	x
w tym projektach pozakonkursowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy		26	13 507	7 920	x	x
w tym projektach konkursowych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy		27	37	28	x	x
Zarejestrowane jako cudzoziemcy z prawem do zasiłku		28	26	15	10	9
w tym z krajów EOG oraz Szwajcarii		29	6	3	2	2
Zarejestrowane jako cudzoziemcy bez prawa do zasiłku		30	180	101	102	60
w tym z krajów EOG oraz Szwajcarii		31	43	18	30	17
Polacy z prawem do zasiłku transferowego		32	224	83	107	36

Dział 3. POŚREDNICTWO PRACY I WYBRANE FORMY AKTYWIZACJI

3.1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Wyszczególnienie			Zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym				W końcu miesiąca sprawozdawczego	
			razem	z rubryki 1 dotyczące pracy			razem	w tym niewykorzystane dłużej niż 30 dni
				subsydiowanej	z sektora publicznego	sezonowej		
0			1	2	3	4	5	6
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (w.02+w.03)		01	95 389	33 985	14 435	35 507	3 139	960
z ogółem zatrudnienie lub inna praca zarobkowa		02	76 690	15 286	7 574	35 507	3 015	914
z ogółem miejsca aktywizacji zawodowej		03	18 699	18 699	6 861	x	124	46
z tego	staże	04	15 343	15 343	3 990	x	117	45
z tego	przygotowanie zawodowe dorosłych	05	2	2	0	x	0	0
z tego	prace społecznie użyteczne	06	3 354	3 354	2 871	x	7	1
z ogółem dla niepełnosprawnych		07	3 917	323	109	990	170	22
z ogółem dla osób w okresie do 12 miesiecy od dnia ukonczenia nauki		08	264	205	54	56	0	0

3.2. Osoby objęte indywidualnym planem dzialania

Wyszczególnienie			Osoby objęte indywidualnym planem działania			
			bezrobotni		poszukujący pracy	
			Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
0			1	2	3	4
Przygotowano IPD	w miesiącu sprawozdawczym	09	120976	64039	1 040	484
Przerwali realizację IPD		10	86596	43372	1 470	681
w tym z powodu podjęcia pracy		11	47548	24166	402	222
Zakończyli realizację IPD		12	41629	23663	517	226
Realizujący IPD w końcu miesiaca sprawozdawczego		13	84165	50915	937	436

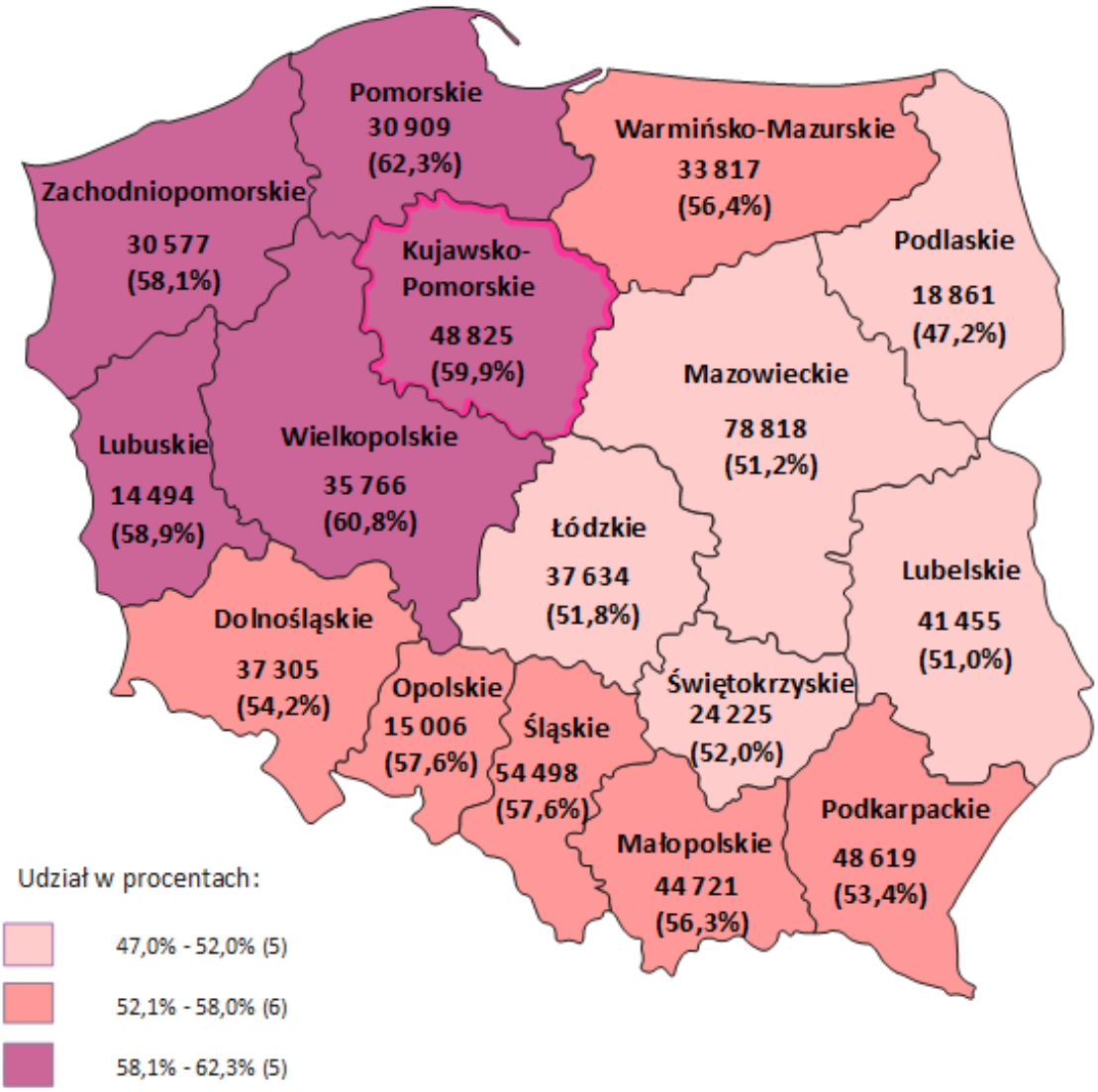
Tabela 74. Bezrobotni według kodu zawodu w województwie kujawsko-pomorskim. Stan w końcu 2017 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu S - dany zawód objety jest kształceniem w systemie szkolnym	Zarejestrowani bezrobotni											
		według stanu w końcu okresu											
		ogółem	kobiety	w tym osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy							
						do 30 roku życia		w tym do 25 roku życia		długotrwale bezrobotni		powyżej 50 roku życia	
				razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
000000	Bez zawodu	12 031	**8 149**	865	501	6 707	4 552	4 247	2 769	8 068	6 103	1 345	734
522301	Sprzedawca S	9 719	**9 110**	172	157	2 922	2 765	1 222	1 149	6 337	6 062	1 180	1 045
512001	Kucharz S	2 565	**2 159**	58	40	1 028	829	485	386	1 742	1 582	226	194
331403	Technik ekonomista S	1 616	**1 447**	63	54	317	285	171	153	980	910	318	288
753105	Krawiec S	1 417	**1 393**	7	7	23	23	4	4	1 037	1 019	262	249
514101	Fryzjer S	1 256	**1 217**	90	84	761	741	484	470	744	734	54	49
515303	Robotnik gospodarczy	2 563	**1 073**	6	5	213	85	53	17	1 730	799	1 117	364
911207	Sprzątaczka biurowa	980	**954**	1	1	60	58	17	17	693	677	460	447
753303	Szwaczka ręczna	904	**896**	3	3	36	35	6	6	638	633	240	233
932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	1 143	**751**	2	2	106	73	24	16	793	547	427	266
932101	Pakowacz ręczny	821	**682**	2	2	214	180	70	55	481	414	174	150
411004	Technik prac biurowych S	630	**559**	1	1	84	78	20	18	398	353	207	174
751201	Cukiernik S	671	**493**	23	16	238	186	130	102	425	340	113	86
513101	Kelner S	546	**485**	6	6	119	104	36	30	329	308	116	106
522305	Technik handlowiec S	537	**468**	19	17	125	114	78	72	331	304	24	14
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	499	**439**	8	8	164	148	40	37	230	205	88	74
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	459	**407**	6	6	185	171	71	67	295	272	25	21
235921	Pedagog	410	**377**	14	13	122	114	9	8	220	207	16	12
613003	Rolnik S	521	**372**	5	2	22	2	15	0	378	285	171	92
314207	Technik rolnik S	517	**347**	8	1	45	8	24	4	328	239	187	124
941201	Pomoc kuchenna	365	**332**	1	1	69	61	21	20	241	225	108	98
242217	Specjalista administracji publicznej	406	**331**	22	16	152	121	31	24	205	176	14	8
334306	Technik administracji S	354	**324**	11	10	89	81	18	16	243	226	28	25
523002	Kasjer handlowy	258	**246**	3	2	72	68	22	19	138	134	14	13
311924	Technik technologii odzieży S	238	**237**	0	0	11	11	3	3	165	164	14	14
422402	Technik hotelarstwa S	235	**216**	27	23	168	153	93	84	122	119	0	0
331301	Księgowy	222	**213**	1	1	18	17	4	4	125	119	112	107
911206	Salowa	202	**192**	0	0	4	4	2	2	151	145	115	108
611190	Pozostali rolnicy upraw polowych	333	**189**	0	0	0	0	0	0	263	157	193	94
263102	Ekonomista	238	**180**	8	7	30	25	4	3	137	105	49	29
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	299	**178**	1	1	91	49	33	17	145	102	65	34
932990	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	289	**176**	1	1	79	51	24	16	160	115	75	44
821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	200	**175**	1	1	54	46	14	12	120	110	57	49
513202	Barman	190	**162**	2	1	43	39	7	6	119	103	33	26
242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	219	**157**	35	20	129	89	34	24	78	65	6	4
524902	Doradca klienta	194	**149**	3	3	83	62	22	18	64	54	24	18
815301	Szwaczka maszynowa	143	**142**	1	1	13	13	7	7	59	58	40	39
751204	Piekarz S	574	**140**	7	0	74	7	35	3	318	101	113	46
611390	Pozostali ogrodnicy	182	**138**	0	0	6	3	2	1	132	106	54	37
432103	Magazynier	593	**132**	3	0	97	20	38	10	290	81	195	45
332203	Przedstawiciel handlowy	281	**131**	3	1	50	24	8	3	144	74	58	17
532201	Opiekunka domowa	131	**130**	0	0	1	1	0	0	94	94	71	70
911290	Pozostałe pomoce i sprzątaczki biurowe, hotelowe i podobne	142	**128**	0	0	36	31	10	7	93	87	45	40
242113	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelowych i turystycznych	149	**122**	6	5	43	35	7	7	67	58	2	1
243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	161	**117**	2	0	19	12	3	2	84	64	18	13
325905	Opiekunka dziecięca S	116	**115**	4	4	21	20	9	8	81	80	25	25
633001	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	136	**112**	0	0	2	2	0	0	112	95	35	24
815605	Obuwnik przemysłowy	118	**111**	0	0	0	0	0	0	78	75	68	62
813101	Aparatowy procesów chemicznych	153	**110**	0	0	2	0	1	0	102	75	89	60
514207	Technik usług kosmetycznych S	108	**108**	11	11	60	60	25	25	59	59	1	1
351203	Technik informatyk S	301	**106**	28	1	132	13	84	4	137	75	1	1
222101	Pielęgniarka	107	**105**	1	1	4	4	1	1	71	69	37	37
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	135	**105**	50	33	114	86	96	71	47	41	6	5
999999	**Razem**	**81 543**	**48 825**	**2 367**	**1 466**	**21 027**	**14 358**	**10 122**	**6 610**	**49 071**	**32 107**	**20 606**	**8 751**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Załącznika 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności" do Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku*. Pełna wersja załącznika dostępna jest na stronie *https://wup.torun.pl/urzad/publikacje/*

LICZBA BEZROBOTNYCH KOBIET
WEDŁUG WOJEWÓDZTW

STAN W KOŃCU 2017 ROKU

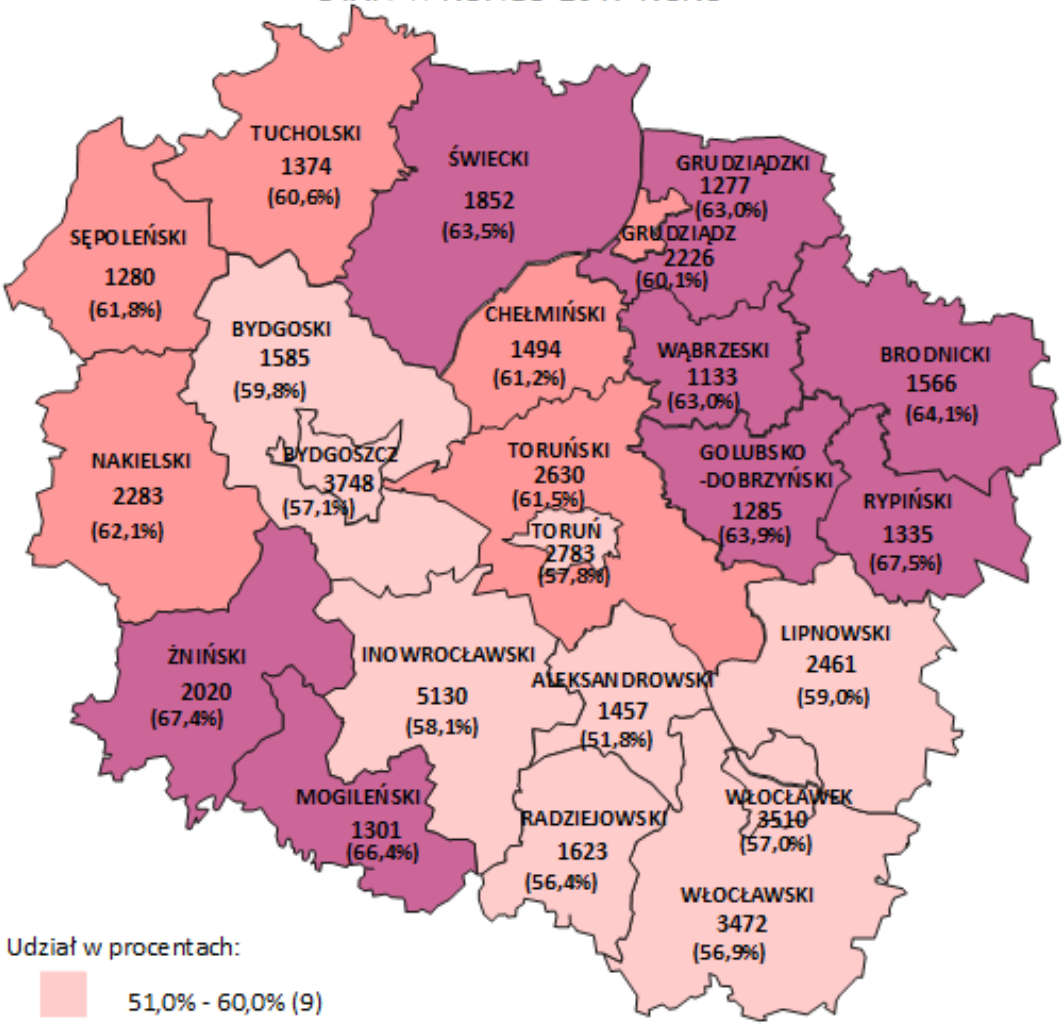
Polska: 595 530 osób (55,1%)

(UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIET W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM DO STANU W KOŃCU 2016 ROKU)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

LICZBA BEZROBOTNYCH KOBIET WEDŁUG POWIATÓW WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

STAN W KOŃCU 2017 ROKU

Udział w procentach:

51,0% - 60,0% (9)

60,1% - 62,9% (6)

63,0% - 68,0% (8)

Polska: 595 530 osób (55,1%)

Województwo Kujawsko-Pomorskie: 48 825 osób (59,9%)

(UDZIAŁ BEZROBOTNYCH KOBIET W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM DO STANU W KOŃCU 2016 ROKU)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Toruniu na podstawie Sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

PODSUMOWANIE

1. W końcu 2017 roku województwo kujawsko-pomorskie pozostawało regionem o wysokim poziomie bezrobocia. Liczba osób bezrobotnych, pomimo spadku, utrzymywała się na wysokim poziomie – ponad 80 tysięcy. Zmniejszenie liczby bezrobotnych spowodowało spadek stopy bezrobocia, która w końcu grudnia 2017 roku wyniosła w województwie kujawsko-pomorskim 9,9% i była wyższa od krajowej o 3,3 pkt. proc.

2. **Według stanu w dniu 31 grudnia 2017 roku w regionie zarejestrowanych pozostawało 48 825 bezrobotnych kobiet**. Stanowiły one **59,9% ogółu** bezrobotnych w województwie, a ich liczba w porównaniu z końcem roku ubiegłego zmniejszyła się o 13,9% (7859 osób).

3. Kobiety stanowiły ponad połowę bezrobotnych we wszystkich powiatach województwa. Przy czym udział bezrobotnych kobiet wśród ogółu bezrobotnych poniżej 60,0% zaobserwowano w powiecie *bydgoskim* (59,8%), *lipnowskim* (59,0%), *inowrocławskim* (58,1%), w *Toruniu* (57,8%), *Bydgoszczy* (57,1%), we *Włocławku* (57,0%), w powiecie *włocławskim* (56,9%), *radziejowskim* (56,4%) oraz a*leksandrowskim* (51,8%). W pozostałych powiat udział bezrobotnych kobiet przekroczył 60,0%.

4. W dniu 31 grudnia 2017 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego pozostawało 40 676 bezrobotnych kobiet mających zawód i 8149 osób bez zawodu, co stanowiło odpowiednio 49,9% i 10,0% bezrobotnych (oraz 83,3% i 16,7% wśród ogółu bezrobotnych kobiet). W populacji bezrobotnych mających zawód, podobnie jak w latach wcześniejszych, najliczniej reprezentowane były osoby z zawodami należącymi do wielkich grup zawodów: pracownicy usług i sprzedawcy (33,7% wśród ogółu bezrobotnych kobiet) oraz technicy i inny średni personel (11,8%).

5. W 2017 roku w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowały się 65 023 bezrobotne kobiety**. Stanowiły one 49,9% całego napływu do bezrobocia w województwie. W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych **wyłączone zostały 72 882 kobiety** i 74 379 mężczyzn, co stanowiło odpowiednio 49,5% i 50,5% wyrejestrowań osób bezrobotnych. Pomimo tych zmian podobnie jak w latach wcześniejszych **najczęstszą przyczyną wyłączeń zarówno bezrobotnych kobiet jak i mężczyzn było podjęcie pracy**. W 2017 roku podjęcia pracy przez bezrobotne kobiety stanowiły 51,1% ogółu wyłączeń kobiet, a wśród mężczyzn udział ten wyniósł 50,6%.

6. W 2017 roku **pracę podjęło 37 267 bezrobotnych kobiet** (o 11,6% mniej niż w roku poprzednim) oraz 37 618 bezrobotnych mężczyzn (o 11,8% mniej). Stanowiły one niemal połowę wszystkich podjęć pracy w województwie. Łącznie **powiatowe urzędy pracy** w ramach zatrudnienia subsydiowanego i pozazatrudnieniowych form pomocy **zaktywizowały 20 884 bezrobotne kobiety**, co stanowiło 14,2% ogółu wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych (rok wcześniej – 13,3%). W końcu 2017 roku **podstawowe formy aktywizacji kontynuowało 5006 bezrobotnych kobiet** (w końcu 2016 roku – 3762 osoby). Aktywizacja osób bezrobotnych w znacznej mierze możliwa była dzięki pozyskanym przez powiatowe urzędy pracy 95 389 wolnym miejscom pracy i miejscom aktywizacji zawodowej (o 5,3% więcej niż w 2016 roku).

7. **Pozazatrudnieniowe formy aktywizacji** (do których należą: szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne, skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych) w analizowanym okresie rozpoczęło 12 294 bezrobotnych kobiet (16,9% kobiet wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych, rok wcześniej 16,1%).

Udział kobiet w aktywnych formach na tle mężczyzn:

- kobiety rzadziej niż mężczyźni podejmowały:

- szkolenia (38,3% wśród bezrobotnych z danej kategorii; wśród mężczyzn udział ten wyniósł 61,7%),
- roboty publiczne (48,5% wśród bezrobotnych z danej kategorii; wśród mężczyzn udział ten wyniósł – 51,5%),
- działalność gospodarczą (41,1% wśród bezrobotnych z danej kategorii; wśród mężczyzn udział ten wyniósł – 58,9%),
- pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (37,4% wśród bezrobotnych z danej kategorii; wśród mężczyzn udział ten wyniósł – 62,6%).

- kobiety częściej niż mężczyźni podejmowały:

- staże (67,9% wśród bezrobotnych z danej kategorii; wśród mężczyzn udział ten wyniósł 32,1%),
- prace społecznie użyteczne (60,5% wśród bezrobotnych z danej kategorii; wśród mężczyzn udział ten wyniósł 39,5%),
- prace w ramach bonu zatrudnieniowego (57,8% wśród bezrobotnych z danej kategorii; wśród mężczyzn udział ten wyniósł 42,2%),
- prace interwencyjne (55,2% wśród bezrobotnych z danej kategorii; wśród mężczyzn udział ten wyniósł 44,8%).

Opierając się na powyższych danych można stwierdzić, że w województwie kujawsko-pomorskim utrzymywała się niekorzystna sytuacja kobiet na rynku pracy. Pomimo spadku ich liczby nadal przeważały one wśród bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy - kobiety stanowiły ponad połowę ogółu bezrobotnych. W latach 2016-2017 napływ i odpływ kobiet do bezrobocia rejestrowanego był mniejszy niż mężczyzn. Mimo młodego wieku i posiadania lepszego wykształcenia kobiety miały większe problemy z podjęciem zatrudnienia (stanowiły 49,8% ogółu osób podejmujących pracę). W porównaniu z bezrobotnymi ogółem to wśród bezrobotnych kobiet był wyższy udział osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (zwłaszcza: bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia, długotrwale bezrobotnych i osób do 30 roku życia), a niższy – osób powyżej 50 roku życia.

Wojewódzki Urząd Pracy
w Toruniu

ul. Szosa Chełmińska 30/32
87-100 Toruń
tel. 56 669 39 22/83

e-mail: wup@wup.torun.pl
analizy@wup.torun.pl
http://wuptorun.praca.gov.pl